

ТАБЛИЦА

с постъпилите в КРС становища в рамките на процедурата за обществено обсъждане, открита с Решение № 633/17.12.2015 г. на КРС, касаещо проект на изменение и допълнение на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения, и позицията на КРС по тях

№	ЗАИНТЕРЕСОВАНО ЛИЦЕ	ЗАБЕЛЕЖКА	СТАТУС	МОТИВИ
ОБЩИ БЕЛЕЖКИ ПО ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ				
1.	„Мобилтел“ ЕАД (Мобилтел)	<p>Съгласно разпоредбата на чл. 73, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), предприятие, което е подало уведомление за осъществяване на обществени електронни съобщения по чл. 66, спазва общи изисквания, определени в зависимост от вида на електронната съобщителна мрежа и/или услуга.</p> <p>С оглед предложените на обсъждане изменения и допълнения на нормативния акт, Мобилтел изразява позиция, че изискванията за информацията, която следва да бъде предоставяна на потребителите, трябва да са съобразени с техните нужди. В своята дейност Мобилтел се стреми към постоянно усъвършенстване на начина на представяне на информацията за крайните потребители, улесняването на процеса на избор на услуги и запознаване с договорните условия за ползването им.</p> <p>Считаме обаче, че правилата за прозрачност трябва да бъдат последователни, без да бъдат прекалено агресивни и заблуждаващи по отношение на информацията, която се предоставя на потребителите и/или начинът на нейното представяне. Въвеждането на изисквания за прекомерно детайлна и технически натоварена информация няма да бъде от полза за крайните потребители, нито ще им даде възможност да получат адекватна представа за предоставяните услуги. .</p> <p>Нещо повече, въвеждане на задължение за публикуване на данни за измервани параметри за качество без яснота относно методиката на измерване, а в някои случаи без въобще да е налична препратка към приложим стандартизационен документ на практика компрометира защитата на интересите на крайните потребители доколкото те не получават достъп до съпоставима</p>	Не се приема	<p>При определяне на правилата в проекта на решение за изменение и допълнение на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (Проекта) Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/комисията) се е водила от стремежа за осигуряване на високо ниво на защита на интересите на потребителите, което е една от основните цели на Закона за електронните съобщения (ЗЕС).</p> <p>С въвеждането на изискванията за информацията, която следва да се предоставя, са отчетени необходимостта от гарантиране във висока степен на правото на информиран избор на потребителите, както и техните нужди.</p> <p>Правилата за прозрачност, уредени в Проекта, са последователни и не са „агресивни“ и „заблуждаващи“ по отношение на информацията, която следва да се предоставя на потребителите и/или начина за нейното представяне.</p> <p>По отношение на параметрите за измерване на качеството на услугата „достъп до интернет“, КРС прецени, че с оглед влизането в сила на Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (Регламента) и предстоящото издаване на насоки по чл. 5 от Регламента от Органа за Европейските регулатори в областта на електронните съобщения (Насоките), е необходимо временно</p>

	<p>информация.</p> <p>На следващо място, бихме искали да обърнем внимание, че е важно да се постигне точният баланс между необходимата защита на интересите на крайните потребители и необоснованата и прекомерно детайлната регулация. Колкото по-детайлни са нормативните изисквания, толкова обективната възможност за конкуренция между предприятията е по-малка, тъй като се намалява способността на предприятията да взимат самостоятелни, нерегулирани решения по отношение на взаимоотношенията си с потребителите. По този начин на предприятията се налага да работят по унифицирани правила, вместо да им бъде оставена възможността за диференциация, изразяваща се във възможността да предоставят различни оферти и подходи в обслужването на крайните клиенти, като се разграничават от конкурентите си на база качество на услугите, цени, условия на договорите, предоставяне на възможност за контрол на разходите и др.</p> <p>Друг основен принцип, който Комисията следва да спазва в своята работа, е принципът на предвидимост - осигуряване на стабилна регулаторна среда чрез системен подход при определяне на развитието на сектора, включително липса на чести законодателни промени. Бихме желали да припомним, че в края на 2011 г. в ЗЕС бяха извършени радикални промени в областта на потребителската защита, които изискваха сериозен административен и времеви ресурс с оглед въвеждането им като принцип на уреждане на взаимоотношенията между крайните потребители и доставчиците на услуги. В началото на 2013 г. последваха значителни изменения и на Закона за защита на потребителите, отново със сериозно влияние върху механизмите за сключване на договори, тяхната промяна и т.н. В началото на 2014 г. влязоха в сила съществени промени в Общите изисквания, които доведоха до необходимост от съществени промени в организацията на начина на работа на предприятията.</p> <p>С оглед на гореизложеното тази динамика в нормативната уредба създава сериозни затруднения в организацията на начина на работа на съответните адресати на нормативните правила. Същевременно считаме за непредвидимо и непропорционално да са налагат промени в текстове от Общите изисквания, които се прилагат от началото на 2014 г. и за въвеждането, на които беше вложен значителен финансов и административен ресурс.</p> <p>Отбелязваме, че е налице прекомерна намеса на КРС в</p>	<p>да оттегли предложенията за изменения в приложение № 5. След приемането на Насоките ще бъде предложен нов проект на решение за изменение и допълнение на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (ОИ), като при изготвянето му КРС ще вземе предвид и постъпилите становища в настоящата процедура, доколкото същите са относими.</p> <p>По отношение на твърденията за прекомерно детайлна и технически натоварена информация относно изискванията за прозрачност на покритието на мобилните мрежи, КРС поддържа своята позиция, че тези изисквания са оправдани. Подробни аргументи са изложени на съответното място в мотивите към Проекта и в настоящото приложение.</p> <p>На следващо място, обемът и видът на регулаторната намеса в обществените отношения, свързани с предоставянето на електронни съобщителни услуги, зависят от характера на установените проблеми и от степента, в която те засягат правата и законните интереси на потребителите. В този смисъл, предложените от КРС изменения и допълнения на ОИ са продиктувани от констатираните редица практики на предприятията, които рефлектират негативно върху възможността на потребителите да упражняват в пълен обем признатите им от ЗЕС права. Осигуряването на гаранции и законови механизми за защита на тези права безспорно ще доведе не само до постигане на целта по чл. 4, ал. 1, т. 3 от ЗЕС, но и до засилена конкуренция между отделните доставчици.</p> <p>Предложените от КРС изменения на ОИ са пропорционални, т. е. същите са в такъв обем, който ще позволи на регулатора да възстанови дисбаланса в отношенията „предприятие–потребител“. Същевременно, измененията не засягат негативно конкуренцията, а въвеждат минимални изисквания, с цел да се предотвратят злоупотреби и нелоялни практики. С ОИ се въвеждат стандарти, без да е налице необоснована и прекомерно детайлна регулация. Проектът съдържа разпоредби, които ще решат реално съществуващи потребителски проблеми и по никакъв начин няма да ограничат конкурентоспособността на предприятията. С правилата не се засяга възможността на предприятията да предоставят различни оферти и да прилагат различни подходи при обслужването на клиентите, като се разграничават от конкурентите си на база качество на услугите, цени, условия на договорите, предоставяне на</p>
--	---	---

		гражданскоправния оборот, която води до невъзможност да бъдат удовлетворявани желанията на потребителите за начина на ползване на услуги, което не може да бъде подкрепено като обосновано.		възможност за контрол на разходите и др. При изработването на Проекта КРС е спазила принципите за необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност. Изискването за предвидимост не означава въздържане от регулаторна намеса, когато същата е наложителна и оправдана. Динамиката на обществените отношения в сектора налага и съответните законодателни изменения. При изготвянето на Проекта КРС е приложила балансиран и пропорционален подход. В допълнение към горното, КРС е изложила подробни мотиви и във връзка със становищата на заинтересованите страни по конкретните текстове на Проекта.
2.	„Българска телекомуникационна компания” ЕАД (БТК)	<p>На мнение сме, че при всяко предложение за изменение на Общи изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (Общи изисквания, ОИ), чрез което се създават допълнителни задължения за предприятията следва да извършен анализ на всички възможни подходи за постигане на преследваните цели. Преценката относно изборът на най-правилния подход следва да бъде извършена едва след оценка на фактическата обстановка и доводите на страните. Описаното е и проявление на заложеният в чл. 6 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) принцип за съразмерност и упражняване на правомощията по разумен начин, добросъвестно и справедливо.</p> <p>Съблюдаването на посочената разпоредба от АПК изисква от КРС да упражнява своите правомощия като не засяга интересите на заинтересованите лица в по-голяма степен от най-необходимото за целта; да прилага мерки, които са благоприятни за тях и при наличие на повече законосъобразни възможности следва да избере тази, която е осъществима най-икономично. Всички изброени принципи на административното производство предполагат анализ на данните - факти от значение за случая и мотивиране на конкретните мерки именно с резултатите от изследваните данни. Всички изброени проявления на принципа за съразмерност предполагат задълбочен анализ на фактическата обстановка и съответно обосноваване на определени конкретни мерки като най-благоприятни, най-икономични и най-малко инвазивни. В мотивите за необходимостта от изменение на ОИ не откриваме описаният анализ на фактическата обстановка и съответно причините за определяне на точно конкретните мерки, като единствено подходящи за конкретните цели.</p>	Не се приема	<p>Отношение към общите бележки на БТК имат мотивите на КРС, изложени във връзка с общите бележки на Мобилтел. В допълнение към изложените вече мотиви, към които се реферира, следва да се отбележи следното:</p> <p>При приемането на Проекта КРС е съобразила законовите принципи, включително и принципа за съразмерност, уреден в чл. 6 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). С чл. 6 от АПК не се предвижда въздържане от регулаторна намеса, когато същата е необходима и обоснована. Както е посочено в мотивите към Проекта, същият е приет след анализ на проблемите при упражняването на потребителските права в сектора на електронните комуникации.</p> <p>С правилата в Проекта не се засягат интересите на заинтересованите лица в степен, по-голяма от необходимото за постигането на заложените цели. Част от измененията на ОИ са въведени с цел улесняване на предприятията. Друга част от тях не въвеждат нови задължения, а са свързани с прецизирането на действащи норми. При уредбата на правилата, с които се въвеждат нови задължения, са съобразени и интересите на потребителите, и интересите на предприятията. Както е посочено в мотивите към проекта, КРС е отчела, че новата уредба не е свързана с необходимост от значителни и неоправдани финансови разходи и други средства за предприятията и ще доведе до минимална реорганизация на дейността на предприятията. Същевременно, КРС е отчела и обществения интерес от приемането на съответните правила.</p> <p>В подробните мотиви към Проекта се съдържат аргументи за причините, целите и очакваните резултати от изменението.</p>

	<p>Изискването за мотивиране е установено и в общите правила за издаване на нормативни административни актове в АПК и Закона за нормативните актове (ЗНА), които правила не противоречат на специалните такива, разписани в Закона за електронните съобщения (ЗЕС). В тази връзка съгласно чл. 80 от АПК във връзка с чл. 26, ал. 2 от ЗНА и уточняване на изискванията към мотивите в чл. 28, ал. 2 от ЗНА мотивите на КРС трябва да съдържат аргументи за причините, целите и очакваните резултати от изменението. Посочените изисквания отново имат за цел да покажат, че аргументите за изменение на ОИ следва да бъдат отнесени към финансовите и други средства, необходими за имплементиране на промените и в частност следва да се анализира до каква степен финансовите разходи са оправдани за постигане на целения резултат. Изложените от КРС аргументи в „Мотивите за изготвяне на проекта“ не съдържат нормативно изискваните елементи, които единствено биха могли да доведат до реалното обсъждане на предложенията, излагане на аргументи по същество и съответно провеждане на прозрачно обществено обсъждане в цялост.</p> <p>От друга страна, практиката по изменение на ОИ до настоящия момент показва, че КРС не е склонна да приема аргументи по същество, придружени от данни от практиката на предприятията. Считаме, че ползването на такива данни би довело до обективна преценка относно степента на обществената значимост на предлаганите изменения. Ето защо е необходимо в мотивите на КРС да бъде извършен анализ на постигнатото, заложените цели и очакваните резултати. Като пример можем да дадем фактът, че измененията на ОИ, предложени с Решение № 618/05.04.2012 г. и тези, предложени с Решение № 725/26.09.2013 г. се припокрива дословно мотивът на КРС за създаване на „по-високо ниво на защита на потребителите, а оттам - и на засилена конкуренция между отделните предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги на територията на Република България“. Посоченият мотив е абсолютно идентичен и в настоящите мотиви за изменение на ОИ, без КРС да направи анализ на наложените вече ограничения на предприятията със същия мотив и доколко тези изменения са постигнали целения резултат. Ползването на един и същ мотив при три изменения на един и същ нормативен административен акт предполага или непълен анализ на предлаганите мерки или неправилно поставени цели. От друга страна, ползването на един и същ</p>	<p>Целите на Проекта напълно съответстват на целите, заложените в ЗЕС. Разпоредбата на чл. 73, ал. 3, т. 13 от ЗЕС урежда компетентност на КРС да определя общоприложими задължения в сектора, които да гарантират защита на интересите на потребителите в съответствие с целите на закона и основните принципи, посочени в чл. 5 от ЗЕС. Общественото обсъждане на проекта е проведено в съответствие с изискванията на АПК, на Закона за нормативните актове (ЗНА) и на ЗЕС, с цел КРС да се запознае с позициите на заинтересованите субекти и да оцени основателността им. В хода на настоящото обществено обсъждане са съобразни доводите на предприятията в конкретните бележки, включително и тези, свързани с организацията на дейността им.</p> <p>В подробни мотиви по конкретните бележки КРС е посочила кои аргументи на предприятията счита за основателни, като в най-пълна степен е отчела особеностите на организацията на дейността на предприятията и данните за приложимите практики, предоставени от тях.</p> <p>На следващо място, използването на даден мотив при обществено обсъждане на нормативен акт не ограничава възможността за използването на сходни мотиви при последващо изменение, когато същите са основани на принципите и целите на ЗЕС. Още повече – в проекта се съдържат мотиви за всяко отделно изменение и/или допълнение, както и целева обосновка. Постигането на по-високо ниво на защита на потребителите и на засилена конкуренция между отделните предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги на територията на Република България, са основни цели на законодателната уредба в областта на електронните съобщения и същите са общо формулирани, като законодателят е предвидил възможност за националния регулаторен орган да въвежда задължения за предприятията, с цел същите да бъдат постигнати. Измененията в проекта са израз на стремежа на КРС да осигури максимална защита на потребителите, с оглед динамиката на развитие на съответните обществени отношения.</p>
--	---	---

		<p>мотив за три поредни изменения лишава заинтересованите страни от пълноценно участие в общественото обсъждане. Във връзка с всичко изложено БТК ще обсъди в конкретните си бележки, където е приложимо, резултатите от вече наложените ограничения.</p>		
3.	Българска национална асоциация „Активни потребители“	<p>Българска национална асоциация „Активни потребители“ изцяло подкрепя предложените изменения и допълнения на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения. Считаме, че залегналите в Проекта изменения и допълнения на сегашната редакция на нормативния акт съдействат за осигуряването на по-добри гаранции за защита на потребителите.</p> <p>В заключение, приканваме Комисията за регулиране на съобщенията да приеме Проект на Решение за изменение и допълнение на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения в сегашната му редакция, като подзаконов нормативен акт, който съответства на развитието на регулираните от него обществени отношения и предполага постигането на едно по-високо ниво на потребителска защита.</p>	Приема се по принцип	КРС споделя становището на Българската национална асоциация „Активни потребители“ относно обстоятелството, че измененията и допълненията на ОИ ще допринесат за осигуряването на по-добри гаранции за защита на потребителите. КРС е отчела и останалите становища, постъпили в хода на общественото обсъждане, като в окончателното си решение е изменила някои от текстовете, предложени с Проекта, без да ограничава защитата, предвидена за потребителите в първоначалния проект.
4.	„Теленор България“ ЕАД (Теленор)	<p>На първо място, бихме искали да обърнем внимание на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения и тяхната връзка с принципите на пропорционалност, равнопоставеност и технологична неутралност, заложи в Закона за електронните съобщения. Общите изисквания по своята същност са акт, насочен към широк кръг предприятия, различаващи се, както по размер и пазарна сила, така и по предоставяни услуги и начин това да бъде направено. Общият характер на разпоредбите е основополагащ при спазването на принципите за пропорционалност, равнопоставеност и технологична неутралност. С част от предложените промени тези принципи се нарушават като се навлиза прекалено много в регулирането на детайли, предполагащи условия за нарушаване на пропорционалността, равнопоставеността и технологичната неутралност при предоставянето на обществени електронни съобщения.</p> <p>С оглед на гореописаните ни съображения, както и с убеждение, че принципите на прозрачност, публичност и консултативност са водещи при провеждането на обществени осъждания, представяме коментари по предложените от КРС текстове.</p>	Не се приема	Отношение към общите бележки на ТЕЛЕНОР имат мотивите на КРС, изложени във връзка с общите бележки на Мобилтел и БТК. В допълнение към изложените вече мотиви, към които се реферира, следва да се отбележи следното: При изготвянето на Проекта са съобразени принципите за пропорционалност, равнопоставеност и технологична неутралност. Проектът съдържа общи правила за поведение, които се прилагат към индивидуално неопределен кръг субекти, имащи качеството на предприятия, предоставящи съответните електронни съобщителни мрежи и/или услуги. В Проекта не са предвидени разпоредби, които да налагат използването на конкретна технология или да дискриминират спрямо определени технологии.

5.	"Близу Медиа енд Броудбанд" ЕАД (Близу)	Съгласно разпоредбата на чл. 73, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), предприятие, което е подало уведомление за осъществяване на обществени електронни съобщения по чл. 66, спазва общи изисквания, определени в зависимост от вида на електронната съобщителна мрежа и/или услуга. В тази връзка считаме, че Близу има правен интерес от предоставянето на настоящото становище, и да изрази своята позиция по предлаганите промени. Като цяло с предвидените изменения на Общите изисквания е налице прекомерно детайлната регулация, която от една страна, намалява възможността за конкуренция между предприятията, а от друга, утежнява и затруднява обслужването на крайните клиенти.	Не се приема	Отношение към общите бележки на БЛИЗУ имат мотивите на КРС, изложени във връзка с общите бележки на Мобилтел, БТК и ТЕЛЕНОР.
----	---	---	--------------	--

КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ				
6.	Мобилтел	По отношение на § 1 и § 2 от Проекта и предоставяне на годишен отчет за дейността на предприятията, предлагаме в Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (Общите изисквания) да се включат изрични правила относно предоставяне на годишен отчет в условията на универсално правоприемство Мотиви: Считаме, че към настоящия момент е налице празнота в нормативната уредба относно реда за предоставяне на годишен отчет и/или отчет за прекратяване на дейността, когато е налице универсално правоприемство по отношение на дейността на предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи и/или услуги. В случаите когато е налице прекратяване на дружество поради преобразуване, в правния мир не съществува субект, който може да подаде отчет за прекратяване на дейността, респективно необходимите данни за съответния годишен въпросник. Предвид изложеното, КРС изисква предоставянето на данни от универсалния правоприемник, като обаче няма единна практика от страна на Комисията относно това дали следва да се подава отчет за прекратяване на дейността или данни в годишния въпросник, или и двете. Предвид посоченото и с оглед създаване на ясни правила за поведение, молим да бъде въведено съответно изменение в нормативния акт.	Не се приема	Предложението на Мобилтел за включването на изрични правила относно предоставянето на годишен отчет в условията на универсално правоприемство е извън обхвата на настоящата процедура. Същото ще бъде обсъдено от КРС допълнително.
7.	НСМСКО "ТВ клуб 2000"	По §1, чл.5, ал 1 т.2 предлагаме текста да бъде: "2. на хартиен носител" Мотиви: Предоставянето на информация по електронна поща няма	Не се приема	Представянето на отчета едновременно на хартиен носител и по електронна поща по реда на чл. 5, ал. 1, т. 2 от ОИ осигурява възможност на КРС за обработка на информацията за целите на събирането ѝ. Целите на изменението на чл. 5, ал. 1 от ОИ са да

		официален характер. Същата не се регистрира в деловодната система на КРС. Изпращането на информацията само по електронната поща не е достатъчно. Затова считаме, че не е редно да се вменява изрично задължение за предоставяне на информация по електронна поща, чието неизпълнение може да бъде санкционирано със хиляди левове (чл.326 ЗЕС).		се улеснят предприятията при подаване на годишните отчети, но, също така, и да се улесни комуникацията с КРС. Предоставянето на отчетите на КРС само на хартиен носител в хипотезата на чл. 5, ал. 1, т. 2 от ОИ би създавало значителни трудности на администрацията на КРС за обработването на информацията. Същевременно, изпращането на информацията и на хартиен носител, и по електронна поща не би създавало значителни затруднения за предприятията. Освен горното, в отношенията между КРС и предприятията вече е установена трайна практика за представяне на формулярите на годишните въпросници и по електронна поща.
8.	Близу	<p>1. По отношение на § 2 от Проекта и предоставяне на годишен отчет за дейността на предприятията, предлагаме в Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (Общите изисквания) да се включат изрични правила относно предоставяне на годишен отчет в условията на универсално правоприемство.</p> <p>Мотиви: Считаме, че към настоящия момент е налице празнота в нормативната уредба относно реда за предоставяне на годишен отчет и/или отчет за прекратяване на дейността, когато е налице универсално правоприемство по отношение на дейността на предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи и/или услуги. В случаите когато е налице прекратяване на дружество поради преобразуване, в правния мир не съществува субект, който може да подаде отчет за прекратяване на дейността, респективно необходимите данни за съответния годишен въпросник. Предвид изложеното, КРС изисква предоставянето на данни от универсалния правоприемник, като обаче няма единна практика от страна на Комисията относно това дали следва да се подава отчет за прекратяване на дейността или данни в годишния въпросник, или и двете. Предвид посоченото и с оглед създаване на ясни правила за поведение, молим да бъде въведено съответно изменение в нормативния акт.</p> <p>2. По отношение на § 2 от Проекта в чл. 5а, ал. 1 се предвижда срок за уведомяване на КРС за прекратяване на дейността по предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги. Считаме, че посоченият срок за уведомяване в срок от 14 дни от прекратяване на дейността, е кратък и недостатъчен за събиране, обработване и предоставяне на нужната</p>	<p>Не се приема по отношение на т. 1</p> <p>Приема се по принцип по</p>	<p>КРС не приема предложението по т. 1 от становището по мотиви, изложени във връзка със становището на Мобилтел по отношение на §1 и § 2 (бележка № 6).</p> <p>КРС счита, че срокът за уведомяване за прекратяването на дейността не следва да се променя. Такъв срок е предвиден и в</p>

		<p>информация, и предлагаме същият да се удължи на 30 дни. Мотиви: Към настоящия момент задължението за уведомяване е предвидено и в действащата редакция на нормата на чл. 5а, ал. 1, както и в чл. 76 от ЗЕС, но не е указан конкретен срок, в рамките на който следва да бъде извършено уведомяването. В чл.5а, ал.1 от Проекта КРС предвижда в 14-дневен срок от прекратяване на дейността по предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предприятието да уведоми комисията, като подава уведомление, и предоставя отчет за дейността си за текущата година. В Мотивите си, публикувани на Интернет страницата, КРС твърди че е предоставило разумен срок за изпълнение на горесцитираното задължение за уведомяване. Считаме, че така посоченият срок е кратък и недостатъчен за събирането на данни и изготвянето на посочените документи. Следва да се има предвид, че обемът на информацията, който ще се събира и обобщава е голям и разнороден, като се налага технологично време за неговото обработване и предоставяне. В тази връзка за разумен срок за уведомяване по чл.5а, ал.1 от Проекта предлагаме 30 дни.</p>	отношение на т. 2	<p>чл. 75, ал. 7 от ЗЕС при промяна на данните от уведомлението по чл. 75, ал. 1 от ЗЕС. Същевременно, срокът за предоставяне на отчета следва да бъде удължен, за да се осигури достатъчно време за събиране, обработване и обобщаване на информацията в отчета за дейността. В тази връзка, КРС приема по принцип направеното предложение, като разпоредбата на чл. 5а, ал. 1 придобива следния вид: „(1) В 14-дневен срок от прекратяване на дейността по предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предприятието уведомява комисията, като подава уведомление по образец. В срок до 30 дни след подаването на уведомлението по предходното изречение предприятието предоставя на комисията отчет за дейността си по предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги през текущата година съгласно образец, утвърден от комисията.”</p>
9.	Мобилтел	<p>По отношение на § 4 от Проекта предлагаме отпадане на новите ал. 4 и ал. 5 от разпоредбата на чл. 38, свързани с публикуване/предоставяне на информация за измерването на параметри за качество. В случай, че не приемате предложението за отпадане на посочените разпоредби, алтернативно предлагаме включване в Проекта на съответни заключителни разпоредби, които да отразят неприложимостта, към момента на приемане на акта, на ал. 4 и ал. 5 по отношение на предвидените в Проекта нови параметри за качество. С оглед посоченото, приложението на ал. 4 и ал. 5, по отношение на новите параметри за качество, следва да бъде отложено до натрупване на данни за тригодишен период напред. Мотиви: В изречение първо на предложената нова ал. 4 на чл. 38 е посочено, че предприятията публикуват на страницата си в интернет информацията за резултатите от измерването на параметрите, посочени в приложение № 5, за последните три календарни години. Считаме, че предложената нова разпоредба не отчита обстоятелството, че в приложение № 5 от Общите изисквания е предложено включване на нови параметри за измерване на качество на услуги, по отношение на които предприятията не са събирали данни в съответствие с изискванията на нормативния акт. В тази връзка,</p>	Не се приема	<p>Както е посочено в мотивите към бележка № 1, КРС временно оттегля предложенията за изменения в приложение № 5. Същевременно, КРС намира за неоснователни предложенията за изменения на § 4 от Проекта. Последните се отнасят до начина на публикуване на резултатите от извършените от предприятията измервания на параметрите за качество. Предвид оттеглянето на предложените изменения в приложение № 5, изискванията на чл. 38, ал. 4 и ал. 5 следва да се прилагат към параметрите за качество, които се следят, измерват и публикуват от предприятията и към настоящия момент в изпълнение на задълженията им по чл. 38 и чл. 39 от действащите ОИ. Предвид факта, че задължението за отчитане на качеството на предоставяните услуги чрез параметри, посочени в приложение № 5, и ежегодното им публикуване се изпълнява от предприятията от 2012 г., КРС счита, че последните разполагат с извършените от тях измервания през предходните години и могат да ги публикуват по начин, който позволява тяхното съпоставяне за последните три календарни години. Наличието на данни за 3 – годишен период осигурява на потребителите информация и възможност за сравняване на постигнатите през годините стойности на параметрите за качество. КРС не въвежда изискване за формата на публикуване, достатъчно е информацията за качеството да е публикувана в</p>

		<p>предприятията ще са в обективна невъзможност да изпълнят в цялост изискванията на новата ал. 4 да публикуват данни за три години назад.</p> <p>На следващо място, в изречение второ на новата ал. 4 е определено, че информацията по предходното изречение се публикува във вид, позволяващ съпоставяне на постигнатите стойности на параметрите. Видно от буквалния прочит на текста, публикуването на информацията следва да позволява лесно съпоставяне на постигнатите параметри по отношение на дейността на конкретен доставчик на услуги.</p> <p>Същевременно, видно от мотивите на Комисията към Проекта „Изменението на нормата на чл. 38 ще доведе до подобряване на информираността на крайните потребители, които ще могат да избират своите доставчици на услуги, след като са сравнили постигнатото от тях качество. Това ще е възможно чрез сравнение на няколко параметри, изчислявани по стандартизирана методология." С оглед посоченото, остава неясно в контекста на защита на потребителския интерес и създаване на възможност за сравнение на постигнато качество от различни доставчици, каква е причината да се изисква публикуване на данни за три години назад. Крайните потребители имат нужда от актуална информация и постигнати параметри на качество към момента на избор на доставчик на дадена услуга. Наличието на голям обем от информация за параметри за качество за три години назад може да доведе само до объркване на крайните потребители. Нещо повече, публикуване на информацията на страниците в интернет на всеки от доставчиците в обем, предвиден в Проекта би пречатвало възможността на потребителите да получат достъп до сравнима информация от отделните доставчици.</p>		<p>един и същи раздел на интернет страницата на предприятието и да позволява съпоставяне на постигнатите стойности за последните три календарни години (например линковете към информацията за трите поредни години да се намират на едно място или постигнатите стойности за трите години да бъдат публикувани в табличен вид, в текстови документ или в каквато и да е друга форма, която дава възможност на крайния потребител да проследи развитието на качеството на услугата).</p>
10.	БТК	<p>По § 4 относно изменението на чл. 38 от ОИ</p> <p>Не сме съгласни с:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ал. 2 на чл. 38 от ОИ и по-конкретно с определения в разпоредбата срок „до 1 март“; - новите ал. 3 и ал. 5 на чл. 38 от ОИ и по-конкретно с въвежданите изключения за предприятията, които нямат страници интернет; - ал. 4 на чл. 38 от ОИ, тъй като диспозитива е практически неприложим в този вид и поради това клаузата следва да бъде преработена. <p>Мотиви:</p> <p>Като обща бележка по разпоредбата желаем да посочим фактът, че всяко едно предприятие публикува информацията</p>	Не се приема	Предложението на БТК за указване от страна на КРС на мястото за публикуване на информацията за качеството на услугите е

	<p>на различно място в страницата си в интернет. По този начин някои предприятия публикуват резултатите за постигнатото качество на първоначалната страница, а други на практика ограничават достъпа до тях, представяйки ги като „линк“ през повече от 4-5 подстраници, които трябва да се преминат като необходими стъпки от всеки потребител. Това е основен проблем на преследваната от КРС цел за прозрачност и информираност на потребителите, доколкото последните не могат да достъпят информацията по един и същ начин в страницата в интернет на всяко отделно предприятие. В тази връзка предлагаме на КРС да обсъди възможността да укаже изрично къде на страницата да бъде публикувана информацията за постигнатото качество, т.е. да бъде обмислена възможността за прилагане на сходен подход за достъп до информацията, подобен на този, ползван при общите условия. Указване от страна на КРС на мястото на публикуване на тази информация ще помогне на потребителите да се ориентират по-бързо, когато желаят да сравнят резултатите от техническите измервания. По този начин всеки потребител, който вече е достъпил до информацията на страницата на едно предприятие, ще може бързо да се ориентира в страниците на другите предприятия относно същия вид информация.</p> <p>По предложението за нова ал. 2 на чл. 38 от ОИ</p> <p>Предложението за изменение в тази част се свежда до промяна на прилаганият до момента срок за публикуване на данни за постигнатите параметри за качество. През последните три отчетни периода предприятията следваше да публикуват информация за постигнатото качество в срок до 31 януари. С предложението се предлага удължаване на срока с един месец - до 1 март, без да се посочват конкретни причини за това. Видно от представените мотиви към Проекта предложенията за изменение по чл. 38 имат за цел подобряване информираността крайните потребители. На мнение сме, промяната в срока за публикуване на годишната статистика не допринася за постигането на тази цел, а напротив създава предпоставки за забавяне публикуването на актуална информация след изтичането на нов отчетен период. В интерес на потребителите е да получат актуална информация за постигнатото качество във възможно най-кратки срокове. В тази връзка ще посочим, че изготвянето на такава статистика е свързано с обработването на данни, които следва да се събират от предприятията през целия отчетен</p>	<p>извън обхвата на настоящата процедура. Същото ще бъде обсъдено от КРС допълнително.</p> <p>По отношение на чл. 38, ал. 2 от Проекта:</p> <p>КРС не приема направеното от БТК предложение. При определянето на срока за публикуване на резултатите от измерването на параметрите за качество на предоставяните услуги КРС се е съобразила с определения срок за подаване на годишните отчети по чл. 5, ал. 1 от ОИ. КРС счита, че уеднаквяването на сроковете за предоставяне от предприятията на отчет за дейността по предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги за публикуване на постигнатите от тях параметри за качество се явява улеснение за предприятията и опростяване на изискванията за изпълнение на задълженията за предоставяне на информация, което е в съответствие с националната политика за намаляване на административната тежест за бизнеса.</p> <p>В допълнение към горното, КРС отбелязва, че изменението на чл. 38, ал. 2 в § 4 указва крайния срок за публикуване на съответната информация. Това означава, че предприятията имат възможност да публикуват постигнатите параметри за качество и преди крайната дата – 1 март.</p>
--	--	--

	<p>период при спазване на съответната стандартизирана методология. На практика с изтичане на отчетния период оповестяването на резултатите за постигнатото качество е свързано единствено с обработването на вече събраните данни, което определя прилаганият понастоящем срок от един месец (до 31 януари) за напълно достатъчен.</p> <p>Считаме, че КРС следва да приложи основните принципи на регулация по чл. 5 от ЗЕС, а именно равнопоставеност и технологична неутралност при предоставяне на електронни съобщителни услуги и да определи срок за публикуване на отчета на страницата в интернет до „31 януари“.</p> <p>Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 1 от Наредба № 6 от 13 март 2008 г. за универсалната услуга по ЗЕС задълженото да предоставя универсална услуга предприятие е длъжно да предостави и публикува същия отчет на 31 януари всяка година. На практика техническите параметри, които измерва и публикува предприятието предоставящо универсална услуга и параметрите, които измерват и публикуват останалите предприятия, предоставящи фиксирана гласова услуга се препокриват.</p> <p>Визираната в мотивите на КРС цел за информираност на потребителите ще бъде постигната в същата степен при публикуването на параметрите на всички предприятия, предоставящи фиксирана телефонна услуга към една и съща дата. Ето защо доколкото изменението е в ОИ, а не в посочената Наредба № 6 предлагаме тук да бъде заложен срокът от наредбата, а именно 31 януари. Доколкото КРС цели именно информираност и прозрачност с публикуването на информацията и доколкото публикуването на информацията за измерване на едни и същи параметри в един и същ момент от всички предприятия е в пълно съответствие с принципите на равнопоставеност и технологична неутралност при предоставяне на фиксирана гласова услуга, считаме че тази цел ще се постигне и предложението на БТК ще бъде прието.</p> <p>По предложението за нови ал. 3 и ал. 5 на чл. 38 от ОИ Считаме, че задължението следва да е еднакво за всички предприятия, за да бъде постигната желаната от КРС цел за информираност, т.е. публикуване на резултатите за постигнатото качество от всички предприятия на страницата им в интернет. Предложението на КРС предполага сравнение на резултатите на две предприятия, едното от които ги публикува на страницата си в интернет, а другото на място в търговски обект. Такова сравнение на постигнатите резултати</p>		<p>По отношение на чл. 38, ал. 3 и ал. 5 : Цитираните от БТК разпоредби от ЗЕС (чл. 33, ал. 2, т. 5 и чл. 74, ал. 2) не въвеждат задължение за предприятията, уведомили КРС за намеренията си да осъществяват обществени електронни съобщения, да поддържат интернет страници. Към настоящия</p>
--	--	--	---

	<p>предполага достъп до интернет на клиента в посетен търговски обект на предприятие, което няма страница в интернет. Това е и начинът за сравняване на онлайн с офлайн информация, което силно затруднява извършване на сравнението.</p> <p>Освен цитираният по-горе принцип за равнопоставеност считаме за необходимо да обърнем внимание и на други разпоредби от ЗЕС, от които може недвусмислено да се заключи, че всяко предприятие, предоставящо електронни съобщителни услуги следва да има страница в интернет. В тази връзка, съгласно чл. 33, ал. 2, т. 5 от ЗЕС регистърът на КРС следва да съдържа информация за страницата на всяко предприятие в интернет. Видно от разпоредбата данните за предприятието не са изброени примерно и в тази връзка КРС следва на формално основание да отказва регистрация при липса на информация за страницата на предприятието в интернет.</p> <p>Още по-значим пример за задължението за всяко предприятие да има страница в интернет е разпоредбата на чл. 74, ал. 2 от ЗЕС. Съгласно посочената разпоредба предприятието е длъжно да публикува на страницата си в интернет данни за броя на абонатите си. В тази връзка всяко предприятие е длъжно да има страница в интернет за целите на изпълнение на посоченото законово задължение. При липса на информация за броя абонати на страницата на предприятието в интернет, последното подлежи на санкция за неизпълнение на закона.</p> <p>Във връзка с всичко изложено, считаме че предложените ал. 3 и ал. 5 на чл. 38 от ОИ следва да отпаднат като незаконосъобразни.</p> <p>По предложението за нова ал. 4 на чл. 38 от ОИ считаме, че предложената клауза следва да отпадне или да се прилага само за в бъдеще, като първата година, за която следва да се архивират данните бъде 2016 г.</p> <p>Причината за това наше предложение е, че няма да бъде налице съпоставимост на измерваните параметри по отношение на потребителите, тъй като (а) част от параметрите са нови и се въвеждат за пръв път сега, (б) част от параметрите се различават от предишните години и (б) формите за публикуване са различни.</p> <p>1) По отношение на услугата „достъп до интернет“ следва да се има предвид, че параметрите за качество на услугата „достъп до интернет“ в по-голямата си част са нови -</p>	<p>момент в ЗЕС и в подзаконовите актове по прилагането му не се съдържа разпоредба, която по категоричен начин да въвежда задължение за предприятията да поддържат интернет страници и която да е основание КРС да задължи предприятията да поддържат такива страници. Разпоредбата на чл. 75, ал. 2 от ЗЕС не съдържа изискване при подаване на уведомление за осъществяване на обществени електронни съобщения от съответното предприятие да бъде посочен адрес на интернет страница на предприятието, наред с останалите предвидени в закона данни.</p> <p>Практиката на КРС при събиране на информация за постигнатите стойности на параметрите за качество показва, че съществуват предприятия, които не поддържат страници в интернет</p> <p>Целта на чл. 38, ал. 3 и ал. 5 от Проекта е информацията за качеството на предоставяните услуги да е достъпна за всички крайни потребители.</p> <p>По отношение на чл. 38, ал. 4: КРС не приема предложението по мотивите, изложени в бележка № 9, във връзка със становището на Мобилтел относно разпоредбата на чл. 38, ал. 4 от Проекта.</p>
--	--	---

	<p>както административните, така и техническите такива. За тези параметри не може да бъде правено сравнение с измервания от предишни години, тъй като те не са били измервани тогава. На следващо място бихме искали да обърнем внимание, че въвеждането на опционални за измерване параметри (колебание на закъснението, коефициент на загуби на пакети и коефициент на сгрешени пакети) поставя предприятията в неравнопоставено положение по два основни критерия. От една страна цитираните стандартизационни документи са общи и не дават необходимата конкретика (или дават няколко опции), а от друга страна прочитът на изменението предполага въвеждане на измерването на параметрите като задължително само за предприятията, които притежават система и оборудване за тяхното измерване.</p> <p>По отношение на липсата на необходимата за измерване конкретика следва да се има предвид, че посочените стандартизационни документи не съдържат унифицирана методика за измервания, която може да се следва от всяко предприятие. Типичен пример в тази връзка е посоченият документ по отношение на параметър „колебание на закъснението“ - ITU-T Y.1540 clause 6.2.4, където има посочени следните основни и възможни подходи:</p> <p>6.2.4.1 Using minimum delay as the basis for delay variation 6.2.4.2 Quantile-based limits on IP packet delay variation 6.2.4.3 Interval-based limits on IP packet delay variation</p> <p>В тези подходи за по-подробна информация се реферира към друг стандарт - ITU-T Y.1541. В този стандарт от друга страна всички дефиниции и примери във връзка с IPDV са относими към STM-1, E3, E1, T1, т.е. към SDH и ATM. Не е налице информация относно Ethernet и IP базирани пакетни мрежи и няма цитиран IETF стандарт, което допълнително затруднява следването на конкретна методика за измерване в тези случаи.</p> <p>По сходен начин стоят въпросите и по отношение на параметрите „коефициент на загуба на пакетите“ и „коефициент на сгрешените пакети“. Посочените в таблицата препращания към стандартизационни документи ITU-T Y.1540 clause 6.4 и ITU-T Y.1540 clause 6.3 не са достатъчни, тъй като последните са твърде общи и позволяват широко тълкуване и съответно прилагане. По отношение на втория параметър в документа няма посочен дори и IETF RFC. Всичко това предполага прилагането на различни подходи за измерване, което по никакъв начин няма да доведе до постигане на</p>		
--	--	--	--

	<p>желаната от КРС цел, а именно обективното съпоставяне на постигнатите стойности на параметрите.</p> <p>От друга страна опционалното измерване позволява на предприятията да не ползват система за измерване на тези параметри или съответно да преустановят да заплащат лиценз за ползването на такава система за измерване. На практика няма да бъде налице възможност за съпоставимост на данните, т.е. няма да бъде постигнат желанието от КРС резултат, а именно изискването по изр. второ от предложението - „Информацията по предходното изречение се публикува във вид, позволяващ съпоставяне на постигнатите стойности на параметрите". Предполагаме, че причината за опционалното посочване на измерването на тези два параметъра е свързано с извършените от КРС проверки относно начините за измерване на качеството на предоставяните услуги от страна на всички предприятия и установената липса на система за измерването им при някои от предприятията. На мнение сме, че възможността на няколко предприятия да измерват такива параметри не следва да се превръща в задължение за такова измерване, доколкото не е налице равнопоставеност между всички предприятия в това отношение. Щом става въпрос за измерване на качеството на услугите изискванията към предприятията следва да са равнопоставени както по отношение на параметрите, които ще се измерват, така и към самото качество на услугите. Това е и причината да не сме съгласни с пояснителното изречение в Приложение № 5 към чл. 38 от ОИ, а именно „**** Измерването и предоставянето на стойности за параметъра е опционално и се отнася за предприятията притежаващи система за измерване". Това пояснение не следва да дели предприятията на притежаващи система за измерване и на такива, които не притежават система.</p> <p>С оглед всичко изложено по-горе е видно, че няма да има съпоставимост на информацията с изискванията за измерване, поради което последните следва да отпаднат като част от формата. Всяко предприятие, което иска да покаже, че може да измерва и/или да рекламира предоставяните от него услуги чрез резултатите от такива измервания може да направи това отделно от таблицата с параметри, обосноваваща изисквания към качеството на услугите.</p> <p>Необходимо е също така да обърнем внимание върху това, че измерванията няма как да обхващат само потребителите, ползващи едни и същи оферти. Това е и единствения</p>		
--	--	--	--

	<p>възможен извод доколкото топологията на мрежата не предполага изграждане на различни възли за предоставяне на различните оферти. В тази връзка измерванията са общи и не могат да бъдат разделени по отделни оферти. Извършване на такова разделение ще бъде формално и няма да отразява действителните качествени параметри.</p> <p>Не на последно място считаме, че определянето на минимална скорост при предоставяне на услугата достъп до интернет посредством мобилни мрежи следва да отпадне (табл. Технически параметри за качество на предоставяната услуга „Достъп до интернет“, Приложение №5 към Проекта). Отчитането на минимална скорост при мобилни услуги е в пряко противоречие с изискванията на Регламент 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (Регламента). В тази връзка в чл. 4, т. 1, б. „г“ от Регламента ясно е посочено, че по отношение на мобилните мрежи следва да се посочват само очакваната максимална и рекламираната скорост.</p> <p>Това е и единствения възможен извод, доколкото мобилният пренос на данни се ползва при условията на споделен достъп и на различно разстояние от базовата станция, поради което на практика няма как да бъде гарантирана минимална скорост. Считаме, че доколкото този факт е отчетен от законодателните органи на Европейския съюз в Регламента, заключението би следвало да важи с още по-голяма сила за ОИ на КРС. В тази връзка предлагаме в Приложение №5 от Проекта, под табл. "Технически параметри за качество на предоставяната услуга "Достъп до интернет" да бъде направено пояснението, че изискването за отчитане на минималната скорост за предаване на данни (спрямо офертата) не се прилага при предоставяне на услугата "достъп до интернет" посредством мобилни мрежи.</p> <p>2) По отношение на параметрите за измерване на „мобилна гласова услуга"</p> <p>Както беше посочено по-горе във формата има промени, които реално ще водят до липса на съпоставимост и поради това считаме, че изискването следва да се прилага занапред.</p> <p>Пример в тази насока е въвеждането на изискване за</p>		
--	--	--	--

		представяне на резултатите за някой от отчитаните показатели (коефициенти на пропаднали и неуспешни повиквания) поотделно за национални и международни повиквания. За периода 2013 г.- 2015 г. не е било налице такова изискване. Ето защо считаме, че в разпоредбата следва да се уточни, че изискването в тази си част се прилага за данни от 2016 г. и следващите години.		
11.	Теленор	По отношение на Параграф 4 от Проекта, с който се въвеждат промени в чл. 38 от Общите изисквания, бихме искали да обърнем внимание на следното. Съгласни сме с така направеното разделение при предоставянето на информацията относно качествените параметри на предлаганите услуги. Създава се обаче неяснота по отношение на параметрите за качество на предоставяната услуга „Достъп до интернет“. Не е отбелязано, дали изискванията се отнасят и до мобилният пренос на данни. Считаме, че така посоченото отчитане следва да се отнася единствено към фиксирания достъп до интернет, като това бъде отбелязано. Това се обуславя от различния характер на услугите. С предложената нова ал. 4 предприятията се задължават да публикуват на страницата си в интернет информацията за резултатите от измерването на параметрите за последните три календарни години. Въвежда се и изискването информацията да се публикува във вид, позволяващ съпоставяне на постигнатите стойности на параметрите. Предвид това, че се предлага промяна във формата на предоставяне на данните за качеството, разбирането ни е, че изискването за публикуването на сравнима информация е занаяпред, т.е. няма да се отнася за данни преди влизането в сила на промените в изискванията. По този начин ще се спазят принципите за предвидимост и пропорционалност на налаганите задължения.	Не се приема	Съгласно мотивите, изложени в бележка № 9.
12.	Близу	По отношение на § 4 от Проекта, предлагаме да отпаднат новите ал. 4 и ал. 5 от разпоредбата на чл. 38, свързани с публикуване/предоставяне на информация за измерването на параметри за качество. В случай, че не приемате предложението за отпадане на посочените разпоредби, алтернативно предлагаме включване в Проекта на съответни заключителни разпоредби, които да отразят неприложимостта, към момента на приемане на акта, на ал. 4 и ал. 5 по отношение на предвидените в Проекта нови параметри за качество. С оглед посоченото, приложението на ал. 4 и ал. 5, по отношение на новите параметри за качество, следва да бъде отложено до натрупване на данни за	Не се приема	Съгласно мотивите, изложени в бележка № 9.

		тригодишен период напред.		
13.	БТК	<p>По § 5 относно изменението на чл. 39 от ОИ</p> <p>На мнение сме, че текстът следва да се преработи съгласно изложените по-горе мотиви относно задължението за всяко предприятие по закон да има страница в интернет.</p> <p>Мотиви: Съгласно изложеното по § 4 по-горе. Не можем да приемем аргумент, че при липса на страница в интернет конкретното предприятие ще се освободи от законното си задължение по чл. чл. 74, ал. 2 от ЗЕС и затова няма да му бъде наложена административна санкция.</p>	Не се приема	Съгласно мотивите по бележка № 10 (По отношение на чл. 38, ал. 3 и ал.5.).
14.	Мобилтел	<p>В § 6 от Проекта се предвижда създаване на нова т. 2 в чл. 40, ал. 1. Предвидено е ново задължение при първоначално зареждане на интернет страницата да има електронна препратка към картите за покритие.</p> <p>По отношение на § 6 от Проекта, с която се разширяват задълженията за визуализиране на сайта на информацията по чл. 40, „като в тези задължения се включва електронна препратка към информацията по чл. 40, ал. 4 и чл. 45, ал. 6, наименувана „Архив“; и когато е приложимо — електронна препратка към електронните карти на постигнатото покритие по чл. 51, наименувана „Кarti на покритието“, считаме, че подобно разширяване на задълженията на предприятията е непропорционално и необосновано.</p> <p>В допълнение считаме, че не е от съществено значение наличието на интернет страницата на информация за планове и услуги, които вече не се предлагат за крайни потребители.</p> <p>По аналогичен начин информацията за покритие е ненужна в голяма част от случаите, тъй като операторите не предоставят единствено мобилни услуги. Постоянното визуализиране на картата на покритие е напълно ненужна за потребителите, които имат интерес към други услуги.</p>	Не се приема	<p>В чл. 73, ал. 3, т. 13 от ЗЕС изрично се посочва, че ОИ могат да съдържат условия за защита на интересите на потребителите на електронни съобщителни услуги и условия за достъпност на тези услуги от потребители с увреждания.</p> <p>Целта на предвидените допълнителни изисквания е да направят съответната информация максимално достъпна за крайните потребители. Доколкото подобни правила за поведение имат за цел да защитят правата и законните интереси на потребителите, систематичното им място безусловно е в ОИ (аргумент от чл. 73, ал. 3, т. 13 от ОИ).</p> <p>Относно твърдението на предприятието, че не е от съществено значение наличието на интернет страницата на информация за планове и услуги, които вече не се предлагат за крайни потребители, следва да се отбележи, че с Проекта не се изменят разпоредбите на чл. 40, ал. 4 и на чл. 45, ал. 5 от действащите ОИ (която става ал. 6, съгласно проекта), а се предвиждат единствено изисквания за осигуряване на лесен достъп до съответната информация. Информацията следва да е достъпна за съществуващите абонати на предприятието, които са сключили договори за тези услуги при действието на съответните общи условия, специални правила, тарифни планове, тарифи и/или пакети.</p> <p>Относно твърдението на предприятието, че информацията за покритие е ненужна в голяма част от случаите, тъй като операторите не предоставят единствено мобилни услуги, следва да се отбележи, че на потребителите, за които тази информация е от съществено значение, следва да бъде осигурен лесен достъп до информацията. По този начин същите ще могат да направят информиран избор за съществени параметри на услугите преди сключването на индивидуален договор или абонирането за предплатени мобилни телефонни услуги. Услугите могат да се ползват от потребителите преимуществено на определена територия (където същите живеят, работят и т.н.)</p>

				<p>и поради тази причина същите следва да бъдат надлежно информирани какво е постигнатото покритие за съответната територия. Тази информация е от съществено значение за потребителите и касае качеството на мобилните услуги като съществено съдържание на индивидуалния договор. В тази връзка, с публикуването на препратка към електронните карти на постигнатото покритие при първоначалното зареждане на интернет страницата на предприятието ще бъде гарантиран лесният достъп до информацията и ще бъде осигурено правото на информиран избор на потребителя.</p> <p>Жалби на потребители, подадени до КРС, индикират за проблем при осигуряването на правото на информиран избор на потребителите относно покритието на мобилните мрежи на дадена територия и със съответното изменение се цели преодоляване или ограничаване на този проблем.</p> <p>Постоянното визуализиране на картата на покритие за потребителите, които имат интерес към други услуги, не е аргумент за отпадане на изискването, доколкото сама по себе си визуализацията не задължава потребителите да се запознаят с публикуваната информация.</p> <p>Във връзка с въведения срок в Преходните и заключителни разпоредби за влизане в сила на § 15 от Проекта, съответно се въвежда и правило за влизането в сила на § 6 относно чл. 40, ал. 1, т. 2 от Проекта. В тази връзка, предприятията са задължени в 4-месечен срок от обнародването на ОИ да публикуват електронни карти на покритието по § 15, както и електронна препратка към тях.</p> <p>Конкретните ни аргументи относно § 15, с който се създава новият чл. 51, систематически са изложени по-долу.</p>
15.	Мобилтел	<p>По отношение на § 8, т. 1 от Проекта</p> <p>Предлагаме да отпадне изменението на ал. 2 на чл. 42.</p> <p>Мотиви: В Проекта е предвидено изменение на ал. 2 на чл. 42, съгласно което предприятията ще предоставят на абоната еднообразен екземпляр от сключения индивидуален договор на хартиен носител. Видно от мотивите на КРС към проекта, измененията на чл. 42, ал. 2 и 3 са редакционни, като с тях не се въвеждат нови задължения за предприятията, като целта на Комисията е да се гарантира, че крайния потребител ще получи пълна информация относно сключения договор.</p> <p>Считаме обаче, че въвеждайки изискването за еднообразен екземпляр от договор на хартиен носител, може да се направи обосновано тълкуване, че нормативният акт косвено ще определи изискване индивидуалните договори да бъдат</p>	Не се приема	<p>Изразът „еднообразен екземпляр”, включен в § 8, т. 1 от Проекта, въвежда изискване за еднаквост на съдържанието на двата екземпляра на договора, а не задължение за съставяне на договора на хартиен носител. Предприятията имат право да изготвят договора при спазване на специалните изисквания на Закона за електронния документ и електронния подпис (каквато е и досегашната практика в сектора), като единствено са длъжни да предоставят хартиен екземпляр на потребителя. Както е посочено и в мотивите към Проекта, екземплярите на договора като съдържание следва да са напълно идентични и екземплярът на договора, който се предоставя на абоната, следва напълно да съответства на екземпляра, с който разполага предприятието, като и двата екземпляра следва да да съдържат всички реквизити на договора. Целта на разпоредбата е абонатът да разполага с</p>

		<p>сключвани само в писмена форма на хартиен носител. Аргументите ни са свързани с обстоятелството, че ако е налице сключен договор под формата на електронен документ, то разпечатката на хартиен носител не може да бъде определена като „еднообразен екземпляр“. Мобилтел вече е излагало подробно пред Комисията становище, че не е в унисон с развитието на технологиите и гражданския оборот нормативния акт да създава изискване за сключване на индивидуалните договори само под формата на хартиен документ. Видно от мотивите към Проекта, това не е и целено от Комисията. Предвид изложеното, предлагаме изменението на ал. 2 на чл. 42 да отпадне, доколкото и действащата версия на разпоредбата не оставя съмнение, че е налице задължение на абонатите да се предоставя договора в цялост. По отношение на § 8, т. 2, предлагаме да отпадне изменението на ал. 3 на чл. 42, въвеждащо изискване за предоставяне на възможност за абонатите да се запознаят с проекта на договор в неговата цялост.</p> <p>Мотиви: Считаме, че със съществуващата към момента редакция на текста на чл. 42, ал. 3 от Общите изисквания се защитават правата на абонатите да се информират за съдържанието на сключвания договор. Действащата разпоредба на ал. 3 гласи, че „предприятията предоставят възможност на потребителя да се запознае със съдържанието на договора преди неговото сключване“. Следователно и към настоящия момент е предоставена възможност на абоната да се запознае и да се информира за съдържанието на договора в неговата цялост. Не са ясни мотивите на КРС, че са налице опити за различно тълкуване на разпоредбата, без да са посочени конкретни примери.</p>		<p>договора в цялост. С прецизиране на разпоредбата на чл. 42, ал. 2 от ОИ се създава яснота относно конкретното задължение, като се ограничават възможности за различно тълкуване. По отношение на § 8, т. 2 от Проекта, КРС счита, че предложената редакционна промяна на чл. 42, ал. 3 ще доведе до по-голяма яснота на разпоредбата, като същевременно същата не въвежда нови задължения за предприятията.</p>
16.	Българска национална асоциация „Активни потребител и“	<p>В частност, приветстваме изменението на чл. 40, чл. 42 и чл. 48 както и създаването на чл. 48а и чл. 49а в Проекта. Предложените промени отговарят на потребностите на потребителите и предоставят решение на редица често срещани потребителски проблеми в отношенията с доставчиците на електронни съобщителни услуги.</p>	Приема се	
17.	БТК	<p>По § 10 т. 3 относно създаването на нова ал. 5 в чл. 45 от ОИ Считаме, че предвидената формулировка на чл. 45, ал. 5, т. 2 е неясна и е необходимо да бъде прецизирана.</p> <p>Мотиви: На първо място следва да се има предвид, че новата ал.5 на чл. 45 е излишна, тъй като дублира други разпоредби относно съдържанието на индивидуалния договор - чл. 45, ал. 2 и ал. 3 във връзка с ал. 1.</p>	Приема се по принцип	<p>КРС счита, че не е налице дублиране между разпоредбите на чл. 45, ал. 5 от Проекта и чл. 45, ал. 1, 2 и 3 от действащите ОИ. С чл. 45, ал. 5 от Проекта на практика се извежда изрично задължение за предприятието да включи в договора клаузи, регламентиращи промоционалните договорни условия. По този начин ще бъде осигурена яснота и информираност за потребителя относно срока, условията и елементите на</p>

	<p>Бихме искали да изразим принципното си съгласие с идеята в индивидуалния договор да бъдат включени основните параметри на приложимата към него промоция. На мнение сме обаче, че формулировката на един от новите задължителни реквизити в договора, по-точно новата ал. 5, т. 2 „условия на промоцията“ е твърде обширна и създава поле за неточното тълкуване на нормата.</p> <p>В интерес на абоната е договорът му да съдържа само информацията, която е свързана с възникналите за него права и задължения, които може да упражнява и съответно да изпълнява на база сключения договор. Такива са например приложимата промоционална цена, крайният срок, до който ще бъде таксуван на въпросната промоционална цена, и евентуално други привилегии, от които може да се възползва във връзка с така сключения договор. Включването на повече от посочените данни обаче е излишно и ще направи договора по-дълъг от необходимото, затруднявайки потребителя при неговото сключване. На практика посочването на условия извън посочените в т. 1 и 3, например критериите, които трябва да са спазени, за да бъде приложима промоцията (кой може да участва в промоцията, в кои случаи не важи промоцията, за кои други абонаментни планове е валидна промоцията и какви отстъпки дава за тях, до коя дата се предлага промоцията, дали може да се ползва многократно или еднократно, дали може да се комбинира с други промоции и т.н.) е ненужно и не носи на абоната полезна информация. Тези условия касаят самото възникване на правоотношението между двете страни и подробното им описание в споразумението е несъществено, т.к. последното не би било сключено, ако тези изисквания не бяха покрити. Въпреки тяхната характеристика подобни елементи от правилата на промоциите също биха били категоризирани като „условия на промоцията“. Предложената редакция на чл. 45 поражда възможност на недобросъвестни участници на пазара да разширят бланките си с излишни добавки, правейки ги нечетаемы и неясни за клиентите, оправдавайки тези свои действия с разпоредбите на Комисията. Последното от своя страна е в пряко противоречие с чл. 228, ал. 2 от ЗЕС предвид това, че така разписани, условията на индивидуалния договор не могат да бъдат окачествени като ясни.</p> <p>Не бива да се пренебрегва и принципното правило, че страните сключват помежду си договор с цел да уредят желани от тях отношения. Безпредметно е включването на</p>		<p>промоционалния тарифен план, тарифа и/или пакет и приложимата цена през промоционалния период. КРС приема по принцип становището на предприятието, че е необходимо прецизиране на чл. 45, ал. 5 от Проекта, с цел да бъде избегнато противоречивото тълкуване и прилагане на разпоредбата от отделните предприятия, предоставящи електронни съобщителни услуги. В тази връзка, текстът на разпоредбата придобива следния вид:</p> <p>„(5) При съставяне на условията на договор, сключен при промоционални условия, предприятията включват в документите по ал. 1, т. 1 и 2 и индивидуална информация за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. срока, за който важат промоционалните договорни условия; 2. всички условия и елементи на промоционалния тарифен план, тарифа и/или пакет; 3. дължимата месечна такса за срока на промоцията“. <p>Предложената редакция стеснява приложното поле на разпоредбата, като изключва хипотези, при които в индивидуалния договор следва да бъдат включени т. нар. „елементи от правилата на промоцията“. Последните се явяват условия, обуславящи сключването на договора, и не следва да бъдат част от съдържанието му.</p>
--	---	--	--

		<p>клаузи извън нововъзникващите за страните права и задължения.</p> <p>Относно т. 1 от ал. 5, считаме, че е възможно да възникне неяснота в какъв смисъл е употребено понятието „срок на промоцията“ - дали се има предвид срок на прилагане на промоционалните условия или срок на валидност на промоцията. Както описахме по-горе, срокът на прилагане на промоционалните условия към конкретния абонат е удачно да намира своето място в индивидуалния договор и от тази гледна точка двусмислието следва да бъде отстранено.</p> <p>С оглед гореизложеното и с цел прецизиране на разпоредбата, предлагаме следната редакция в предложеното от КРС изменение на чл. 45, ал. 5 ОИ:</p> <p>„(5) При съставяне на условията на договор, сключен при промоционални условия, предприятията включват в документите по ал. 1, т. 1 и 2 и индивидуална информация за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. срок на прилагане на промоционалните правила; 2. дължимата месечна такса през срока на промоцията; 3. други привилегии, които промоцията предоставя на абоната” 		
18.	НСМСКО"Т В клуб 2000"	<p>По §10, чл.45, предлагаме нови ал.6 и ал.7 със следния текст:</p> <p>„ (6) В случаите на ал.5 предприятията във всички случаи на оповестяване на параметрите на промоционалните условия с еднакъв шрифт "</p> <p>Мотиви:</p> <p>Свидетели сме на непрекъснати оферти от предприятия, в които цената е оповестена с едър шрифт, а условията на промоцията са с много дребен, в редица случаи непрочитаем размер на буквите. Това е предпоставка за подвеждане на потребителите да сключват дългосрочни обвързващи договори, които не винаги ги устройват.</p> <p>„ (7) В случаите на предлагане на пакетни услуги предприятията оповестяват съдържащите се в пакета услуги в стойностно изражение или процент на тежест на отделните услуги в пакета."</p> <p>Мотиви:</p> <p>При предоставяне на пакетни услуги предприятията кросфинансират една услуга с друга. Това е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на конкурентите.</p> <p>Алинея 5 става ал.6</p>	Не се приема	<p>Предложенията са извън предмета на настоящото обществено обсъждане, поради което не следва да бъдат коментирани по същество.</p> <p>Независимо от това, следва да се отбележи, че предложенията са необосновани. По отношение на предложението за включване на нова ал. 6 в чл. 45, следва да се отбележи, че в чл. 43 - 45 от ОИ са уредени изискванията относно шрифта на индивидуалния договор, които създават гаранции за защита на потребителите. По отношение на мотивите за съответствието на практиката при предоставянето на пакетни услуги с правилата за добросъвестност в търговските отношения, този въпрос е извън обхвата на правомощията на КРС по ЗЕС.</p>
19.	Близу	<p>По отношение на § 11 от Проекта във връзка с разпоредбата на чл.47, ал.1 от Общите изисквания предлагаме следните промени:</p>	Не се приема	<p>По отношение на становището относно чл. 47, ал. 1 от ОИ, КРС счита, че, дори когато промяната на Общите условия се изразява в данни и обстоятелства, подлежащи на вписване в Търговския</p>

	<p>5.1. В изменената разпоредба на чл.47, ал.1 от ОИ, където е предвидено „да се уведомяват абонатите при всяко изменение на общите условия в случаите по чл.230, ал.2 от ЗЕС“, предлагаме да се изключи необходимостта от уведомяване при промяна на идентификационните данни на предприятието, които се вписват по реда и условията на Закона за търговския регистър.</p> <p>Мотиви: В чл. 230, ал. 2 от ЗЕС не се посочва за кои промени в общите условия трябва да бъдат уведомени абонатите. Въпреки това КРС в Мотивите си към Проекта излага становище, „че при промяна в идентификационните данни на предприятието, които са задължителен реквизит на общите условия, абонатите следва да се уведомяват за тази промяна. Като известието не е пряко свързано с правото на абоната да прекрати договора “.</p> <p>В случая се стига до колизия с разпоредбите на друг закон, който е специален по отношение на промяната на идентификационните данни, по отношение на тяхното вписване, оповестяване, и действие спрямо трети лица. А именно Закона за Търговския регистър /ЗТР/, който урежда воденето на публичния търговски регистър към Агенцията по вписванията.</p> <p>Съгласно чл.7, ал.1 от ЗТР: „Вписаното обстоятелство се смята, че е станало известно на третите добросъвестни лица от момента на вписването. До изтичането на 15 дни от вписването то не може да се противопостави на трети лица, които докажат, че им е било невъзможно да го узнаят “.</p> <p>В тази връзка след 15 дни от вписването същото се счита известно на всички трети лица, като не е необходимо допълнително уведомяване в някакъв срок и т.нат.</p> <p>Действието на вписването при промяна на идентификационните данни е уредено в ЗТР и не препраща за уреждане към други закони, в това число ЗЕС.</p> <p>С оглед на изложеното изискването на КРС да се уведомяват абонатите при промяна на идентификационните данни по точно определените в ОИ начини /писмо, e-mail, sms/ и срокове се явява необосновано и незаконосъобразно.</p> <p>5.2. По отношение на сега действащата разпоредба на чл.47, ал.1, т. 2 от ОИ, касаеща един от начините за уведомяване на абоната за измененията в Общите условия и в индивидуалния договор, а именно „чрез електронно писмо /e-mail/, изпратено</p>	<p>Не се приема</p>	<p>регистър, абонатите следва да бъдат уведомени по реда, посочен в чл. 47 от Общите изисквания. Действително, обстоятелствата, които подлежат на вписване в Търговския регистър, се смята, че са станали известни на третите добросъвестни лица от момента на вписването– чл. 7, ал. 1 от Закона за Търговския регистър (ЗТР). Законът за защита на потребителите в параграф 1 от своите Допълнителни разпоредби предвижда, че при противоречие на разпоредби на два закона се прилагат тези, които осигуряват по-висока степен на защита на потребителите. В случая това е разпоредбата на чл. 230, ал. 2 от ЗЕС, във връзка с чл. 47 от ОИ, която гарантира, че потребителите ще бъдат уведомени за извършените промени. Освен това, ЗЕС в чл. 85 съдържа изрично правило предприятията, предоставящи обществени електронни съобщения, да уведомяват КРС за настъпили промени и обстоятелства, които подлежат на вписване в Търговския регистър, в 14-дневен срок от настъпването им. След като регулаторът следва да бъде уведомяван за факти и обстоятелства, подлежащи на вписване в Търговския регистър, не може да се приеме аргумент, че абонатите са надлежно уведомени само чрез вписването на факти и обстоятелства в Търговския регистър.</p> <p>Информацията за промяната в идентификационните данни на предприятието е необходима на абонатите дотолкова, доколкото на тях им е необходимо да знаят от кого да търсят защита на правата си и срещу кого да насочват своите жалби.</p> <p>По отношение на становището относно необходимостта от изменение на чл. 47, ал. 1, т. 2 от ОИ, тази разпоредба не е част от предложението на обществено обсъждане Проект. Извън чисто процедурното основание, КРС намира предложението за неоснователно. Индивидуалният договор за електронни съобщителни услуги е формален договор и законът изисква същият да се сключва в писмена форма. Формата трябва да се спазва и при изменението на договора, поради което</p>
--	--	---------------------	--

		<p>до посочен от абоната адрес на електронна поща", предлагаме да се извърши редакция с цел прецизиране на текста и синхронизирането му с разпоредбите на ЗЕС.</p> <p>Мотиви: Считаме, че посоченият начин на уведомяване следва да се разшири, като се включат всички начини по смисъла на дефиницията по т. 11, § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС, която гласи:</p> <p>"Електронна поща" е съобщение във вид на текст, глас, звук или изображение, изпратено чрез обществена електронна съобщителна мрежа, което може да бъде съхранено в нея или е получено в крайното оборудване на получателя".</p> <p>Считаме, че с тази промяна много по-бързо и своевременно биха се уведомявали абонатите, което е изцяло в защита на техните права и интереси.</p>		<p>предизвестието не може да бъде във вид на глас, звук или изображение.</p>
20.	CEK	<p>Становище относно параграф 11 във връзка с промяна на чл. 47 от ОИ</p> <p>1. Относно ал.1, т.3 на чл. 47 от ОИ: Считаме, че предложената формулировка на чл.47, ал.1, т. 3 от ОИ в Проекта следва да бъде допълнена в следния или подобен смисъл: „кратко текстово съобщение (SMS) или друга форма на електронно съобщение, което може да бъде съхранено в крайното устройство на абоната.</p> <p>Аргументите ни са, че допускането на уведомяване само чрез SMS, но не и с друга форма на електронно съобщение, което може да бъде съхранено в крайното устройство на абоната е рестриктивно и нарушава основните принципи на равнопоставеност и технологична неутралност, заложи в Закон за електронните съобщения, тъй като дава повече възможности за уведомяване на предприятията, притежаващи мрежи, изградени по технология, която поддържа SMS и ограничава други предприятия, изградили различен тип мрежи с нови и/или различни технологии за изпращане на текстови съобщения, които също могат да бъдат съхранени в крайното устройство на абоната.</p> <p>2. Относно ал.2, на чл.47 от ОИ: Считаме, че ал.2, на чл.47 от ОИ следва да бъде заличена, тъй като няма причина опциите за уведомяването при промяна на договор и/или общи условия за мобилна телефонна услуга да са по-малко в сравнение с опциите за уведомяване при промяна на договор и/или общи условия за друг тип електронно съобщителна услуга.</p> <p>Считаме, че допускането на уведомяване само чрез SMS, но</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложенията за изменение на чл. 47 от ОИ, така както са изложени в бележка № 20 на CEK, са извън обхвата на настоящата процедура. Същите ще бъдат обсъдени от KPC допълнително.</p>

		не и с друга форма на електронно съобщение, което може да бъде съхранено в крайното устройство на абоната, е рестриктивно и нарушава основните принципи на равнопоставеност и технологична неутралност, заложиени в Закон за електронните съобщения, тъй като реално не се предоставя никаква възможност за уведомяване на предприятията, изградили мрежи за предоставяне на мобилна гласова услуга по технология, която не поддържа SMS, а поддържа нови и/или различни технологии за изпращане на текстови съобщения, които могат да бъдат съхранени крайното устройство на абоната.		
21.	НСМСКО"Т В клуб 2000"	<p>По §11, чл.47 предлагаме текста ..както и в случаите по чл. 230. ал. 2 ЗЕС" да отпадне.</p> <p>Мотиви:</p> <p>Считаме, че за всяко изменение на Общите условия (ОУ) е неприложимо изпращане на писма до всеки потребител (хартиени, електронни или sms). От една страна изпращането е свързано с много голям финансов ресурс, а от друга е възможно изменението да касае само определен кръг потребители, а не всички. На практика потребителите не желаят да предоставят информация за мобилните си телефони и електронна поща, което е предпоставка за невъзможността да се изпълнява разпоредбата на чл.47, ал.1. Считаме че разпоредбата на чл. 230 от ЗЕС е достатъчна, за да бъде информиран потребителят.</p>	Не се приема	<p>Подробни мотиви за неоснователността на предложението КРС вече е изложила в таблицата към решение № 927/19.12.2013 г. на КРС:</p> <p>http://crc.bg/files/bg/Tablica_stanovishta_ot_obshtestveno.pdf.</p> <p>Тези мотиви на комисията са валидни и за настоящото изменение. В допълнение, КРС счита, че, с оглед защитата на правата на крайните потребители, същите трябва да бъдат уведомявани за всички промени в Общите условия. Когато промените в Общите условия са по инициатива на предприятието и засягат услуги, използвани от абоната, същият има право да прекрати индивидуалния си договор без санкции в срок до един месец от влизането им в сила. Ако абонатът не бъде уведомяван за всички промени в Общите условия, е възможно да бъдат нарушени правата на абоната при пропуск от страна на предприятието, предоставящо обществената електронна съобщителна услуга, да го уведоми за касаещите го промени в Общите условия. Това, от своя страна, би довело до невъзможност да реализира правото си да прекрати договора без неустойки. За да се избегне каквато и да е възможност да бъде нарушено това право на абоната, същият следва да бъде уведомяван за всяка промяна в Общите условия. Няма пречка самите Общи условия да бъдат разделени по предоставяни услуги, което ще предотврати необходимостта от уведомяване на потребител, който е абонат само на интернет услуга, за промени, касаещи предлагането на телевизионна услуга например. Освен това, са възможни изменения в Общите условия, които не засягат предоставянето на нито една обществена електронна съобщителна услуга, но могат да засегнат права на абонатите. Така например, при промяна на идентификационните данни на предприятието, за които абонатът не е уведомен, същият може да не е в състояние правилно да адресира жалбата си или дори да не разбере кой е настоящият доставчик на ползваната от него</p>

				<p>услуга, към когото да се обърне за отстраняване на проблем. Също така, разпоредбата на чл. 47 от ОИ уточнява значението на израза „уведомява абоната за измененията по подходящ начин“, посочено в чл. 230, ал. 2 от ЗЕС.</p> <p>В заключение, така изразеното искане е извън обхвата на настоящата процедура, тъй като изискването за уведомяване в случаите по чл. 230, ал. 2 от ЗЕС не се въвежда с настоящия Проект.</p>
22.	Мобилтел	<p>По отношение на § 11 от Проекта във връзка с разпоредбата чл. 47 предлагаме следното: Предлагаме в чл. 47, ал.1 алинея първа изразът „В случаите по чл. 46, ал. 1" да отпадне по мотивите по-горе. 8.1. Предлагаме в чл. 47, ал. 1, т. 3 от Общите изисквания да отпадне предложеният в § 11, т. 2 от проекта израз „което може да бъде съхранено на телефонния апарат на абоната ". Мотиви: Текстът е излишен, тъй като текстовото съобщение може да бъде изтрито от абоната и следователно не може да бъде доказано дали е могло да бъде запазено или не. В допълнение SMS по стандарт GSM винаги може да бъде запазено, което е още един аргумент за липсата на необходимост от допълнението.</p> <p>8.2. По отношение на чл. 47, ал. 1 от Общите изисквания, предлагаме да бъде добавена нова т. 4, както следва: „4. В работен прозорец на устройството чрез което използва съответната електронна съобщителна услуга." Мотиви: Считаме, че изчерпателното изброяване на начините на уведомяване на абонатите за промени в индивидуалния договор или Общите условия следва да бъде допълнен, за да отговаря на съвременното развитие на технологиите и съответно възможностите за уведомяване на клиентите на</p>	Не се приема	<p>По отношение на израза „В случаите по чл. 46, ал. 1", КРС счита, че направеното предложение за изменение не е предмет на настоящото обществено обсъждане. Независимо от това, следва да се отбележи, че изразът е в съответствие с чл. 20, ал. 4 от Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, поради което не следва да бъде отменян. Подробни мотиви КРС е изложила в таблицата към решение № 927/19.12.2013 г. на КРС: http://crc.bg/files/bg/Tablica_stanovishta_ot_obshtestveno.pdf.</p> <p>По отношение на израза „което може да бъде съхранено на телефонния апарат на абоната", КРС счита, че същият не следва да отпада, тъй като ще създаде допълнителни гаранции, че потребителите ще възприемат без затруднения информацията, съдържаща се в съобщението, както и че същата ще може да бъде заредена на крайното устройство по всяко време. Изменението е свързано с принципната възможност съобщението да бъде съхранено. Предприятията следва да гарантират, че съобщението може да бъде съхранено на телефонния апарат на абоната. Това изискване е въведено, за да се избегне практика в тези случаи да се изпращат съобщения, които се визуализират на екрана на апарата на абоната, но след това не могат да бъдат съхранени в апарата, като например „Flash SMS" (Class 0 SMS).</p> <p>Предложението в т. 8.2. от становището на Мобилтел не е част от предложението на обществено обсъждане Проект. По същество, КРС счита това предложение за неоснователно. Предложението от предприятието начин на уведомяване не гарантира възможност за абоната да съхрани на крайното устройство важна информация, касаеща изменение на договорните условия. Тази информация обуславя своевременното упражняване на правото на абоната да прекрати индивидуалния договор без санкции... Това налага, с оглед защитата на правата на потребителите,</p>

		<p>дружествата. Предложението ни е в съответствие с чл. 15, параграф 2 от Регламент 531/2012 на Европейският парламент и на Съвета относно роуминга в обществени мобилни мрежи в рамките на Съюза. В цитираният текст е предвидена възможност за уведомяване на абонатите за цените и условията на използването от тях услуги в роуминг да става включително и чрез работен прозорец на мобилното му устройство.</p> <p>8.3. По отношение на чл. 47, ал. 2 от Общите изисквания, предлагаме да отпадне изискването при ползването на мобилна телефонна услуга, предприятията уведомяват потребителите само чрез кратко текстово съобщение (SMS). Мотиви: Считаме, че не са налице основания нормативният акт да въвежда задължение за предприятията, предоставящи мобилна гласова телефонна услуга, да използват само един от начините за уведомяване на крайните потребители. Краткото текстово съобщение следва да е опция. Намираме, че доколкото всеки един метод на уведомяване гарантира защита правата на крайните потребители, то не са налице аргументи да бъде ограничавано правото на предприятията да определят кой метод или комбинация от методи за уведомяване ще използват.</p>		<p>уведомяването да се извършва само по начин, който позволява на абоната да има достъп до съобщението на по-късен етап, а изскачащият прозорец не позволява достъп до информацията на по-късен етап.</p> <p>Предложението в т. 8. 3. от становището на Мобилтел не е част от предложения на обществено обсъждане Проект. С Проекта не се изменя чл. 47, ал. 2 от ОИ. Чл. 47 от ОИ е въведен с решение на КРС № 928/2013 г. С Решение № 5663/2016 г. по адм. дело № 3240/2016 г. на Върховния административен съд (ВАС) е оставено в сила решение № 304 от 12.01.2016 г., постановено по адм. Дело № 8772/2015 г. по описа на ВАС, с което е отхвърлена жалба срещу решение на КРС № 928/2013 г..</p>
23.	НСМСКО"Т В клуб 2000"	<p>По § 12, чл. 48 не сме съгласни с предложените промени. Предлагаме разпоредбата на досегашния чл.48 да се промени така че да касае информиране на абоната единствено за промени в индивидуалния договор - т.е. текста . „на общите условия и/или" да се премахне. Така чл.48 ще придобие вида: Чл. 48. Предизвестие по чл. 47 съдържа информация за: 1. извършените от предприятията изменения индивидуалния договор; 2. точната дата (ден, месец и година), на която влизат в сила измененията по т. 1; 3. правото на абоната да прекрати индивидуалния договор без санкции в срок до един месец от влизането в сила на измененията по т. 1; 4. реда, по който абонатът може да уведоми предприятието, че желае да прекрати индивидуалния договор в срока по т. 3. Мотиви: Не сме съгласни всички предприятия да изпращат лични писма до всички абонати за предстоящи изменения на ОУ, преди това да е станало факт. Има много случаи, в които промените</p>	Не се приема	По мотиви, изложени във връзка със становището на НСМСКО „ТВ клуб 2000" по § 11 от Проекта.

		са предизвикани от Държавен орган (напр. КЗП) и съдържат кратък срок за влизане в сила на изменението. Освен това изменението следва да касае само тези абонати, ползващи услуга, чиито условия са променени. Също така изпращането на писма е свързано с много голям финансов ресурс, който предприятието следва да поеме.		
24.	БТК	По § 13 относно създаването на нов чл. 48а в ОИ. Не сме съгласни с предвиденото ново задължение на операторите да уведомяват потребителите на предплатени услуги за всяко изменение на Общите условия (ОУ). Мотиви: Задължение за уведомяване на потребителите на предплатени услуги при всяко изменение на ОУ е прекомерна административна намеса в отношенията между предприятията и потребителите, която ще доведе до съществени разходи без никаква практическа полза за крайните потребители. Подобно задължение би било оправдано, само доколкото осигурява реална защита на крайния потребител. В този смисъл, предложената промяна чрез въвеждане на нов чл. 48а не съответства на целите на КРС, обявени в мотивите към предложението за изменение. Преобладаващата част от съдържанието на ОУ, респективно основният брой техни изменения, касаят изцяло услугите, предоставяни по индивидуален договор. Неоправдано е да се вмения задължение на предприятията да уведомяват потребителите на предплатена услуга за изменения в ОУ, които не засягат тази услуга. Предвид гореизложеното предлагаме предложението за нов чл. 48а ОИ да отпадне.	Не се приема	КРС счита, че следва да бъде създадена изрична норма, която да регламентира правото на лицата, ползващи предплатени услуги, да получават своевременна информация за настъпили изменения в съдържанието на възникналата с предприятието облигационна връзка. Такава е нормата на чл. 48а от Проекта, като същата гарантира правото на информиран избор на потребителите на предплатени услуги. В закона не се съдържат основания за различно третиране на абонатите на предплатени услуги и тяхното право на информиран избор следва да бъде осигурено в същата степен, в каквата е осигурено и правото на информиран избор на останалите абонати. Абонатите на предплатени услуги също ползват услуги при общи условия (общите условия са неразделна част от договора), поради което същите следва да бъдат уведомявани за изменения на общите условия на общо основание.
25.	Теленор	В Параграф 12 и Параграф 13 се предвиждат изменения, които задължават предприятията да уведомят абонатите и потребителите на предплатени услуги за предстоящите изменения в договора. Считаме, че задължението за включване на информация за конкретните предстоящи изменения не е необходимо и като такова е непропорционално и несъобразено с практиката. В предложението за промяна на текста на чл. 48 се посочва, че абонатите следва да се уведомяват за обстоятелството, че предстоят изменения на общите условия и начина, по който могат да се информира за измененията. Така направеното от КРС предложение за редакция е приемливо и е в интерес на потребителите. Предвид това, следва то да бъде приложено и за индивидуалните договори, и при потребителите на предплатени карти.	Не се приема	Подробни мотиви за необходимостта за уведомяване при изменение на договорната връзка КРС е изложила в приложението към решение № 927/19.12.2013 г. на КРС: http://crc.bg/files/bg/Tablica_stanovishta_ot_obshtestveno.pdf . КРС счита, че абонатите следва да бъдат надлежно уведомени за предстоящите изменения на договора в детайли, както е посочено в мотивите към Проекта. С изменението в проекта на нормата на чл. 48 отпада задължението за предоставяне на подробна информация за предстоящите изменения на общите условия и, по – конкретно, за посочване в детайли в какво се изразява изменението. КРС е приела, че с това изменение ще бъдат улеснени предприятията и същото няма да се отрази върху защитата на правата на крайните потребители. С цел да бъдат защитени абонатите на предплатени услуги, КРС е предвидила и задължение за уведомяване на абонатите на

		<p>В този ред на мисли, най-бързият, удобен и сигурен начин за уведомяване на клиентите е чрез SMS. Нито писмото, изпратено до адрес, нито e-mail биха могли да заменят качествата на SMS при комуникирането с абонати на мобилни услуги. Както КРС сама отбелязва, краткото съобщение дава възможност за достъп и преглед по всяко време. Преди всичко обаче, неговата функция е да е кратко, поради което в него следва да се включва най-важната информация по най-разбираем начин. В следствие на това, считаме, че уведомяването на абонатите и потребителите на предплатени услуги за обстоятелството за предстоящите изменения и начина, по който могат да получат подробна информация е напълно достатъчно. По-детайлна информация, клиентите могат да получат по предвидените канали. Задължението да се включат в едно кратко съобщение предвидени в договор промени, предвид че те могат да бъдат много на брой, ограничава възможността за ползотворна комуникация, а както казахме SMS-ът е най-добрият начин за извършване на такъв вид комуникация с клиентите. Моля да имате предвид, че за абонатите на фиксирани услуги уведомяването не може да се осъществява чрез SMS.</p>		<p>предплатени услуги по мотиви, изложени в Проекта и в бележка № 24. Относно абонатите на фиксирана телефонна услуга, КРС отбелязва, че предприятията имат право да използват начините за уведомяване, посочени в чл. 47, ал. 1 от ОИ.</p>
26.	НСМСКО"Т В клуб 2000"	<p>По § 13, в предложението нов чл.48а предлагаме думите „по чл.230, ал.2 от ЗЕС" да се заменят с „ползване на предплатени мобилни телефонни услуги по инициативи на предприятието" Мотиви: Предложения нов чл.48 следва да се отнася единствено за ползване на предплатени мобилни телефонни услуги и с предложението от нас допълнение конкретизираме обхвата на прилагане на разпоредбата</p>	Не се приема	По мотиви, изложени във връзка със становището на НСМСКО „ТВ клуб 2000" по § 11 от Проекта.
27.	Мобилтел	<p>По отношение на § 14 от Проекта, с който се създава нов чл. 49а предлагаме в ал. 3 да бъде добавен изразът „и в случаите, когато се ползват само услуги за пренос на данни или допълнителна услуга за данни". Мотиви: С чл. 49а се дава възможност на абонат да преустанови възможността за ползване на данни, когато</p>	Приема се по принцип	КРС приема по принцип предложението, изразено в становището, че когато услугата „мобилен пренос на данни" е уговорена в договора като допълнителна услуга към основния план и за същата е уговорен абонамент, правилата на чл. 49а от ОИ не следва да се прилагат. Следва да се отбележи, че замисълът за включване на разпоредбата на чл. 49а в Проекта не е бил да се

		<p>същите се таксуват на единица трафик. Това не следва да се отнася за случаите, когато абонат е пожелал да ползва само услуга за данни или допълнителна услуга към основния си план - било то на еднократна цена или на абонамент. Тези услуги са въз основа на отделен договор, като прекратяването му не следва да се регламентира в Общите изисквания, а е въпрос на търговски условия, при които се предоставя услугата.</p>		<p>осигури възможност в посочените хипотези договорът да се прекратява.</p> <p>В тази връзка, направеното предложение от предприятието (както и останалите основателни предложения, изразени в хода на общественото обсъждане във връзка с § 14 от Проекта) е отразено в окончателното решение с изменение на предвидената в Проекта разпоредба на чл. 49а по следния начин:</p> <p>„Чл. 49а. (1) Абонат на мобилна телефонна услуга има право да поиска от предприятието да бъде деактивиран достъпът до услугата „мобилен пренос на данни“ за ползван от него номер. Предприятието извършва деактивирането на услугата безплатно в срок до един работен ден от получаване на искането.</p> <p>(2) Искането по ал. 1 се подава по начини, обявени на страницата на предприятието в интернет. Предприятието е задължено да приема искания по ал. 1 и в писмена форма.</p> <p>(3) Ал. 1 не се прилага за абонати, които ползват услугата мобилен пренос на данни в рамките на ценови пакет и/или като допълнително заявена услуга.”</p>
28.	БТК	<p>По § 14 относно предложението за нова разпоредба - чл. 49а от ОИ</p> <p>Предложената нова разпоредба на чл. 49а от ОИ е неясна, може да доведе до противоречиви тълкувания и в тази връзка следва да се преработи.</p> <p>Мотиви: Предложението на КРС за създаване на възможност за спиране на услугата „мобилен пренос на данни“ се предоставя и към настоящия момент от БТК и другите предприятия.</p> <p>От посочената разпоредба не става ясно за кои услуги абонатът може да поиска спиране и за кои не може, което може да доведе до противоречиво тълкуване от страна на самия абонат. В тази връзка следва да се има предвид, че предприятията предоставят в рамките на основния абонаментен план или в рамките на допълнителен абонаментен план услугата пренос на данни, която се „тарифира от предприятието на единица пренесени данни (килобайт, мегабайт или гигабайт)“. Ето защо е необходимо да се разграничат двата основни случая, както следва:</p> <p>(а) когато абонатът ползва услугата мобилен пренос на данни, заплащан в рамките на месечния си абонамент (или в рамките на договор за допълнителен пакет данни) и в тази връзка не би следвало да има възможност да се отказва от тях; и</p> <p>(б) случаите, в които услугата мобилен пренос на данни се</p>	Приема се по принцип	<p>КРС приема по принцип становището на БТК. В тази връзка, разпоредбата на чл. 49а, ал. 3 се изменя, като отпада изключението за услугата в роуминг и се въвежда ограничение на правото по ал. 1 за случаите, в които абонатът ползва услугата мобилен пренос на данни в рамките на ценови пакет и/или като допълнително заявена услуга. В тази връзка, направеното предложение от предприятието (както и останалите основателни предложения, изразени в хода на общественото обсъждане във връзка с § 14 от Проекта) е отразено в окончателното решение с изменение на предвидената в Проекта разпоредба на чл. 49а по следния начин:</p> <p>„Чл. 49а. (1) Абонат на мобилна телефонна услуга има право да поиска от предприятието да бъде деактивиран достъпът до услугата „мобилен пренос на данни“ за ползван от него номер. Предприятието извършва деактивирането на услугата безплатно в срок до един работен ден от получаване на искането.</p> <p>(2) Искането по ал. 1 се подава по начини, обявени на страницата на предприятието в интернет. Предприятието е задължено да приема искания по ал. 1 и в писмена форма.</p> <p>(3) Ал. 1 не се прилага за абонати, които ползват услугата мобилен пренос на данни в рамките на ценови пакет и/или като допълнително заявена услуга.”</p>

		<p>ползва свободно и независимо от предоставения такъв в рамките на месечния абонамент (или закупен допълнителен пакет), от които абоната следва да има възможност да се откаже.</p> <p>В допълнение не става ясно и каква е целта на ал. 3 от предложението за чл. 49а от ОИ</p> <p>- дали да забрани възможността за отказване от ползването на услугата докато абонатът е в роуминг или да укаже, че при деактивиране на услугата „мобилен пренос на данни“ на национално ниво, последната следва да може да се ползва в роуминг. Поради изложеното предлагаме разпоредбата следва да се измени или да отпадне, в зависимост от целения резултат.</p> <p>Принципът, прилаган по отношение на дизайна на мобилните услуги е създаване на възможност за тяхното ползване в роуминг. В тази връзка е и технически невъзможно спиране на услугата „мобилен пренос на данни“ на национално ниво, но същевременно да бъде осигурена възможност последната да бъде ползвана, ако абонатът излезе в роуминг. В тази посока са и принципите залегнали в регламентите за роуминг - да могат да се ползват само предоставяните на национално ниво услуги. В конкретния случай, ако абонатът е заявил че не желае да ползва услугата на национално ниво, той няма да може да ползва същата и в роуминг. От друга страна, ако целта на разпоредбата е да не се подават заявления за спиране на услугата докато абоната е в роуминг бихме искали да обърнем внимание, че БТК няма притеснения да ограничи достъпа до интернет на клиентите, които се обаждат докато са в роуминг. Доколкото така разписаната разпоредба създава противоречиво тълкуване считаме, че последната или следва да бъде прецизирана или да отпадне.</p>		
29.	Българска национална асоциация „Активни потребители“	Особено наложително е приемането на разпоредбата на чл. 51а от Проекта, оправомощаваща потребителите да се откажат от услугата пренос на мобилни данни и поставяща насрещното задължение на мобилния оператор да преустанови достъпа в еднодневен срок.	Приема се	
30.	Теленор	С Проекта КРС предлага създаването на нов чл. 49а (Параграф 14 от Проекта), с който се въвежда задължение за предприятията, когато абонат на мобилна телефонна услуга поиска деактивирането на достъп до услугата „мобилен пренос на данни“, това да бъде осъществявано. Също така се предвижда това да се прилага, само когато тарифирането е на	Приема се по принцип	Целта на разпоредбата на чл. 49а от ОИ е да се препятства възможността за таксуване на услуги, които изрично са отказани от абоната. Практиката за ограничаване на услугата „мобилен пренос на данни“ по искане на абоната се прилага от повечето доставчици на мобилни услуги, като с въвеждането на задължение за ограничаване в ОИ се въвежда единно правило.

		<p>единица пренесени данни (килобайт, мегабайт или гигабайт). На първо място, бихме искали да обърнем внимание, че развиването на такава функционалност в мрежата на Теленор ще струва на предприятието значителни ресурси, както финансови, така и времеви и човешки. Също така, с въведената разпоредба се създават и някои неясноти, породени от практическото прилагане на едно такова задължение.</p> <p>Тъй като възможността за деактивация се предвижда единствено за абонати, които използват тарифиране на единица пренесени данни, възниква въпросът за реактивацията на услугата при преминаване към планове с включено потребление или допълнителни пакети за мобилен интернет. Предвид желанието ни за по-бързо, лесно и удобно обслужване на клиентите ни, считаме, че това следва да е автоматично, без необходимост от допълнително заявяване. По този начин се гарантира правото на абоната за достъп до услугата, за която заплаща. Заявяването на пакет или абонаментен план с включено потребление за мобилен интернет следва да е достатъчно ясно волеизявление, че клиентът желае за използва услугата „мобилен достъп до интернет“.</p> <p>На следващо място, считаме, че начините за деактивиране на услугата мобилен интернет не бива да бъдат технологично ограничавани. Предложените начини ограничават, както абонатите, така и операторите. Следва да бъдат предвидени канали за отказ чрез SMS и други приложения, които да допринесат за удобството и бързината при обслужването на абонатите.</p>		<p>Целта на разпоредбата на чл. 49а, ал. 1 от ОИ е да се осигури защита на абонати, в чиито договори не е уговорена съответната услуга изрично, но същата е достъпна за тях поради функционалностите на ползваните крайни устройства и съгласно общите условия. От множество жалби на потребители КРС е отчела, че практиката за осигуряване на достъп до услугата, без същата да е уговорена в договора, води до таксуване на абонатите и до оплаквания от месечни сметки. Тези абонати следва да имат възможността да се откажат от услугата по всяко време и предприятието следва да развие съответната функционалност в мрежата си. Към настоящия момент БТК и Мобилтел предлагат възможност за такова ограничение. Като взе под внимание твърдението на предприятието за нуждата от време за въвеждане на ограничението, КРС счита, че § 22 от Проекта (който в окончателното решение е § 21) следва да бъде изменен, както следва:</p> <p>„§ 21. Решението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. § 10 относно чл. 45, ал. 5 и § 14, които влизат в сила два месеца след обнародването им; 2. § 6 относно чл. 40, ал. 1, т. 2, § 15 и § 17, които влизат в сила четири месеца след обнародването им.“ <p>КРС приема за основателно становището на предприятието в частта за начините за деактивиране на услугата. Разпоредбата на чл. 49а, ал. 2 от ОИ се изменя по следния начин:</p> <p>„(2) Искането по ал. 1 се подава по начини, обявени на страницата на предприятието в интернет. Предприятието е задължено да приема искания по ал. 1 и в писмена форма.“</p> <p>По отношение на т. нар. реактивация, посочена от предприятието, следва да се посочи, че този въпрос не е предмет на уредба от чл. 49а от Проекта. В случай че абонатът пожелае да ползва услугата след нейното деактивиране, предприятието следва да му я предостави по силата на сключен договор.</p>
31.	СЕК	<p>Считаме, че формулировката на чл.49а, ал.1 от ОИ в Проекта следва да бъде допълнена, като се направи следното или подобно уточнение: „В случай, че за деактивираната услуга за пренос на данни се дължи срочен абонамент, то същият следва да бъде заплащан до прекратяване на договора за абонамент“.</p> <p>Смятаме, че подобно уточнение е важно, тъй като има хипотези, в които услугите за пренос на данни са с абонамент,</p>	Приема се по принцип	<p>КРС приема по принцип становището на СЕК. В тази връзка, направеното предложение от предприятието (както и останалите основателни предложения, изразени в хода на общественото обсъждане във връзка с § 14 от Проекта) е отразено в окончателното решение с изменение на предвидената в Проекта разпоредба на чл. 49а по следния начин:</p> <p>„Чл. 49а. (1) Абонат на мобилна телефонна услуга има право да поиска от предприятието да бъде деактивиран достъпът до</p>

		<p>независимо че абонатът заплаща за единица пренесени данни. Такива услуги могат да са с включено количество трафик или минимално количество трафик, след изчерпването на които абонатът заплаща за единица пренесени данни, както и услуги, при които абонаментът не включва трафик, но е част от ценообразуването на предприятието, при което то може да предоставя единицата пренесени данни на определена цена, като елемента на печалбата за услугата е заложен в абонамента. Друга хипотеза, за която предложеното допълнение би било съществено, е при предоставянето на ценови пакети по смисъла на чл.216 от ЗЕС, тъй като ценовият пакет би могъл да е с общ месечен абонамент, независимо че за услугата за пренос на данни абонатът заплаща за единица пренесени данни.</p> <p>При създаването на услуги и ценообразуването се залагат цени на услугите, които са съобразени с минималната продължителност на договорите, при която предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни услуги, да имат възвръщане на разходите и печалба. Ако не бъде заложено предложеното от нас допълнение или подобно, за операторите няма да е възможно да си гарантират минимална продължителност за срок по-дълъг от 1 месец на договори с абонамент, при които абонатът заплаща за единица пренесени данни, което би повлияло на предлагането на такъв тип услуги, като ги направи по-скъпи и редки, което в крайна сметка би оцетило пазара и крайния потребител.</p>		<p>услугата „мобилен пренос на данни“ за ползван от него номер. Предприятието извършва деактивирането на услугата безплатно в срок до един работен ден от получаване на искането.</p> <p>(2) Искането по ал. 1 се подава по начини, обявени на страницата на предприятието в интернет. Предприятието е задължено да приема искания по ал. 1 и в писмена форма.</p> <p>(3) Ал. 1 не се прилага за абонати, които ползват услугата мобилен пренос на данни в рамките на ценови пакет и/или като допълнително заявена услуга.”</p>
32.	Мобилтел	<p>По отношение на § 15 от Проекта, въвеждащ нов чл. 51 относно електронни карти на постигнато покритие на мрежите във връзка с § 21 от Проекта, с който се създава Приложение към разпоредбата на чл. 51.</p> <p>Предлагаме заличаване на следните думи от разпоредбата на чл. 51, ал. 4 „...както и мащабиране на подходящи стъпки, позволяващо видимост на един екран от конкретен адрес до видимост на цялата страна ”.</p> <p>Мотиви: На първо място, предвиденото правило за поведение е неясно от гледна точка на техническа реализация на начина на визуализация. Подобно изискване не дава яснота на клиентите за покритието на дадено място, тъй като при видимост на цялата страна картината за нивата на покритие на отделно място ще бъдат на практика скрити, поради малката площ на територия с наличие на отделни нива на покритие. Не са налице и мотиви от страна на КРС какви са ползите за крайните потребители от подобна функция. В случаите, когато</p>	Не се приема	<p>На първо място, въведената с § 15 нова разпоредба на чл. 51, ал. 4 предвижда мащабиране на подходящи стъпки, с цел улеснение на потребителя, който по най-достъпен начин да може да получи информация относно адреса, града или цялата област, в която ще използва мобилната услуга. Посоченото изискване има за цел да гарантира достъпен начин за потребителите за навигация в електронната карта. Изискването е логическо и техническо продължение на предвиденото в същата разпоредба условие електронните карти да позволяват бърза навигация чрез търсене по име на община, населено място, селищно образувание и адрес. Предвиденото изискване отчита факта, че става дума именно за мобилна услуга, при която за повечето потребители е от съществено значение да имат информация както за покритието в точно определени райони, напр. района на постоянното им местоживееене или работно място, така и за други части от територията на Република България (особено при пътуване в страната).</p>

	<p>крайният потребител има необходимост от информация за покритие на конкретен адрес няма причина да има необходимост от бърза визуализация на ниво страна. Същевременно въведените към момента карти дават възможност за информация на ниво страна. Предлагаме прецизиране на изискванията, определени в § 21 от Проекта, като при необходимост от промяна на приети параметри, същата да се обсъди на експертни срещи със заинтересованите предприятия.</p> <p>Мотиви: КРС не е посочила мотиви за съществените изменения, които са въведени спрямо отмененото Решение № 512 от 07.08.2014 г. на Комисията. Промяната на критерият за липса на покритие за технологията GSM от -104dBm на -100dBm, както и въвеждането на критерият за липса на покритие за технологията LTE от -110dBm не са мотивирани по какъвто и да било начин, както и не следват от приложима препоръка или стандарт. В тази връзка, считаме че въвеждането на подобни необосновани критерии, които квалифицират дадено състояние като липса на покритие са неправомерни. Чувствителността на LTE терминалите е по-добра от -110dBm и зависи от честотната лента, честотният обхват и предоставяната услуга.</p> <p>По отношение на предвидените в проекта нива на сигнал и обвързването им с определена степен на покритие, както и преди сме посочвали в становища до КРС, че те не съответстват на стандартизационни документи, нито на сравнителна практика. Не е налице европейски пример, който да определя качеството на предоставяната услуга единствено въз основа на база на приемните нива на сигнала. В действителност, нивото на сигнала не е единственият показател, който определя възможността услугите да бъдат ползвани с определено качество. КРС не е посочила и конкретен референтен документ. В тази връзка, считаме че извършената класификация от страна на КРС не води до коректни изводи и води до подвеждане на крайните потребители. Същевременно, тъй като не осигурява обективност на критериите, тази класификация би могла да доведе и до увреждане на конкуренцията в сектора, включително търговската репутация на задължените предприятия.</p> <p>Използването на подобна класификация на качеството води и до неравнопоставеност на българските предприятия с оглед приложимите стандарти, установени в индустрията. GSM</p>	<p>Липсата на посочената информация представлява съществен потребителски проблем. Индикация за последното са множеството непрекъснато постъпващи в КРС жалби на крайни потребители относно липсата на покритие на мрежите или предлагането на услуги с незадоволително качество. Изискването за визуализация на национално ниво не води до опасност отделни места от територията на страната да останат скрити - в посочената разпоредба изрично е предвидено изискването за визуализация и на ниво конкретен адрес. Изпълнението на посоченото задължение не представлява сложност от гледна точка на техническата му реализация, както и не изисква инвестирането на допълнителни средства от предприятията, които разполагат с необходимите данни и ресурси за оценка на покритието, включително и на ниво цялата страна, и надлежната му визуализация и мащабиране по начина, предвиден в новия чл. 51, ал. 4 от ОИ.</p> <p>На следващо място, промяната на покритието по ниво за GSM от -104 dBm на -100 dBm е на база действащите стандартизационни документи и проучения международен опит на европейските регулатори чрез контактната мрежа на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (BEREC) относно прилаганите практики по отношение на защитата на потребителите и гарантиране на определено качество на предоставяните услуги от мобилните наземни мрежи. Последното произтича от стандартизационните документи на Европейски институт за стандартизация в далекосъобщенията (ETSI), препоръките на Международния съюз по телекомуникации (ITU), докладите и техническите спецификации на Комитета за електронни комуникации (ECC) в рамките на Европейската конференция по пощи и далекосъобщения (CEPT), както и документите на GSM Асоциацията (GSMA). Така в ECC Report 118 е посочено, че всяка администрация може да определя свои норми за праговете на нивата на сигналите, като е посочено ниво за $RxLev \geq -92$ dBm за външно покритие. В „Насоки на GSMA за предоставяне на карти за покритие“ (GSMA Network Coverage Maps Data Submission Guidelines) са класифицирани два типа покритие - стабилно (-92 dBm) и променливо/нестабилно (-100 dBm). Стойностите са определени от КРС в рамките на посочените в следните стандартизационни документи: ETSI 300 577, ETSI TR 102 581, ETSI EN 300 911, TS 102 250, GSM 05.08 и др.</p> <p>От получените отговори на европейските регулатори чрез контактната мрежа на BEREC е видно, че резултатите по</p>
--	---	---

Асоциацията (GSMA) използва приемни нива на сигнала в публикувания от нея документ „Насоки на GSMA за предоставяне на карти за покритие“ (GSMA Network Coverage Maps Data Submission Guidelines), който сме предоставили на KPC с писмо Ваш вх. № 12-01-2016/20.01.2014 г. Съгласно цитираните насоки, приемните нива на сигнала, за които е известна съответстващата вероятност за наличие на покритие са:

При -104dBm (GSM) и при -117dBm (UMTS) е 50%;
 При -92dBm (GSM) и при -105dBm (UMTS) е 95%.

В тази връзка, предложението за промяна на параметъра от -104dBm (GSM) на -100dBm е немотивирано и не е свързано със стандартизационни документи. С оглед на изложеното, предлагаме да не се променят параметрите по отношение на GSM технологията, заложи в приложението, спрямо приетите с отмененото Решение № 512 от 07.08.2014 г. на Комисията.

отношение на посочените параметри и референтни стойности за определяне на покритието варират в различните администрации, както следва:

Сърбия: GSM (2G): Rx > -84 dBm и Ec/Io > -9 dBm.

Германия: LTE (4G): RSRP -109 dBm HSPA (3G): RSCP CPICH -105 dBm.

Унгария: параметрите за минимално покритие са разделени по технологии и по честотни обхвати, както за вътрешно, така и за външно приемане:

Band	Outdoor			Indoor		
	GSM (RxLev) dBm	UMTS (RSCP) dBm	LTE (RSRP) dBm	GSM (RxLev) dBm	UMTS (RSCP) dBm	LTE (RSRP) dBm
800 MHz	-	-96	-110	-	-86	-100
900 MHz	-93	-96	-110	-81	-84	-98
1800 MHz	-93	-96	-110	-73	-76	-90
2600 MHz	-	-96	-110	-	-74	-88

Македония: GSM (>-95dBm), UMTS(>-105dBm), LTE (>-110dBm).

Холандия: 58 dBµV/m/5MHz, 1.5 m над земната повърхност 50% вероятност.

Турция: GSM 900: -104 dBm; GSM 1800: -102 dBm; GSM 900/1800: -104 dBm.

При определяне на посочените стойности е отчетена и практиката на KPC от извършвани планови измервания и такива по жалби на крайни потребители през последните години, за които е от съществено значение липсата на изисквания към предприятията за типа осигурено покритие на мрежите – външно и/или вътрешно. В по-голямата част от жалбите са изложени оплаквания от липсата на покритие в сгради (вътрешно покритие). В някои европейски администрации е заложило и изискване за вътрешно покритие.

Предвидените различни стойности по отношение на градацията на покритието отчитат спецификите на отделните мрежови технологии. Стойностите са определени с оглед поставяне на определени равнопоставени изисквания по отношение на постигнато покритие от предприятията и с цел гарантиране на определено качество на предоставяните услуги на крайните

		<p>Предлагаме отпадане на изискването под таблицата, посочена в § 21 от Проекта, а именно: „ *За предоставяне на качествена</p>	<p>потребители. Посочените приемни нива на сигнала са гранични стойности за наличие на покритие, под които не се регистрира покритие и се прекратява предоставянето на каквато и да е услуга. Стойности, близки до посочените, не гарантират предоставянето на качествени услуги на потребителите. Определените референтни стойности по никакъв начин не могат да доведат до увреждане на конкуренцията в сектора, включително търговската репутация на предприятията, предоставящи мобилни услуги. Напротив, с въведените референтни стойности в Приложение № 7 се стимулира конкуренцията между предприятията не само по отношение на постигнатото покритие по територия, но и по отношение нивото на сигнала.</p> <p>С оглед на гореизложеното, предвидените в приложението стойности не поставят в неравнопоставено положение българските предприятия, предоставящи мобилни услуги, тъй като стойностите са определени на база действащите стандартизационни документи и проучения международен опит на европейските регулатори.</p> <p>КРС оттегля засега предложението за посочване под таблицата в § 21 от Проекта на следното изречение: „ *За предоставяне на качествена услуга е необходима скорост на сваляне "download" (DL) не по-ниска от 5 Mbp/s." по отношение на X-нивото на сигнала на LTE мрежата. Това решение на КРС е свързано с влизането в сила на Регламента и предстоящото издаване на Насоките (бележка № 1). След приемането на Насоките ще бъде предложен нов проект на решение за изменение и допълнение на ОИ, като при изготвянето му КРС ще вземе предвид и постъпилото становище относно горепосоченото изречение, доколкото същото е относимо.</p>
--	--	---	---

		<p>услуга е необходима скорост на сваляне "download" (DL) не по-ниска от 5 Mbp/s. "</p> <p>Мотиви: Въвеждането на изискването, посочено по-горе, определя като качествена услуга при LTE мрежа при скорост не по-ниска от 5Mbps. Считаме, че посоченото изискване е неприемливо, тъй като не следва постигната минимална скорост да се използва като оценка за качество на услугата. Нещо повече, КРС не е предвидила методика на измерване, с какъв терминал се измерва, за какъв период от време, колко опита следва да се извършат и коя е крайната точка, до която се прави измерването.</p> <p>Поради обстоятелството, че става въпрос за скорост и услуга за пренос на данни следва да се има предвид, че при измерване към сървър, намиращ се в интернет, в измерването ще участва и частта от връзката, която е извън мрежата на предприятието. Съгласно Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза, чл. 4, т.1, б. „г" - Доставчиците на услуги за достъп до интернет осигуряват във всеки договор, който включва услуги за достъп до интернет да се посочва най-малко следното: ясно и разбираемо обяснение относно очакваната максимална и рекламирана скорост на изтегляне и качване на услугите за достъп до интернет в случая на мобилните мрежи, както и за начина, по който значителните отклонения от съответните рекламирани скорости за изтегляне и качване биха могли да окажат въздействие върху упражняването на правата на крайните потребители, посочени в член 3, параграф 1. Регламентът не предвижда изискване за минимална скорост при определяне на качеството на услугите за достъп до интернет през мобилни мрежи.</p> <p>Не на последно място, чрез LTE технология може да се предлага и гласува услуга (VoLTE), което също не съответства на определяне на скорост от 5Mbps.</p>	Не се приема	
33.	БТК	<p>По § 15 относно предложението за нова разпоредба - чл. 51 от ОИ</p> <p>Във връзка с така предложената разпоредба бихме искали да изразим принципната си позиция, че налаганото задължение</p>	Не се приема	На първо място, новият чл. 51 от ОИ КРС няма за цел да санира твърденията от БТК пропуски в процедурата по обществено обсъждане на Решение № 512/07.08.2014 г. Посоченото решение на Комисията не е отменено на основание аргументите на

	<p>няма да постигне целта, която КРС преследва, като в частност не сме съгласни с:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предложението за създаване на задължение за предприятията да носят отговорност за липса на възможност за достъп до картите чрез терминал в търговските обекти на търговските си представители и дистрибутори; и - определянето на минимална скорост за мобилни услуги по стандарт LTE. <p>Мотиви: Предложената разпоредба в по-голямата си част пресъздава Решение № 512/2014 г. на КРС, което окончателно е отменено от Върховния административен съд. Видно от предложението за нова разпоредба, КРС желае да санира пропуските на посоченото решение, които бяха посочени и от БТК в рамките на неговото обществено обсъждане. Към настоящия момент БТК изпълнява повечето от заложените в разпоредбата задължения, но това не означава, че самата разпоредба отговаря на основните принципи на АПК за съразмерност и истинност (чл. 6 и чл. 7 от АПК), които следва да се спазват от административните органи в тяхната дейност. На мнение сме, че предложената разпоредба вменява за предприятията допълнителни и непропорционални отговорности, които следва да отпаднат като некореспондиращи с посочените основни принципи.</p> <p>В рамките на обсъждането на проекта на Решение № 512/2014 г. БТК изложи становище, че налаганото задължение няма да постигне целта, която КРС преследва, а именно прозрачност и осигуряване на право на информиран избор на потребителите. В тази връзка отново бихме искали да отбележим, че отделните карти на отделните предприятия носят несравнима за потребителя информация. В тази връзка следва да се има предвид, че различните предприятия ползват различни географски карти (като софтуер), различни методики за изчисляване на покритието - отчитат се повече от 20 (двадесет) различни параметъра, което предполага и предоставянето на различна информация на крайните потребители. Например, в зависимост от гъстотата на застрояване в определен район (което е динамичен процес) изчисленията за покритие ще бъдат различни при ползване на географски карти от различни доставчици. Ето защо сравнение чрез предоставената на страниците на предприятията в интернет информация ще остави грешни впечатления у потребителя в голяма степен може да го въведе в заблуждение относно степента на покритието. В много от</p>	<p>предприятието, изложени в рамките на настоящото обществено обсъждане, а е отменено поради заключението на ВАС, че адресати на въпросното решение следва да бъдат всички предприятия, предоставящи мобилни услуги на българския пазар. Посоченото заключение на съда е съобразено от Комисията с предвидения в Проекта нов чл. 51, който представлява административноправна норма, чиито адресати са всички предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги чрез мобилни мрежи (ал. 1 от чл. 51). Посочената разпоредба отговаря както на общите принципи за съразмерност и истинност, залегнали в чл. 6 и чл. 7 от АПК, така и на принципите за законоустановеност, предвидимост, прозрачност, публичност, консултативност, равнопоставеност, пропорционалност, и технологична неутралност по чл. 5 от ЗЕС. Твърдението на БТК, че предложената разпоредба вменява за предприятията допълнителни и непропорционални отговорности, некореспондиращи с горе посочените основни принципи, е бланкетно, тъй като не е подкрепено с никакви конкретни аргументи. За неоснователността на посоченото твърдение свидетелства и самото пазарно поведение на предприятието, което посочва в становището си, че изпълнява повечето от заложените в разпоредбата задължения. Последното предприятие е направило, независимо от факта, че Решение № 512/2014 г. е окончателно отменено и от него не произтичат задължения нито за БТК, така и за другите предприятия, предоставящи мобилни услуги на българския телекомуникационен пазар.</p> <p>Предвиденото в чл. 51 задължение цели постигането на относителна сравнимост между постигнатото покритие на мобилните мрежи на отделните предприятия. Посочените изисквания правят електронните карти по-детайлни и потребителски ориентирани. Последното се постига посредством въведените с посочената разпоредба общи правила, чиито адресати са всички предприятия, предоставящи мобилни услуги на българския пазар. Липсата на общи правила неминуемо би довело до изключване или съществено ограничаване на сравнимостта между отделните карти на покритие. Последното безспорно би било във вреда на крайните потребители, тъй като съществено би ограничило правото им на информиран избор, явяващо се съществен елемент от потребителската защита и с ключово значение при избора на конкретен доставчик на мобилна услуга. Такава е и трайната практика на ВАС, който приема, че информацията за покритието на мобилните мрежи е от</p>
--	--	---

	<p>случаите това въвеждане в заблуждение може да бъде причина потребителят да направи погрешен избор за ползване на услуги.</p> <p>Във връзка с изложеното предлагаме КРС да налага предоставените от предприятията данни за покритието върху една карта следвайки една и съща методика за изчисляване на покритието. Това е и единствения начин за осъществяване на контрол от страна на КРС относно предоставяната за базовите станции информация и нейното правилно и съпоставимо представяне към потребителите на услуги. Това е и начинът за постигане на целта на КРС, а именно да се предостави сравнима информация за покритието, към която всяко предприятие да може да реферира.</p> <p>На второ място считаме за необходимо да обърнем на КРС внимание върху данните, които сочат, че преследваната от Регулатора цел реално не е постигната. За обосноваване на това твърдение бихме искали да представим съотношението между посещенията на подстраницата на БТК с картата за покритие и сключените през цялата 2015 г. договори за мобилни услуги. Посоченото съотношение следва да представи пред КРС (а) реалният резултат от преследваната от КРС цел за създаване на прозрачност по отношение на покритието чрез публикуване на карта на сайтовете в интернет и (б) да обоснове прекомерността на налаганото задължение за предприятията. Съгласно посочените данни на БТК съотношението между извършените проверки на картата за покритие и броя сключени договори през 2015 г. е 0,45%. Изводът от това съотношение е че незначителна част от потенциалните потребители/абонати ползват информация за мобилното покритие от публикуваната от БТК карта на страницата в интернет. Следователно с наложеното задължение в Решение № 512/2014 г. (с почти идентични задължения към картата) КРС не е постигнала желания резултат, посочен в мотивите на решението, а именно „информираността на потребителите“.</p> <p>Посоченото съотношение е от съществено значение при преценката доколко предложеното ново задължение за предприятията да носят отговорност за липса на възможност за достъп до картите чрез терминал в търговските обекти на търговските си представители и дистрибутори е обективно обосновано и ще допринесе за информираността на потребителите. Доколкото от практиката е видно, че в рамките на една година едва незначителна част от потенциалните</p>	<p>съществено значение за избора на доставчик и защитения обществен интерес следва да бъде предпочетен пред интересите на самите доставчици на услугите (Определение № 4969/2014 г. по адм.дело № 3749/2014 г. на ВАС, 5 чл. с-в), както и че необходимостта от гарантиране на високо ниво на защита на крайните потребители и създаване на условия за информираност при закупуване на услугите е от особено важен обществен интерес (Определение № 5911/2014 г. по адм.дело № 4927/2014г., 5 чл. с-в).</p> <p>Сравнимостта на постигнатото покритие на мобилните мрежи не може да бъде изключена за сметка на възможността всяко предприятие да може да използва различни географски карти, като софтуерен продукт, или специални методики за изчисляване на покритието. С чл. 51 от ОИ се налагат единствено минимални изисквания, които следва да бъдат спазвани от предприятията, предоставящи мобилни услуги, без да се ограничава правото на всяко от тях да публикува допълнителна информация, при условие, че така не се засяга изпълнението на задълженията им по посочената норма или се прави невъзможно сравнението по основните показатели, определени от КРС.</p> <p>Прозрачността и информираността на потребителите е първото условие за функциониране на конкурентни пазари.</p> <p>Стимулирането на конкуренцията между операторите е от особено важен обществен интерес, защото се касае за услуги, които се ползват от широк кръг потребители. Този допълнителен ефект от публикуваната информация се отчита и от самите доставчици на услуги, които по своя инициатива са публикували част от информацията, стремейки се да представят параметрите на своите мобилни услуги като превъзхождащи тези на конкурентните си. Използването на повече параметри от заложените в чл. 51 от ОИ би било резултат от конкуренцията между предприятията по отношение на постигнатото покритие и би представлявало допълнителна полезна информация в полза на потребителите. По този начин би се постигнала и предвидената в чл. 4, ал. 1, т. 1, б. „а“ от ЗЕС цел на закона потребителите да извличат максимална полза от избора, цената и качеството на електронните съобщения.</p> <p>Задължението по отношение на предвидените детайли на електронните карти е лесно изпълнимо, предвид възможността за използване на карти, върху които има нанесена достатъчно подробна информация, доколкото такива са достъпни от трета страна, като например GoogleMaps или BGMaps. Динамичните процеси, които се отразяват на постигнатото покритие, като</p>
--	---	--

	<p>крайни клиенти са посетили картата с покритие сме на мнение, че предложеното задължение е силно непропорционално. Последното не кореспондира с изискванията на АПК за прилагане на по-благоприятни за адресатите мерки, които могат да се осъществят най-икономично. В тази връзка предлагаме на КРС да обсъди отново предложената мярка, като отчете фактичката обстановка (броя посещения на картите в интернет), доколко тази мярка се явява по-благоприятна за адресатите си и какъв би бил икономическия ефект от нейното прилагане. За последното следва да се отчете и броят на обектите на всички търговски представители и дистрибутори на предприятията. Считаме, че такова изследване от страна на КРС единствено би могло да аргументира пропорционалността или липсата на такава по отношение на предложената мярка и във връзка с принципа за пропорционалност, заложен в чл. 5 от ЗЕС. Следва да се има предвид и фактът, че предложението на КРС е силно ограничително задължение съпоставено с принципа за свободното търговско договаряне. На мнение сме, че предложението за разпоредба ограничава предприятията да ползват само търговски представители и дистрибутори с обекти, които задължително имат достъп до интернет. Към настоящия момент предплатени услуги на предприятията се предоставят в обекти без достъп до интернет. Примери в тази посока са обектите със специфично местоположение в градската среда или обекти в отдалечени места, каквито са обектите на франчайз веригата „Лафка“ и държавното предприятие „Български пощи“ ЕАД. В посочената верига на франчайз основа се предлагат мобилни услуги на „Мтел, Vivacom или Теленор, чрез мобилните стартови пакети“ от страна на дребния бизнес и главно от еднолични търговци. Много от тези обекти са на места без достъп до интернет и предоставят сключените договори/регистрации в хартиен вид към предприятията след осъществяване на сделка. Въвеждането на ограничение за (а) задължителен достъп до интернет и (б) наличие на терминал за проверка на картата за покритие в търговските обекти на търговски представители и дистрибутори ще доведе до значителни разходи за държателите на съответните обекти, тъй като това изискване трябва да бъде заложено в договора с предприятието. Ето защо сме на мнение, че въведеното задължение няма да постигне желаните от КРС резултат и единствено ще се яви като бариера за свободната стопанска инициатива за дребния</p>	<p>например гъстотата на застрояване в определен район, принципно могат да въведат в заблуждение някои потребители. Последното обаче би настъпило само ако предприятията – адресати на чл. 51, не изпълняват задълженията си, въведени с посочената норма. Така, съгласно чл. 51, ал. 8, т. 2 от ОИ, електронните карти следва да бъдат придружени от... пояснение относно вида на покритието по ниво (вътрешно/външно приемане). Още по-съществена гаранция за информираността на потребителите е предвиденото в чл. 51, ал. 10, т. 1 от ОИ задължение за актуализация в срок до един месец от всяка промяна на мрежата, която води до изменения на постигнатото покритие. Предвиденият срок е разумен - по-дълъг срок действително може да предизвика разлики между обявената информация и действителното покритие. Наред с това, предвиденият срок е съразмерен и не води до прекомерни трудности за предприятията с оглед целта, за която се налага задължението. Актуалността на информацията е от съществено значение не само в зоните без покритие, които в обичайните случаи се намират в по-рядко населени места или в такива със сложен релеф, но и в тези райони, които са силно урбанизирани. С оглед на това, предприятията следва да обновяват електронните карти след всяко изменение на покритието, независимо от вида на района, в който е настъпила промяната в силата на сигнала. Актуалността на електронните карти е допълнително гарантирана и от въведеното с чл. 51, ал. 10, т. 2 от ОИ изискване за посочване на видно място към коя дата е актуална информацията относно постигнатото покритие на мрежите. Последното е резултат от приетото в процедурата по обществено обсъждане на Решение № 512/2014 г. предложение, направено именно от БТК. Предвиденият начин за достъп до посочената информация е най-лесен и достъпен от потребителска гледна точка. На следващо място, адресати на задължението за публикуване на електронни карти на постигнатото покритие следва да бъдат предприятията, предоставящи мобилни услуги, а не Комисията посредством предлаганото от БТК налагане (от КРС) на предоставените от предприятията данни за покритието върху една карта, следвайки една и съща методика за изчисляване на покритието. Предложението по същество прехвърля на КРС ролята да информира потребителите на съответното предприятие, което, освен че е неоправдано, не съответства на правомощието на Комисията по чл. 235а, ал. 1, предл. първо от ЗЕС. Така въведеното задължение по никакъв начин не</p>
--	--	--

	<p>бизнес.</p> <p>БТК е запознато с мотивите на КРС относно въведеното изискване за поставяне на Общи условия във всеки обект на търговските представители и дистрибутори при предишното изменение на ОИ, но считаме че последните са неотнормими. В мотивите си КРС се аргументира с разпоредбата на чл. 225 от ЗЕС и изискването на равнопоставеност. Посочената разпоредба, обаче, се ограничава до спазване на равнопоставеност по отношение на предоставяните вече услуги, но нейните правила не могат да се приложат към лицата преди те да са пристъпили към заявяване на услуги, т.е. преди лицата да са станали потребители (арг. от чл. 225 във връзка с § 1, т. 49 от ДР на ЗЕС). Следва да се има предвид и фактът, че на всеки потребител е предоставен избор дали да заяви ползване на мобилни услуги в обект на предприятието или в обект на негов търговски представител/дистрибутор. С оглед всичко изложено считаме, че предложението на КРС следва да отпадне като силно ограничително по отношение на дребния бизнес и съответно упражняване на свободната стопанска инициатива. На мнение сме, че търговските представители и дистрибутори на предприятията следва сами в условията на конкуренция по между си да осигуряват терминали и достъп до интернет и така да привличат клиенти на мобилни услуги. Всичко останало е въвеждане на задължение за допълнителни разходи за тези търговски представители и дистрибутори, които желаят да осъществяват посредническа дейност и ограничаване на свободната стопанска инициатива. От друга страна предложението е ограничително и за предприятията, доколкото на последните индиректно се забранява да ползват за продажба обекти, на територията на които няма достъп до интернет и/или терминал за достъп до картите им за покритие.</p>	<p>препятства контрола, осъществяван от КРС относно предоставяната за базовите станции информация, и нейното съпоставимо и правилно представяне на крайните потребители. Гарантирането на информираността на крайните потребители изключва приемането на твърдението на БТК, че незначителна част от потенциалните потребители/абонати ползват информация за мобилното покритие от публикуваната от БТК карта на страницата на предприятието в Интернет. Посоченото твърдение почива на неофициални данни, които не могат да бъдат приети от КРС. Наред с това, различното съотношение между посещенията на подстраницата с картата за покритие на БТК и сключените през цялата 2015 г. договори за мобилни услуги е логично с оглед на факта, че не всяко посещение на въпросната подстраница на практика води до сключването на договор за предоставяне на мобилна услуга. Специално внимание заслужава и фактът, че БТК не предлага посочената карта на покритие по начина, предвиден в изменения чл. 40, ал. 1, т. 2 от ОИ. Понастоящем същото е възможно само посредством нарочното въвеждане на израза „Карта на покритие” в режим „Търсене” на сайта на предприятието. По този начин е изключен директният достъп на потребителите до въпросната информация и съответно е ограничен броят на посещенията на посочената подстраница.</p> <p>На последно място, правото на информираност на потребителите е гарантирано и посредством въведеното с чл. 51, ал. 9 от ОИ задължение за осигуряване на възможност за достъп до картите чрез персонален компютър (терминал) или друго устройство (след приетите по принцип предложения, посочени по-долу) както в търговските обекти на предприятията, така и в тези на търговските им представители или дистрибутори. От изключителна важност е потребителите да могат да направят съответна справка за покритието на мрежите и предоставяните услуги преди сключването на договора. Изискването не налага да има отделен терминал само за справка относно електронните карти, а да е осигурен достъп във всеки търговски обект чрез персонален компютър (терминал) или друго устройство, които на практика могат и се използват и за други цели. Въведеното изискване е съобразено както с принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК, така и с този на пропорционалност по чл. 5 от ЗЕС. Посочените принципи са съобразени от КРС и с оглед на факта, че разходите за осигуряването на достъпност на информацията за постигнатото покритие чрез компютър (терминал) или друго устройство са незначителни с оглед на това, че в повечето</p>
--	--	---

			<p>търговски обекти на предприятията на практика са налични такива. В търговските обекти, в които такова инсталиране се налага, не е необходимо извършването на вътрешни интериорни промени.</p> <p>Задължението следва да се изпълнява и по отношение на обектите на търговските представители или дистрибутори, упълномощени да сключват индивидуални договори по глава четиринадесета от ЗЕС и/или да събират данни, необходими за идентифициране на потребител на предплатени услуги по чл. 251и, ал. 1, т. 1 и ал. 5, т. 2 от закона. Въведеното изискване произтича както от конституционно прогласения принцип на равенство на гражданите, така и от правото на информация по чл. 41, ал. 1 от Конституцията на Република България.</p> <p>Информацията за степента на постигнатото покритие следва да бъде предоставена по един и същи начин както за потребителите, които сключват договора си в търговски обект на предприятието, така и за тези, които се обвързват договорно в търговски обекти на представители или дистрибутори на предприятията. Договорната обвързаност и произтичащите от нея права и задължения са еднакви и за двете групи потребители, поради което същите следва да бъдат информирани по идентичен и адекватен начин. Осигуряването на възможност за предоставяне на посочената информация на място е от особено значение и с оглед осигуряване равнопоставеност по отношение потребителите, които не разполагат със собствен компютър или друго подобно устройство .</p> <p>С въведеното изискване не се създават на твърдените от БТК бариери за свободната стопанска инициатива на дребния бизнес. Посочената от предприятието разпоредба на чл. 225 от ЗЕС е неотнoсима към разглеждания случай, предвид факта, че прозрачността и равнопоставеността са основни ръководни начала, които се отнасят както до настоящите, така и до бъдещите крайни потребители. Предприятието тълкува превратно посочената разпоредба, като de facto поставя знак за равенство между потребител, респ. краен потребител и абонат. Наред с това, тълкуването на посочената разпоредба е направено изключително стриктно и ограничително, като напълно са игнорирани други разпоредби на ЗЕС като чл. 4, ал. 1, т. 3, б. „б” и чл. 31, т. 4 от закона.</p>
--	--	--	---

		<p>С оглед на изложеното по-горе във връзка с предложенията за промени при отчитане на параметрите за постигнатото качество (т. 1 от настоящото становище във връзка с предложението за създаване на нова алинея 4 към чл.38) отново ще посочим, че характерът на предоставяне на услуги посредством мобилна мрежа не позволява гарантирането на определена минимална скорост. По тази причина считаме за резонно, че пояснението под таблицата в Приложение №7 към чл. 51 (за предоставяне на качествена услуга е необходима скорост на сваляне "download" (DL) не по-ниска от 5 Mbp/s) от Проекта е необходимо да отпадне.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>КРС оттегля засега предложението за посочване под таблицата в § 21 от Проекта на следното изречение: „ *За предоставяне на качествена услуга е необходима скорост на сваляне "download" (DL) не по-ниска от 5 Mbp/s.". по отношение на X-нивото на сигнала на LTE мрежата. Това решение на КРС е свързано с влизането в сила на Регламента и предстоящото издаване на Насоките (бележка № 1) . След приемането на Насоките ще бъде предложен нов проект на решение за изменение и допълнение на ОИ, като при изготвянето му КРС ще вземе предвид и постъпилото становище относно горепосоченото изречение, доколкото същото е относимо.</p>
34.	Теленор	<p>С предложените от КРС промени се въвежда и задължението за създаване и поддържане на карта на постигнатото покритие на мобилните мрежи. С оглед спазването на принципите за пропорционалност и технологична неутралност, както и със стремежа ни да предоставяме все по-добри и достъпни услуги на потребителите, моля да вземете предвид следните съображения и предложения.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>На първо място, въведеното с изменената разпоредба на чл. 40 от ОИ изискване е съобразено както с принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК, така и с този на пропорционалност по чл. 5 от ЗЕС. Бизнес стратегията на предприятията е безспорно важна, но същата по никакъв начин не може да бъде предпочетена пред информираността на потребителите. Визуализирането по друг начин, различен от предвидения, би попречило на достъпа на</p>

	<p>В Параграф 6 се предвижда въвеждането на изискване при първоначалното зареждане на страницата на предприятието в интернет да се визуализира електронна препратка към електронните карти на постигнатото покритие съгласно съответните изисквания, наименувана „Карти на покритието“. Изразяваме несъгласието си с така формулираното задължение, поради неговата непропорционалност и несъобразяване със съществуващите практики. Създаването на интернет страница е част от бизнес стратегията на всяко предприятие. Нейното съдържание е внимателно премислено и проектирано така че е съобразено с нуждите на клиентите, нуждите на компанията и нейния бизнес. Бихме искали да обърнем внимание, че електронна препратка към страница с карта на покритието съществува и към настоящия момент на страницата на Теленор България. Тя намира своето систематично място, съобразявайки се с множество фактори, като например други регулаторни задължения, удобство, яснота, и други. Поставянето на електронна препратка към картата на покритието със същия статут като тази към Общите условия на компанията е необосновано вмешателство на КРС в бизнес практиките на предприятията и до известна степен ограничава свободната търговска инициатива като поставя излишна тежест и е изцяло в услуга на потребителите. КРС не обосновава необходимостта от така препратка на такова място. Също така и не е взет предвид фактът, че така препратка съществува и е достатъчно функционална. Не на последно място, считаме, че определянето на наименованието на препратката следва да бъде оставено на усмотрението на предприятията, тъй като отново става въпрос за оформлението на бизнес изглед и продукт. „Карти на покритието" следва да може да бъде променяно на „Покритие" или нещо друго, което да е, както в услуга на потребителите, така и да дава достатъчна свобода на предприятията. Що се отнася до предвидените задължения в чл. 51 (Параграф 15 от Проекта) и съответно Приложение № 7 към Общите изисквания, моля да вземете предвид следните съображения. На първо място, бихме искали да обърнем внимание на предложената цветова схема в Приложение № 7. Считаме, че всяко предприятие следва да определя цветовете, които да използва при визуализирането на зоните на покритие. Предполага се, че всеки от операторите използва различен софтуер при изготвянето на приложенията си. Също така,</p>	<p>потребителите до картите на покритието, което, от своя страна, би затруднило възможността на потребителите да сключат индивидуален договор при условията на информиран избор (след запознаване със степента на постигнатото покритие на мрежата). Последното е недопустимо както от гледна точка на принципа на прозрачност по чл. 225 от ЗЕС, така и с оглед постигането на целите, залегнали в чл. 4, ал. 1, т. 3, б. „б“ и чл. 31, т. 4 от закона. На следващо място, електронните карти на постигнатото покритие следва да се визуализират, без да е необходимо допълнително вертикално и/или хоризонтално преместване чрез приплъзване или други подобни действия. Въведените изисквания за визуализация на картите на покритието са практически изпълними от предприятията, предвид развитието на технологиите, свързани с дизайна и програмирането на интернет страниците. През последните години, при изработката на интернет страници се наложи т. нар. „responsive web design“ или „отзивчив уеб дизайн“. Последният позволява интернет страницата да се адаптира според характеристиките на крайното устройство, на което се зарежда - размер на екрана, резолюция, интернет браузър и др. По този начин се осигурява възможност на потребителите да достигнат до определено ключово съдържание от интернет страницата чрез съответното крайно устройство (персонален компютър, таблет, мобилен телефон и др.), без допълнителни действия от тяхна страна, като приплъзване, превъртане, зареждане на вътрешни страници и др. Неизвършването на посочените действия, когато такива се налагат, би лишило крайните потребители от достъп до необходимата им информация. Изискването за визуализиране на електронна препратка към електронната карта на постигнатото покритие на всяка вътрешна страница в интернет страницата на предприятието по изменения чл. 40, ал. 3 от ОИ е изпълнено от Теленор. Така въведената препратка, макар и функционална, обаче не е достатъчна. Частичното съобразяване на публикуваната от предприятието карта на покритие не може да бъде оправдано с бланкетно посочените от Теленор множество фактори, като например други регулаторни задължения, удобство, яснота и други. Предприятието следва да изпълни и изискването на изменения чл. 40, ал. 2 за визуализиране на посочената препратка във видимата част на екрана, без да е необходимо допълнително хоризонтално или вертикално преместване чрез приплъзване. Предвиждането на аналогични технически изисквания към визуализацията на картите на покритие и общите условия на</p>
--	--	---

	<p>всяко предприятие има своя концепция за това как да направи приложението (картата) по клиентски ориентирана, т.е. лесна за използване, максимално информативна и съобразена с услугите, които предлага и нуждите на своите абонати. Предвид това, считаме, че предвидената от КРС цветова схема е неподходяща и следва да се позволи всеки оператор да създаде собствена такава. Разбира се, следва да има и задължение за легенда с обяснение на всеки от цветовете. Така ще може да има диверсификация и брандиране на картите, запазвайки яснотата на съдържанието. Ако все пак, КРС прецени, че схемата трябва да е една, то предлагаме цветовете да, както следва: зелен цвят - много добро покритие, жълт цвят - добро покритие, сив цвят - задоволително покритие, бял или прозрачно - липса на покритие.</p> <p>По отношение на разпоредбата на чл. 51, ал. 8, т. 2, е необходимо да се разясни текстът „пояснение относно вида на покритието по ниво (вътрешно/външно приемане)”. Теленор счита, че достатъчно изискване е да се посочи дали картата се отнася за външно или вътрешно ниво на покритие, придружено с описание на факторите, които влияят върху приемането на сигнала.</p> <p>Не на последно място, бихме искали да обърнем внимание на редакцията на чл. 51, ал. 9. В цитирания текст се създава задължение за осигуряване на възможност за достъп до картите чрез персонален компютър (терминал). Считаме, че хипотезите следва се разширят и разпоредбата да се преработи по следния начин: „чрез персонален компютър или друго електронно устройство”.</p> <p>Така предложените промени и направените коментари и предложение, гарантират спазването на принципа за технологична неутралност и са изцяло в полза на потребителите и предоставяната точно на тях услуга.</p>	<p>Приема се</p>	<p>предприятията не е случайно - информацията за покритието на мобилните мрежи е от съществено значение за избора на доставчик и следващото го договорно обвързване с Общите условия на предприятието. Няма пречки от техническо или финансово естество информацията за постигнатото покритие да бъде публикувана във формата, определен от КРС, при спазване на конкретните изисквания информацията да бъде сравнима, подходяща и актуална.</p> <p>Единствено общи правила относно цветовете легенда на постигнатото покритие правят възможна сравнимостта между електронните карти на отделните предприятия и осигуряват информиран избор на крайните потребители. С цел сравнимост и улесняване на потребителите за извършване на информиран избор, са предложени конкретни нива и е определена цветова легенда при представяне на картите с осигурено покритие, които следва да бъдат еднакви за всички предприятия. Допускането на възможността всяко предприятие само да определя цветовете, които да използва при визуализирането на зоните на покритие, ще ограничи сравнимостта на картите, а оттам – и информираността на потребителите. Наред с това, цветът не е от толкова съществено значение, когато има легенда, в която ясно и точно е определено нивото на сигнала за съответния цвят и която се прилага от всички предприятия.</p> <p>На последно място, в разпоредбата на чл. 51, ал. 8, т. 2, изискването е ясно и недвусмислено заложено от КРС.</p> <p>КРС приема изложените аргументи относно редакцията на чл. 51, ал. 9, като изменя разпоредбата в окончателното си решение по следния начин:</p> <p>„(9) Предприятията по ал. 1 са задължени да осигурят възможност за достъп до картите чрез персонален компютър (терминал) или друго устройство, даващо възможност за визуализация и разглеждане на картите с размер на дисплея над 5 инча в своите търговски обекти и в търговските обекти на своите търговски представители или дистрибутори, упълномощени да сключват индивидуални договори по глава четиринадесета от ЗЕС, и/или да събират данни, необходими за идентифициране на потребител на предплатени услуги по чл. 251а, ал. 1, т. 1 и ал. 5, т. 2 от ЗЕС.”</p> <p>Направеното изменение отчита необходимостта от осигуряване на пълноценното използване на това устройство от крайния потребител.</p>
--	--	------------------	--

		<p>На следващо място, предлагаме забележката в Приложение № 7 „*За предоставяне на качествена услуга е необходима скорост на сваляне "download" (DL) не по-ниска от 5 Mbp/s." да отпадне. Причината за предложението ни е, че не е посочено ясно как се отнася „качествена" услуга към „степен на покритие" от таблицата от същото Приложение. Не е посочено и на какъв принцип е определена конкретната стойност, както и не е направено сравнение с аналогични изисквания за UMTS и GSM. Още повече, поради характера на мобилните услуги, чрез ниво на приемане не може да се гарантира скорост, тъй като тя зависи от фактор на натовареност на мрежата. Поради това считаме, че забележката трябва да отпадне от редакцията.</p>	Не се приема	<p>КРС оттегля засега предложението за посочване под таблицата в § 21 от Проекта на следното изречение: „ *За предоставяне на качествена услуга е необходима скорост на сваляне "download" (DL) не по-ниска от 5 Mbp/s.". по отношение на X-нивото на сигнала на LTE мрежата. Това решение на КРС е свързано всъщност с влизането в сила на Регламента и предстоящото издаване на Насоките (бележка № 1) . След приемането на Насоките ще бъде предложен нов проект на решение за изменение и допълнение на ОИ, като при изготвянето му КРС ще вземе предвид и постъпилото становище относно горепосоченото изречение, доколкото същото е относимо.</p>
35.	CEK	<p>Становище относно параграф 15 във връзка със създаване на нов чл.51 в ОИ Относно ал.8 на чл.51 от ОИ: Считаме, че формулировката на чл.51, ал.8 от ОИ в Проекта следва да бъде допълнена, като се посочи, че в заложената „легенда за всяка представена информация" трябва да се представи информация за теоритичните параметри на услугите с пренос на данни и конкретно за тяхната скорост, съответстващи на осигуреното покритие, съгласно таблицата в Приложение № 7. Смятаме, че по отношение на услугите с пренос на данни, само информацията за степента на покритие и ниво на сигнала не е достатъчен ориентир за избор на услуга и може да въведе потребителите в заблуждение. Заблуждението ще е породено от разликите в технологичните възможности на оборудването и различия в разпределенето и усвояването на използвания от операторите радиочестотен ресурс при един и същи тип мрежа (2G, 3G, 4G мрежа). Често ще се получава така, че в дадени териториални зони в картите ще е посочено високо ниво на сигнала, а реалните параметри на услугата и конкретно нейната скорост ще са по-ниски от други зони с по-лошо ниво на покритие, като това ще се получава както в рамките на мрежата на един и същ оператор, така и в рамките на мрежите на различни оператори. Хипотези, в които би било възможно такова заблуждение се пораждат от факта, че 3G операторите в различните населени места имат 3G мрежи с различни максимални скорости, които</p>	Не се приема	<p>КРС счита, че не е необходимо да се налага допълнително задължение за предоставяне на информация за теоритичните параметри на услугите за пренос на данни. Всяко предприятие е сводно да публикува подобна информация, която обаче може да бъде най-общ ориентир за техническите възможности на дадена мрежа. Скоростта на предаване на данни в мобилните мрежи не е константна величина, а зависи от множество фактори (използвана технология за преносна данни GPRS, EDGE, UMTS, HSDPA, възможности на ползването от абоната крайно устройство, натовареност на клетката и др.) съчетанието, на които в определен момент определя и получаваната от потребителя моментна скорост, която е различна от теоретично достижимата такава. В тази връзка КРС счита, че посочването на теоретични параметри няма да доведе до целения от CEK ефект, а по-скоро ще въведе потребители в заблуждение. Също така КРС отбелязва, че на интернет страниците на предприятията, предоставящи мобилни услуги е налична информация за поддържаните от съответната мрежа скорости.</p>

		<p>не са свързани с нивото на покритие. Подобна хипотеза, в която би било възможно такова заблуждение се поражда и при операторите с 4G мрежи, предвид това, че скоростите, предоставяни на потребителите са свързани в по-голяма степен с усвоения и разпределен за пренос на данни радиочестотен ресурс, от колкото от нивото на покритие на мрежите. Смятаме, че в бъдеще подобни хипотези с възможно заблуждение за потребителите ще са още по-чести, тъй като пазарът значително ще се промени, с тенденции на окрупняване на предприятията и споделяне на мрежи и ресурси, с които ще се постигнат още по-високи скорости благодарение на усвояване на комбиниран радиочестотен ресурс, при което скоростите ще се влияят в още по-голяма степен от усвоения радиочестотен ресурс, а не само от нивото на покритие.</p> <p>Относно ал.9 на чл.51 от ОИ: Смятаме, че предложената формулировка на чл.51, ал.9 от ОИ в Проекта следва да бъде променена и допълнена, тъй като би могло да бъде спорно какво се има предвид с „персонален компютър (терминал)“. Смятаме, че подходяща би била следната или подобна промяна „компютър или друго крайно устройство, даващо възможност за визуализация и разглеждане на картите, с размер на дисплея над 5 инча“. Дефиницията за компютър, най-общо е устройство с общо предназначение, което може да бъде програмирано да извършва набор от аритметични и/или логически операции, като в тази категория влизат множество устройства като лаптопи, таблети, фаблети, смартфони, които стига да са с достатъчен размер на дисплея, биха могли да изпълнят целта на закона, а именно потребителите да могат да се запознаят с картите. Но тъй като горепосочената дефиниция за компютър не е законово описана, смятаме, че „компютър или друго крайно устройство, даващо възможност за визуализация и разглеждане на картите“ е по-подходяща, за да се избегне нуждата от допълнително тълкуване, а уточнението за минимален размер „с размер на дисплея над 5 инча“ е необходимо с оглед пълноценното му използване от крайния потребител.</p>	<p>Приема се</p>	<p>КРС приема изложените аргументи относно редакцията на чл. 51, ал. 9, като изменя разпоредбата в окончателното си решение по следния начин: „(9) Предприятията по ал. 1 са задължени да осигурят възможност за достъп до картите чрез персонален компютър (терминал) или друго устройство, даващо възможност за визуализация и разглеждане на картите с размер на дисплея над 5 инча в своите търговски обекти и в търговските обекти на своите търговски представители или дистрибутори, упълномощени да сключват индивидуални договори по глава четиринадесета от ЗЕС, и/или да събират данни, необходими за идентифициране на потребител на предплатени услуги по чл. 251и, ал. 1, т. 1 и ал. 5, т. 2 от ЗЕС.“ Направеното изменение отчита необходимостта от осигуряване на пълноценното използване на това устройство от крайния потребител.</p>
36.	Мобилтел	<p>По отношение на § 16 от Проекта, предлагаме разпоредбата на новия чл. 52, въвеждащ нови изисквания за предоставяне на фактури на потребители, да отпадне. Мотиви: Съгласно чл. 227, ал. 5, във връзка с чл. 227, ал. 4 от</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>КРС счита за основателно становището на предприятието, че включването в Общите условия на правила за условията и реда за регистрация ще създаде затруднения, вкл. задължения за прилагане на процедури за уведомяване на абонатите за</p>

	<p>ЗЕС, Комисията може да дава задължителни указания на предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, относно съставяне на клаузите на Общите условия на договора с потребителите (ОУ) ясно, изчерпателно и в леснодостъпна за абонатите форма. Видно от законовата разпоредба, Комисията има правомощие да се произнася единствено по отношение на изчерпателно изброените в закона елементи на ОУ, поради което въвеждането на допълнителни елементи чрез Общите изисквания е незаконосъобразно.</p> <p>Мобилтел е на мнение, че задължението, предвидено в чл. 52, ал. 3 от Проекта, е практически неизпълнимо, поради факта, че начинът, по който се извършва регистрацията, зависи от функционалностите на страницата в интернет на предприятието към момента на извършването ѝ.</p> <p>Предвиждането на условия и ред за регистрация за получаване на електронна фактура в ОУ на предприятията означава ограничаване на възможностите за промени в техническа реализация и визуализиране на регистрационната форма, тъй като всяка такава промяна би изисквала промяна в ОУ на предприятията. Самата регистрация е техническо действие, свързано с попълване на данни от потребителя, потвърждаването им и др. и само по себе си не създава допълнителни права и задължения между страните, доколкото самата възможност за получаване на електронна фактура е уредена в ОУ на Мобилтел.</p> <p>На следващо място, в чл. 52, ал. 4 е предвидено условие, че ако до издаване на фактурата потребителят не е направил регистрация или не е посочил адрес на електронна поща за нейното получаване, то следва да се приеме, че възможността за получаване на електронна фактура се дерогира по силата на нормативния акт и фактурата, независимо от волята на потребителя следва да бъде изпратена на посочения от него адрес за кореспонденция. Нещо повече, на потребителя не е предоставена възможност да избира адреса, на който да получава фактура на хартиен носител. В чл. 52, ал. 1 и ал. 4 е предвидено, че предприятието изпраща документите по чл. 260 и чл. 260а от ЗЕС като кореспондентска пратка (писмо) до посочен от абоната адрес за кореспонденция.</p> <p>На следващо място, Мобилтел предлага на крайни потребители и електронни съобщителни услуги под търговската марка bob, които са в нисък ценови сегмент, с опростена структура и минимизирани разходи за тяхното</p>	<p>последващи изменения в Общите условия. В тази връзка, разпоредбата на чл. 52, ал. 3 от Проекта следва да придобие следния вид:</p> <p>„(3) Достъпът по ал. 2, т. 2 се осигурява след регистриране на абоната, извършено при ред и условия, публикувани на интернет страниците на предприятията.”</p> <p>Във връзка с предложената редакция, КРС счита, че следва да бъде изменен и § 23 от Проекта (§ 22 в окончателното решение):</p> <p>„§ 22. Предприятията публикуват на интернет страниците си реда и условията за регистрация по чл. 52, ал. 3 в едномесечен срок от обнародване на решението в „Държавен вестник”.“</p> <p>По отношение на чл. 52, ал. 4 от Проекта, становището на предприятието не се приема. Съгласно чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС, предприятията са длъжни да предоставят на потребителите съответните документи, т.е. предприятието следва да ги изпрати до адрес на абоната, а не последният да ги търси в търговски обект на доставчика. Със задължението за изпращане на документите до адреса на абоната се гарантира възможността същият без допълнителни усилия и разходи да получи съществена информация за ползваните от него услуги и дължимите за тях суми. Това е особено важно за някои групи потребители като трудноподвижни хора, пенсионери и др.</p> <p>Адресът на крайния потребител е задължителен реквизит на индивидуалния договор, съгласно чл. 228, ал. 1 от ЗЕС, поради което предприятието разполага с данни за този адрес. В случай че абонатът предпочита съответните документи да се изпращат на друг адрес, няма пречка страните по договорите да се уговорят за това.</p> <p>Предложените в чл. 52 от Проекта начини за предоставяне на сметките съответстват на разпоредбата на чл. 260, ал. 5 от ЗЕС и обезпечават изпълнението на задълженията на предприятията за предоставяне на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС.</p>
--	--	--

		<p>предоставяне. В тази връзка, дружеството издава на голям брой от потребителите си на bob електронни фактури, като на потребителите, изразили желание за получаване на фактури на хартиен носител, се предоставя възможност да получат същите във всеки от магазините на дружеството,. Считаме, че подобен подход не ограничава възможностите на потребителите, като в същото време допринася за оптимизиране разходите на дружествата за предоставяните от него услуги.</p> <p>Алтернативно, ако не приемете мотивите ни за отпадане на посочената разпоредба, предлагаме в края на последното изречение на ал. 1 да се добави израза „или друг посочен от абоната начин на получаване." Редакцията е с цел на потребителите ще бъде предоставена допълнителна възможност за избор.</p>		
37	БТК	<p>По § 16 относно създаването на нов чл. 52 в ОИ</p> <p>Не сме съгласни с предвиденото ново задължение на операторите да включват в общите си условия подробно описание на реда и условията за регистрация на абонатите за онлайн достъп до техните фактури. Предложената разпоредба противоречи на закона и цели неговото заобикаляне.</p> <p>Мотиви: Чл. 227 на ЗЕС се съдържа задължителните реквизити на общите условия на договора с крайните потребители на електронни съобщителни услуги. Редът за избор на начин, по който да бъде получавана ежемесечната детайлизирана сметка, не е задължителен елемент от общите условия според волята на законодателя. По тази причина не е законосъобразно операторите да бъдат ангажирани с това да уредят в Общите си условия реда и условията за регистрация на абоната за онлайн достъп до документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260 а, ал. 1 ЗЕС.</p> <p>Общите изисквания трябва да съответстват на ЗЕС като нормативен акт от по-висока степен и не могат да разширяват задълженията на предприятията, вменени им по силата на закона. Следователно Общите изисквания не могат да създадат за дружествата задължение за включване в общите им условия на клаузи извън предвидените в ЗЕС задължителни такива. На институционално ниво, правомощията на държавните органи се разпростират съобразно принципа „разрешено е само това, което е изрично предвидено в закона". С оглед на това, държавните органи не могат да възлагат на частноправните субекти повече задължения отколкото законът им е позволил да възложат.</p>	Приема се по принцип	<p>КРС счита че включването в Общите условия на правила за условията и реда за регистрация ще създаде затруднения, вкл. задължения за прилагане на процедури за уведомяване на абонатите за последващи изменения в Общите условия. В тази връзка, разпоредбата на чл. 52, ал. 3 от Проекта следва да придобие следния вид:</p> <p>„(3) Достъпът по ал. 2, т. 2 се осигурява след регистриране на абоната, извършено при ред и условия, публикувани на интернет страниците на предприятията.”</p> <p>Във връзка с предложената редакция, КРС счита, че следва да бъде изменен и § 23 от Проекта (§ 22 в окончателното решение):</p> <p>„§ 22. Предприятията публикуват на интернет страниците си реда и условията за регистрация по чл. 52, ал. 3 в едномесечен срок от обнародване на решението в „Държавен вестник”.“</p> <p>С оглед аргументите на предприятието относно чл. 52, ал. 4 от Проекта, КРС счита, че разпоредбата следва да придобие следния вид:</p> <p>„(4) Ако до издаване на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС абонатът не предостави адрес на електронна поща или не се извърши регистриране по ал. 3, предприятието ги предоставя по реда на ал. 1.”</p>

	<p>Доколкото ЗЕС не е предвидил КРС да може с Общите изисквания да добавя нови по предмета си клаузи в общите условия на предприятията извън изчерпателно изброените в чл. 227 ЗЕС, то действие в тази посока би било противозаконно и не следва да бъде предприемано. Идеята, демонстрирана в мотивите към проекта на решението, че новият чл. 52 идва да обезпечи правото на абонатите да получават информацията за дължимите суми за ползваните услуги, считаме за опит за заобикаляне на закона. Намираме, че оправдаването на проекта с правото на КРС да включи в ОИ условия за защита интересите на потребителите се прави с цел преодоляване на пречката предприятията да бъдат заставени да включат в своите ОУ повече клаузи от изчерпателно изброените задължителни такива.</p> <p>Не бива да пропускаме и практическата непригодност на включването в Общите условия на реда и условията за регистрация за онлайн достъп до месечните детайлизирани сметки.</p> <p>Регистрацията за онлайн достъп до детайлизираните сметки на абонатите се извършва обичайно чрез попълване на форма за регистрация в интернет страницата на дружеството или в отделна интернет страница, предвидена специално за достъпването на сметките. Интернет страниците и контролите в тях подлежат на постоянна оптимизация, така щото клиентите да са максимално улеснени при тяхното ползване.</p> <p>Посоченото улесняване на достъпа и привличането на повече потребители към регистрацията на онлайн фактура е в интерес на операторите, тъй като облекчава и намалява разходите по изпращането на месечните сметки. Ето защо екипите, поддържащи онлайн платформи, каквито са и платформите за регистрация, следят ежедневно потребителското поведение и изследват клиентските нужди и на тази база правят промени, така че посетителите на сайта например да могат по-лесно да се ориентират как да си заявят онлайн фактура. В тази връзка, фиксирането на реда и условията за регистрация в един относително трудно изменим документ като Общи условия ще породи повече затруднения и негативи за клиентите отколкото ползи. Предприятията ще избягват подобренията на интернет страниците си, възпирани от необходимостта да изменят общите си условия. В резултат достъпността до месечните сметки ще застине на ниво, което само след няколко месеца ще бъде неактуално и неадекватно на по-добре опознатите потребителски потребности.</p>		
--	---	--	--

	<p>Постоянният и лесен достъп до фактурите безспорно се осигурява най-добре именно чрез онлайн достъпа до тях, а замразяването на реда за заявяване на такъв достъп ще препятства неговото облекчаване. На практика предвидената от КРС мярка би довела до затрудняване на достъпа до месечните сметки и не би била в полза на потребителите, а в техен ущърб. Не на последно място следва да се имат предвид и големите разходи по организирането на уведомителна кампания за изменението на ОУ и по отпечатването им на хартиен носител с цел поставянето им на видно място в търговските обекти на дружеството. Промяната дори на един бутон, едно меню, една поредица от действия, направена изцяло с цел улеснение на потребителя, ще трябва да бъде оформяна по тромавата процедура за изменение на ОУ и би коствала повече от необходимото на дружеството доставчик.</p> <p>Не бива да се подценява повишаващата се компютърна грамотност на населението и способността на ползващите интернет да се ориентират във виртуалното пространство. Абонатите, които предпочитат онлайн достъпа до своите месечни сметки и желаят да заявят такъв, могат без затруднения да намерят на сайта необходимата им информация за регистрацията, а преобладаващата част от тях дори могат да се регистрират без да четат упътванията за това.</p> <p>В тази връзка, предлагаме текстът на чл. 52, ал. 3 да отпадне, а предложената ал. 4 да бъде преномерирана като ал. 3.</p> <p>2. Считаме, че формулировката на ал. 4 следва да бъде прецизирана с цел избягване подмяната на волята на абоната. В тази връзка считаме, че е необходимо прецизиране на предложения текст:</p> <p>(4) Ако до издаване на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС абонатът не предостави адрес на електронна поща или не извърши регистрация по ал. 3, предприятието ги предоставя по реда на ал. 1.</p> <p>БТК приветства идеята за изрична уредба, която да укаже как следва да се процедура при липса на активна воля от страна на абоната в допълнение на искането му за получаване на детайлизирана сметка по електронен път. На мнение сме, че конкретизация в тази посока ще доведе до запълване на празнина в закона, но считаме, че последната следва да зачита желанието на абоната в максимална степен.</p> <p>Безспорни са предимствата на онлайн достъпа до фактурите</p>		
--	--	--	--

	<p>пред изпращането им на хартиен носител и в тази връзка не следва да се пренебрегва изрично изразеното от абонатите информирано решение за ползване на такъв достъп. Онлайн достъпът облекчава значително абонатите, т.к. им позволява да проверяват документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС по всяко удобно за тях време и от всяко място. При наличие на достъп до интернет на близо 60% от домакинствата в България, без съмнение тъкмо онлайн прегледът на документите, в частност на детайлизираните сметки, е по-удачният вариант за тяхното достъпване. Не е за пренебрегване повишаващата се компютърна грамотност на населението и нарастващата нужда от гъвкавост и оптимизация на обслужването. Това е и причината законодателят в чл. 260, ал. 5 от ЗЕС и КРС в ОИ да регламентират изрично възможността за онлайн достъп до детайлизираните сметки по искане на абоната.</p> <p>Предложената от КРС формулировка на чл. 52, ал. 4 от ОИ не покрива всички случаи на осигуряване на онлайн достъп до месечните сметки, в които достъп абонатите получават информацията за своето потребление и дължимите суми. В тази връзка предложението в тази последна алинея несъмнено ще доведе до подмяна на волята на абонат, изразил желание за автоматична регистрация за осигуряване на електронен достъп, на който да получава месечните си сметки. Посочената автоматична регистрация при сключване на договор не изисква описаното в ал. 4 поведение на клиента, а именно (а) предоставяне на адрес на електронна поща или (б) самостоятелно извършване на регистрация. Посочените похвати са предвидени от БТК в случаите, в които абонатът самостоятелно желае да промени взетото вече от него решение за поличаване на сметки и справки на хартиен носител и извърши регистрация чрез страницата на БТК в интернет за получаване на такива в електронен вид. БТК вече извърши проучване на нуждите на своите клиенти и в резултат на това предвижда възможност при сключване на договора на абоната по негово искане да бъде извършена автоматична регистрация за онлайн достъп, в който се предоставят детайлизираните му сметки и съответно справки. Посочената възможност се предоставя при искане за поличаване на сметки/справки в електронен вид към момента на сключване на договора. В този случай автоматизиран процес позволява генериране данни, чрез които да бъде осъществяван достъп, а в самото споразумение се указват</p>		
--	--	--	--

	<p>потребителско име и парола за този електронен достъп. Описаният процес е резултат от проведеното от БТК проучване на нуждите на клиентите и в тази връзка допълнителното изискване към тях за необходимост от последваща самостоятелна регистрация за достъп до електронни сметки/справки или задължителното предоставяне на електронна поща. Според абонатите на предприятието искането на електронен достъп до техните сметки/справки не следва да бъде предпоставено от задължителни допълнителни действия от тяхна страна или да бъде опорочено от погрешното произнасяне/въвеждане на електронен адрес на латиница. Това мнение на абонатите се подкрепя изцяло от БТК и е причина за въвеждане на автоматична регистрация. Ето защо последната цели да облекчи клиентите, които по едни или други съображения не желаят да предоставят адреса на електронната си поща за контакт с предприятието, но същевременно още при уговарянето на условията по предоставянето на услугите заявяват, че искат да получават сметките си по електронен път.</p> <p>Автоматичната регистрация е отчетена от БТК като значително предимство за абонатите при самото сключване на договора с предприятието да могат да заявяват електронен достъп, на който да получават своите детайлизирани сметки и справки. По този начин те ще бъдат освободени от необходимостта да проучват процедурата за регистрация и да правят такава или задължително да предоставят адрес на електронна поща. С оглед горното считаме, че редакцията на ал. 4 от чл. 52 на ОИ не отчита описаната добра практика и в тази връзка буквалното прилагане на текста ще доведе до подмяната на волята на абоната, заявил онлайн достъп, на който да получава сметки и справки. Доколкото автоматичната регистрация не предполага предоставяне на адрес на електронна поща и не изисква допълнителни самостоятелни действия по регистрация от страна на абоната, считаме че последната следва да бъде отчетена в разпоредбата. Ето защо сме на мнение, че освен предвиденото в разпоредбата лично извършване на регистрацията за електронен достъп е необходимо да се обхване и автоматичното извършване на такава регистрация. Посочената автоматична регистрация се извършва по искане на абоната и неговото желание за това следва да се отчита от чл. 52, ал. 4 от ОИ.</p> <p>В заключение бихме искали да посочим, че предложената</p>		
--	--	--	--

		<p>редакция е твърде ограничителна и несъмнено ще доведе до незачитане на волята на абоната за онлайн достъп, на който да получава сметки/справки в електронен вид и въпреки неговото изрично желание ще задължи предприятието да изпраща документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 ЗЕС на хартиен носител по пощата.</p> <p>С цел прецизиране на разпоредбата предлагаме на КРС да отчете автоматичната регистрация като реална практика и това да намери отражение в самия текст. В тази връзка молим КРС да редактира предложения текст по собствено усмотрение или да ползва нашето предложение за текст на чл. 52, ал. 4 от ОИ:</p> <p>Ако до издаване на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС абонатът не предостави адрес на електронна поща или не се извърши регистрация за онлайн достъп по ал. 2, т. 2 (при сключване на договора или впоследствие), предприятието ги предоставя по реда на ал. 1.</p>		
38.	Българска национална асоциация „Активни потребители“	<p>Друго неоспоримо предимство на Проекта е предложението за създаване на нов чл. 52, който определя реда за получаване на фактура от потребителите на електронни съобщителни услуги, като разглеждат хипотезите на отказ от хартиена фактура и липса на регистрация в сайта на мобилния оператор. Този въпрос досега бе оставен извън обхвата на регулиране и пораждаше много противоречия в практиката. Немалко потребители са се обръщали към нас с оплакване, че не биват информирани за размера на задълженията си към мобилния оператор.</p>	Приема се	
39.	Теленор	<p>С Параграф 16 от Проекта се създава се нов чл. 52, който регламентира издаването и предоставянето на фактури на абонатите. В тази редакция, предложена от КРС, откриваме много неясноти и практически пречки за осъществяването на предвиденото задължение. Моля да се има предвид, че промените, които КРС предвижда в този вид на редакцията, са свързани с множество промени в различни системи на компанията, което неминуемо ще доведе до значителни разходи и ще изисква технологично време за въвеждане. Това се отнася и за всякакъв вид решение, отнасящо се до тази материя.</p> <p>Преди всичко, бихме искали да заявим, че една такава промяна в процесите за изготвяне и изпращане на фактури следва да се отнася занапред и да не засяга настоящите абонати. Мотивите за това са комплексни и засягат множество</p>	Не се приема	<p>В проекта липсва разпоредба, която да дава обратно действие на чл. 52, поради което може да се направи обоснован извод, че същата ще действа занапред (арг. от чл. 14 от ЗНА), т. е. няма да е приложима за заварени случаи.</p> <p>Относно твърдението на ТЕЛЕНОР, че предприятието няма право да изпраща сметките на хартиен носител в хипотезата на чл. 52, ал. 3, следва да се отбележи, че разпоредбата следва да придобие следния вид:</p> <p>„(4) Ако до издаване на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС абонатът не предостави адрес на електронна поща или не се извърши регистриране по ал. 3, предприятието ги предоставя по реда на ал. 1.“</p> <p>В тази връзка се разширяват възможностите за регистриране на абоната за получаване на достъп до месечна сметка в електронен вид и се обезпечава изпълнението на задължението</p>

		<p>права и отношения. Критериите на Теленор за непечат на хартиена фактура са следните: 1. Клиентът се е отказал писмено от хартиена фактура, т.е. положил е подписа при отказа; 2. Клиентът е потвърдил електронна фактура оригинал. Теленор няма право да изпраща фактура на хартия на клиенти, които са се отказали писмено от хартиена фактура като съответно са попълнили заявление за това. Теленор не разполага с техен актуален адрес, на който може да бъде изпратена фактура. Особено важно в случая е, че фактурата съдържа лични данни и конфиденциална информация и ако се изпрати на грешен адрес, тя може да стане достъпна за хора, които не трябва да я виждат. Абонатите по свое желание и мотиви са се отказали и не искат да получават фактури и ако Теленор им изпратим въпреки нежеланието им, рискува последствия, както правни, така и свързани с бизнес имиджа на компанията. Поради тези причини е категорично неуместно да изпращаме фактори на лица, които са се отказали от тях. На следващо място, Теленор винаги е подкрепял екологични практики и непечатането и изпращането на фактури е точно такава. Предприятието неведнъж е насърчавало преминаването към електронни фактури от страна на абонатите си. Една фактура, особено на юридическо лице, може да достигне стотици страници. Ако предвидените от КРС промени бъдат приети, е възможно да се наложи печат и изпращане на огромен обем хартия, който по никакъв начин няма да е в полза на абонатите и в унисон с екологичните инициативи и философия, които са част от Теленор. Но дори и да излезем от рамките на предприятието, подобна стъпка противоречи на технологичното и обществено развитие на Европа и света, където се върви към дигитализиране на услугите, а не към печатане на стотици хиляди страници. Моля да вземете предвид изложените от нас мотиви и направените предложения. В становището ни сме водени от стремеж към прилагане на принципите, заложи в ЗЕС, нуждите и интересите на потребителите и практиките, наложени годините опит в телеком индустрията.</p>		<p>за предоставяне на месечни сметки. Относно твърдението, че предприятието няма право да изпраща месечни сметки на хартиен носител на клиенти, които са се отказали изрично от хартиена фактура, тъй като не разполага с актуален адрес на крайния потребител, следва да се отбележи, че адресът на крайния потребител е задължителен реквизит на индивидуалния договор и, в тази връзка, посоченото твърдение е несъстоятелно. Задължението за предоставяне на месечни сметки е за предприятието, като същото следва да обезпечи изпълнението му. В случай че е налице невъзможност за предоставяне на електронен достъп до сметката, това не освобождава предприятието от задължението му за предоставянето ѝ. Отказът от получаване на месечни сметки на хартиен носител не може да се приравнява на отказ от получаване на сметки по смисъла на чл. 260, ал. 1 от ЗЕС и чл. 43, ал. 11 от ОИ. Относно т. нар. екологични практики, КРС отбелязва, че законопроектът не отнема възможността фактурите да се предоставят в електронен вид. Единствено се създават правила за предоставяне на сметки (в електронен вид или на хартиен носител), в зависимост от нуждите на абоната, неговата воля и обективните му възможности да достъпи посочените документи.</p>
40.	Близу	<p>По отношение на § 16 от Проекта, предлагаме разпоредбата на новия чл. 52 по отношение „начините на предоставяне на фактурата и детайлизираната сметка към нея " да отпадне. „ Чл. 52. (1) Когато абонатът е избрал да получава документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС на хартиен носител, предприятието ги изпраща като кореспондентска пратка (пismo) до посочен от абоната адрес</p>	<p>Не се приема с изключение на становището по отношение</p>	<p>КРС счита за основателно становището на предприятието, че включването в Общите условия на правила за условията и реда за регистрация ще създаде затруднения, вкл. задължения за прилагане на процедури за уведомяване на абонатите за последващи изменения в Общите условия. В тази връзка, разпоредбата на чл. 52, ал. 3 от Проекта следва да придобие следния вид:</p>

	<p>за кореспонденция.</p> <p>(2) Извън случаите по ал. 1, предприятието е длъжно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да изпрати документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС до посочен от абоната адрес на електронна поща, или 2. да осигури онлайн достъп до документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС. <p>(3) Достъпът по ал. 2, т. 2 се осигурява след регистрация на абоната, извършена при ред и условия, регламентирани от предприятията в общите им условия.</p> <p>(4) Ако до издаване на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС абонатът не предостави адрес на електронна поща или не извърши регистрация по ал. 3, предприятието ги предоставя по реда на ал. 1".</p> <p>Мотиви: Съгласно чл. 227, ал. 5, във връзка с чл. 227, ал. 4 от ЗЕС, Комисията може да дава задължителни указания на предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, относно съставяне на клаузите на Общите условия на договора с потребителите (ОУ) ясно, изчерпателно и в леснодостъпна за абонатите форма. Видно от законовата разпоредба, Комисията има правомощие да се произнася единствено по отношение на изчерпателно изброените в закона елементи на ОУ, поради което въвеждането на допълнителни елементи чрез Общите изисквания е незаконосъобразно.</p> <p>Близу е на мнение, че задължението, предвидено в чл. 52, ал. 3 от Проекта е практически неизпълнимо, поради факта, че начинът, по който се извършва регистрацията зависи от функционалностите на страницата в интернет на предприятието към момента на извършването ѝ.</p> <p>Предвиждането на условия и ред за регистрация за получаване на електронна фактура в ОУ на предприятията означава ограничаване на възможностите за промени в техническа реализация и визуализиране на регистрационната форма, тъй като всяка такава промяна би изисквала промяна в ОУ на предприятията. Самата регистрация е техническо действие, свързано с попълване на данни от потребителя, потвърждаването им и др. и само по себе се не създава допълнителни права и задължения между страните, доколкото самата възможност за получаване на електронна фактура е уредена в ОУ на Близу.</p> <p>На следващо място, в чл. 52, ал. 4 е предвидено условие, „че ако до издаване на фактурата потребителят не е направил регистрация или не е посочил адрес на електронна поща за</p>	<p>на чл. 52, ал. 3 от проекта, което се приема по принцип</p>	<p>„(3) Достъпът по ал. 2, т. 2 се осигурява след регистриране на абоната, извършено при ред и условия, публикувани на интернет страниците на предприятията.”</p> <p>Във връзка с предложената редакция, КРС счита, че следва да бъде изменен и § 23 от Проекта (§ 22 в окончателното решение): „§ 22. Предприятията публикуват на интернет страниците си реда и условията за регистрация по чл. 52, ал. 3 в едномесечен срок от обнародване на решението в „Държавен вестник”.“</p> <p>По отношение на чл. 52, ал. 4 от Проекта, становището на предприятието не се приема. Съгласно чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС, предприятията са длъжни да предоставят на потребителите съответните документи, т.е. предприятието следва да ги изпрати до адрес на абоната, а не последният да ги търси в търговски обект на доставчика или на друго място. Със задължението за изпращане на документите до адреса на абоната се гарантира възможността същият без допълнителни усилия и разходи да получи съществена информация за ползваните от него услуги и дължимите за тях суми. Това е особено важно за някои групи потребители като трудноподвижни хора, пенсионери и др.</p> <p>Предложените в чл. 52 от Проекта начини за предоставяне на сметките съответстват на разпоредбата на чл. 260, ал. 5 от ЗЕС и обезпечават изпълнението на задълженията на предприятията за предоставяне на документите по чл. 260, ал. 2 и чл. 260а, ал. 1 от ЗЕС.</p>
--	--	--	--

		<p>нейното получаване, то следва да се приеме, че възможността за получаване на електронна фактура се дерогира по силата на нормативния акт и фактурата, независимо от волята на потребителя следва да бъде изпратена на посочения от него адрес за кореспонденция. Нещо повече, на потребителя не е предоставена възможност да избира адреса, на който да получава фактура на хартиен носител. В чл. 52, ал. 1 и ал. 4 е предвидено, че предприятието изпраща документите по чл. 260 и чл. 260а от ЗЕС като кореспондентска пратка (писмо) до посочен от абоната адрес за кореспонденция.</p> <p>На следващо място в някои случаи на потребителите, изразили желание за получаване на фактури/сметки на хартиен носител, се предоставя възможност да получат същите във всеки от магазините на дружеството. Считаме, че подобен подход не ограничава възможностите на потребителите.</p> <p>Алтернативно, ако не приемете мотивите ни за отпадане на посочената разпоредба, предлагаме в края на последното изречение на ал. 1 да се добави израза „или друг посочен от абоната начин на получаване.“ Редакцията е с цел на потребителите ще бъде предоставена допълнителна възможност за избор.</p>		
41.	БТК	<p>По § 17 относно предложението за нова разпоредба - чл. 53 от ОИ</p> <p>Не сме съгласни с предложението за разпоредбата и считаме, че последната следва да се прецизира или да отпадне.</p> <p>Мотиви: Доводите за отпадане на така предложената нова разпоредба са два и са пряко свързани с (а) действащи стандарти, прилагането на които вече е одобрено от КРС и (б) невъзможността за контрол на повикванията във всички случаи на предоставяне на услуги.</p> <p>На първо място следва да се има предвид, че описаният диспозитив на предложената от КРС разпоредба е пряко свързан с стандартна функционалност на цифрови централи за POTS абонатни интерфейси. Въпреки, че въвежданото от КРС изискване не притеснява БТК, считаме за необходимо да обърнем внимание, че такава функционалност е напълно в съответствие с изискванията на препоръка ITU-T Rec.699.</p> <p>Доколкото разпоредбата на чл. 280 от ЗЕС определя спазването на международните технически стандарти и доколкото и КРС е представена в ITU със статут на свързана администрация, считаме че предприятията следва да предоставят услуги в рамките на стандарти и в частност</p>	Не се приема	<p>Предложението за тази разпоредба е резултат от редица жалби на крайни потребители на фиксирана телефонна услуга, които считат, че невъзможността на викания абонат да прекрати незабавно изградена връзка, е проблем и създава неравнопоставеност между тях и потребителите на мобилна телефонна услуга.</p> <p>Цитираната в становището на БТК препоръка на ITU-T (Q.699), препраща към препоръка Q.733.4 на ITU -T „Stage 3 description for call completion supplementary services using Signalling System No. 7: Terminal portability (TP)“. В тази препоръка е описана допълнителната услуга „Преносимост на крайното устройство“ (Terminal Portability). Тази услуга дава възможност на крайния потребител по време на активен разговор да премества крайното устройство от един в друг контакт или да приеме повикването от едно крайно устройство, след което да продължи разговора от друго (например в друго помещение). За осъществяването на тази допълнителна услуга е необходимо започнатият разговор да се задържа за известно време, през което виканият абонат да се премести или да премести крайното устройство.</p> <p>Предвид гореизложеното, мотивите посочени от БТК, не могат да се считат за приемливи, тъй като услугата е допълнителна, а не</p>

		<p>препоръка ITU-T Rec.699. Ето защо предлагаме КРС да забранява на предприятията да ползват оборудване и функционалности на мрежите си, които отговарят напълно на международните стандарти, а да остави този избор на самите предприятия. В тази връзка е и принципът на технологичната неутралност по отношение на мрежите, който би следвало да намери приложение и тук.</p> <p>На следващо място считаме за необходимо да обърнем внимание на КРС, че предложението на нова разпоредба задължително следва да изключва случаите в роуминг. Услугите на крайните потребители в роуминг не се управляват от предприятията, предоставящи им мобилни услуги по договор, а от предприятията на посетените мрежи. В тази връзка техническите възможности, функционалността и организацията на тези посетени мрежи не може да бъде технически или договорно преодоляна от предприятията, предоставящи мобилни услуги на тези потребители в България. Ето защо налагането на задължение за незабавно прекратяване на връзката при положение че викация или съответно викан абонат в е роуминг не може да се вмени на предприятията, тъй като те нямат обективна възможност за въздействие върху предприятието на посетената мрежа в тази посока.</p> <p>Във връзка с всичко изложено предлагаме предложената разпоредба да бъде отменена или да бъде изменена в посока предоставяща избор на предприятието относно следването на препоръката на ITU. Във всички случаи задължението следва да отпадне, когато викания и/или викация потребител е в роуминг.</p>		<p>стандартна. Необходимостта от такава услуга е била налице през 1993 г., когато е издадена препоръката на ITU и когато крайните устройства са премествани от един контакт на друг. При наличието на безжични крайни устройства и при отчитане на факта, че на голяма част от абонатите на БТК фиксирана телефонна услуга се предоставя чрез мобилна мрежа (по метод АНО), не може да се приеме, че тази услуга е необходима при сегашните условия.</p> <p>КРС счита, че § 17 от Проекта не противоречи на чл. 280 от ЗЕС, тъй като чл. 280 от ЗЕС няма императивен характер, а дава възможност на предприятията да предоставят услугите при спазване на определени стандарти. На следващо място, в ITU-T Rec. 699 няма препоръка, която да изключва възможността на викания и на викация абонат да прекратят незабавно изградената от тях телефонна връзка. Съгласно приложимите стандарти, трябва да се осигури възможност за прекъсване на разговора и от двете страни, каквато е и целта на предложената разпоредба.</p> <p>В писмено становище на БТК, предоставено в хода на извършена проверка по жалба на потребител, е посочено, че за телефонните централи от по-ново поколение е налице техническа възможност за изпълнение на чл. 53 от Проекта (премахване на таймера от 90 секунди при разпадане на разговора от Б /викания/ абонат). За останалата централа предприятието следва да извърши проучване и да предприеме действия за пренастройването им, с цел премахване на таймера от 90 секунди. За тези действия в Проекта е предвиден достатъчен срок за изпълнение (4 месеца). С оглед горното, изпълнението на чл. 53 от всички национални оператори е практически осъществимо.</p> <p>Предложената разпоредба е от значение и за ограничаване на възможностите за улесняване на т. нар. телефонни измами.</p> <p>Следва да се отбележи, че в случаите, когато абонат на дадено българско предприятие е в роуминг, задължението не се прилага поради териториалния обхват на това задължение – задължението се прилага при ползване на услугата на територията на Република България.</p>
42.	Мобилтел	<p>По отношение на § 20 от Проекта, във връзка с изменение и допълнение на Приложение № 5 към Общите изисквания, предлагаме отпадане на техническите параметри на качество на предоставяната услуга „достъп до интернет“.</p> <p>Алтернативно, в случай че не приемате предложението за отпадане на измененията, то молим измерването и публикуването на посочените параметри да бъде отложено до</p>	Приема се	<p>Както беше посочено в бележка № 1, по отношение на параметрите за измерване на качеството на услугата „достъп до интернет“, КРС прецени, че с оглед влизането в сила на Регламента и предстоящото издаване на Насоките, е необходимо временно да оттегли предложенията за изменения в приложение № 5. След приемането на Насоките ще бъде предложен нов проект на решение за изменение и допълнение на ОИ, като при</p>

	<p>определянето и изграждането на единна система за измерване, приложима към всички предприятия.</p> <p>Мотиви: По отношение на предложението за отпадане на изменението - Считаме, че въвеждането на изискване за измерване на описаните като задължителни технически параметри на качество на предоставяната услуга „достъп до интернет" и публикуването им независимо от всяко предприятие е необосновано. Всяко предприятие би прилагало специфична система (Test-PC/или проба/, Test-Server, хардуер и софтуер за статистическа обработка на резултатите и генериране на репорти и т.н.), което би довело до напълно несъпоставима информация. По този начин крайните потребители не биха получили адекватна информация, която да им позволи да сравнят качеството на предлаганите услуги. В стандартизационните документи, посочени в Проекта и съдържащи дефиницията и информацията за начина на измерване и водене на статистика за всеки параметър (по конкретно ETSI EG 202 057-4 clause 5.2 и clause 5.5, отнасящи се към параметрите, чието измерване е задължително) многократно е посочено, че резултатите от измерванията може да варират, да са по-добри или по-лоши, като в крайна сметка зависят от много условия.</p> <p>Посочените вариации, неточности на измерванията, наличие на по-добри или по-лоши резултати не зависят от качеството на мрежата на съответното предприятие, а от тестовата постановка, използваното тестово оборудване, операционните системи, технически параметри и др.</p> <p>Публикуването на резултати, които не са еднозначни, сравними и може да бъдат тълкуват по различни начини от непрофесионалисти (незапознати със стандартизационния документ ETSI EG 202 057-4) може да доведе единствено до заблуда на крайния потребител относно качеството на услугата „достъп до интернет".</p> <p>В допълнение, към настоящият момент Мобилтел, а най-вероятно и другите предприятия, не разполагат със система, която да разполага с функционалност, необходима за измерване/статистика/репорти на качествените параметри на услугата „достъп до интернет", по начин описан в Проекта.</p> <p>Практическото въвеждане на изискванията на КРС изисква както инвестиция от страна на дружеството, така и достатъчно време за избор на доставчик и имплементация.</p> <p>От тази гледна точка е необходимо, ако се въведат такива задължения, преди въвеждането им да се даде възможност на</p>	<p>изготвянето му КРС ще вземе предвид и постъпилите становища в настоящата процедура, доколкото същите са относими.</p>
--	--	--

		<p>предприятията да изградят обща система (Test-PC/или проба/, Test-Server, хардуер и софтуер за статистическа обработка на резултатите и генериране на репорти и т.н.), като в нея влязат както големите, така и по-малките предприятия.</p> <p>Считаме, че по този начин ще се гарантира обективно измерване на съответните параметри и предоставяне на адекватна и сравнима информация на крайните потребители.</p> <p>1 Съгласно „Annex B (normative): Measurement set-up“, стр. 21, 22:</p> <p>„The location of the test-server as near as possible to the gateway providing the interconnection between access network and IAP network implies that the measurements will no reflect the influence in the QoS of the IAP network, between that gateway and the gateway Interconnecting with the Internet. This position will provide the better performance values and the greatest accuracy in measurement if the intention is to assess the quality of the connection between an end user and an IAP since the Internet access from NTP to IAP is measured precisely as defined.“</p> <p>„A position deeper in the network of the IAP will result in poorer performance values, closer to the users' experience in the access to the core of the Internet, since the degradations of the path between the interconnection point and the test server will be included.“</p> <p>„Due to different implementations of the TCP/IP stack of various operating systems measurement result may vary depending on the configuration chose n for the measurement campaign.“</p> <p>„Although the same TCP parameters may be used for benchmarking purposes, when different OSs are used in the tests, different results mavbe obtained.“</p>		
43.	CEK	<p>Становище относно параграф 22, ал(1) във връзка с влизане в сила на нов чл.51 от ОИ</p> <p>Считаме че, заложеният срок от 2 месеца за влизане в сила на решението по отношение на чл.51 от ОИ е прекалено кратък и следва да бъде променен на 4 месеца, за да се даде разумен срок за създаването и публикуването на картите съгласно ал.1 и снабдяването на търговските обекти с компютри, позволяващи разглеждането на картите, съгласно ал.9.</p> <p>До голяма степен изискванията на чл.51 не са нови за трите големи мобилни оператора „Мобилтел“ ЕАД, „Теленор България“ ЕАД и „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД, тъй като Комисията за регулиране на съобщенията им е наложила подобни изисквания с Решение № 512 от 07 Август 2014, но отделянето на финансов и оперативен ресурс за</p>	Приема се	<p>Предложеният 4-месечен срок за влизане в сила на § 15 е оправдан, предвид обстоятелството, че адресати на новия чл. 51 са всички предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги чрез мобилни мрежи. Четиримесечният срок е подходящ и достатъчен за изпълнение на посоченото изискване от технологична гледна точка, с оглед становището на CEK, като същевременно не създава прекомерни затруднения за предприятията, нито ще засегне правата на потребителите.</p> <p>4-месечен срок се въвежда и за съответната електронна препратка по чл. 40, ал. 1, т. 2 от ОИ. С окончателното решение на КРС се приема следната разпоредба:</p> <p>„§ 21. Решението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на:</p> <p>1. § 10 относно чл. 45, ал. 5 и § 14, които влизат в сила два</p>

		изпълнението на изискванията по чл.51 от ОИ за по-малките оператори е много по-трудно, поради което изисква повече време.		месеца след обнародването им; 2. § 6 относно чл. 40, ал. 1, т. 2, § 15 и § 17, които влизат в сила четири месеца след обнародването им.”
44.	БТК	По § 23 относно срока за въвеждане на реда и условията за регистрация по чл. 52, ал. 3 в ОУ на предприятията. Не сме съгласни с предвиденото задължение на операторите да регламентират реда и условията за регистрация по чл. 52, ал. 3 в общите си условия. Мотиви: аналогични на изложените относно § 16 от проекта на решение за изменение на ОИ	Приема се	Предложението се приема поради мотивите, изложени от Мобилтел и БТК по отношение на § 16 от Проекта. Редакцията на § 23 от Проекта (§ 22 в окончателния акт) се изменя по следния начин: „§ 22. Предприятията публикуват на интернет страниците си реда и условията за регистрация по чл. 52, ал. 3 в едномесечен срок от обнародване на решението в „Държавен вестник”.”
45.	НСМСКО "ТВ клуб 2000"	Извън предложения проект за изменение предлагаме следните допълнения в Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения: Предлагаме да се добавят следните нови алинеи към член 18а: (3) КРС, съвместно с МВР издават констативен протокол за нарушена цялост в рамките на 3 часа от уведомяването по чл. 1 (4) КРС осигурява начин за получаване на информация за нарушение на целостта или пробив в сигурността на мрежите - денонощен телефонен пост и/или електронна поща (5) всяко предприятие определя лице за контакт с КРС по ал.1, който подава необходимата информация за изпълнение на ал.3 Мотиви: Така предложените допълнения на чл.18а са в изпълнение на подписаната инструкция между КРС и МВР за съвместна работа. При нарушаване целостта на мрежата (срязване, скъсване и т.н) всяко предприятие може да потърси правата си по съдебен ред. За да се заведе преписка е необходимо издаването на констативен протокол от оторизан орган. Предложеното време за реакция от компетентните органи е продиктувано от допустимите възможности на предприятията да оставят крайните потребители без сигнал. Чрез въвеждането на предложените разпоредби се решава сериозен проблем на предприятията при прекъсване на съобщителна линия. Бихме искали да направим и един коментар на Обхвата на инцидентите, които следва да бъдат докладвани в Приложение 4 към чл. 18а, ал.2. Така представените брой на засегнати крайни потребители	Не се приема	Становището относно необходимостта от изменение на ОИ разпоредба не е част от предложението на обществено обсъждане Проект. Извън горното, предложението за изменение е неоснователно. Правото на засегнатото предприятие да сезира компетентните органи при увреждане на мрежата от трето лице не е обусловено от съставяне на констативен протокол от КРС. Редът за подаване на жалба/сигнал е регламентиран в Закона за Министерство на вътрешните работи и в Наказателно-процесуалния кодекс, където не фигурира изискване за съставяне на протоколи от КРС. Цитираната инструкция между КРС и МВР също не е относима към разглеждания проблем.

		<p>са възможни единствено в мрежите на големите оператори. Малките и средни предприятия не попадат в нито един от случаите описани в таблицата и следователно не биха могли да се възползват от разпоредбите на чл.18а, включително от предложените по-горе допълнения към него.</p> <p>Нашето предложение за изменение на буква „в“ към т.1 на Приложение 4 е оценката на въздействието да се прави не въз основа на брой засегнати потребители, а въз основа на % от засегнатата мрежа на предприятието в населеното място/района (за градове с районно делене) на действие на мрежата</p> <table border="1"> <tr> <td>Продължителност на изключването</td> <td>Засегнатата част от мрежата</td> </tr> <tr> <td>>-1 час</td> <td>100% от мрежата</td> </tr> <tr> <td>>-2 часа</td> <td>>80% от мрежата</td> </tr> <tr> <td>>-4 часа</td> <td>>60% от мрежата</td> </tr> <tr> <td>>-6 часа</td> <td>>50% от мрежата</td> </tr> <tr> <td>>-8 часа</td> <td>>30% от мрежата</td> </tr> </table>	Продължителност на изключването	Засегнатата част от мрежата	>-1 час	100% от мрежата	>-2 часа	>80% от мрежата	>-4 часа	>60% от мрежата	>-6 часа	>50% от мрежата	>-8 часа	>30% от мрежата		
Продължителност на изключването	Засегнатата част от мрежата															
>-1 час	100% от мрежата															
>-2 часа	>80% от мрежата															
>-4 часа	>60% от мрежата															
>-6 часа	>50% от мрежата															
>-8 часа	>30% от мрежата															
46.	Мобилтел	<p>По отношение разпоредбите на чл. 43 от Общите изисквания, регламентиращи изисквания към оформлението на индивидуалните договори с потребителите.</p> <p>Мотиви: Въпреки, че с настоящия Проект Комисията не предлага съществено изменение в разпоредбите на чл. 43 от Общите изисквания, молим да отчете становището на Мобилтел във връзка с приложението на някои от изискванията на нормата. Считаме, че практиката по приложението на нормативния акт е доказала неприложимостта на някои правила и съответно необходимостта от прецизиране на правната уредба с оглед незасягане интересите на крайните потребители. Мобилтел няколкократно е изразявало позиция пред КРС, че прекомерно детайлната нормативна намеса по отношение на съдържанието, структурата и графичното оформление на индивидуалния договор води до негативни последствия и е неоснователна намеса в гражданския оборот. Предвид изложеното молим да вземете предвид следното:</p> <p>6.1. Съгласно разпоредбата на чл. 43, ал. 2 от Общите изисквания, индивидуалния договор следва да съдържа точна дата (ден, месец и година) на влизането му в сила, а в случай че индивидуалния договор е с определен срок, същият следва да съдържа и точна крайна дата (ден, месец и година).</p>	Не се приема	<p>Разпоредбата на чл. 43 от ОИ не е част от Проекта, по който се провежда обществено обсъждане (с изключение на уточнението в чл. 43, ал. 4 от ОИ, с което не се въвеждат нови задължения за предприятията, а се прецизира действаща разпоредба).</p> <p>Предложенията по отношение на чл. 43, ал. 2 от ОИ ще бъдат обсъдени от КРС допълнително.</p> <p>По отношение на бележката, касаеща разпоредбите на чл. 43, ал. 9-13, следва да се отбележи, че същата е неоснователна. Подробни мотиви КРС вече е изложила в таблицата към решение № 927/19.12.2013 г. на КРС:</p> <p>http://crc.bg/files/bg/Tablica_stanovishta_ot_obshtestveno.pdf</p> <p>С Решение № 5663/2016 г. по адм. дело № 3240/2016 г. на Върховния административен съд (ВАС) е оставено в сила решение № 304 от 12.01.2016 г., постановено по адм. дело № 8772/2015 г. по описа на ВАС, с което е отхвърлена жалба срещу решение на КРС № 928/2013 г.</p>												

	<p>Посоченото нормативно правило обаче не винаги е обективно изпълнимо. При заявяване на преносимост на номера от една мрежа в друга е налице сключване на договор под условие, доколкото влизането в сила на договора е предпоставено от наличието на успешна преносимост. Към момента на сключване на договора обаче, който е и момента на подаване на заявление за преносимост пред приемащия доставчик, не може да бъде определена точната дата на влизане в сила на договора. Най-малкото следва да се има предвид, че процесът по преносимост може да бъде прекратен и договора въобще да не влезе в сила. Посочените особености при сключване на договор при преносимост на номер са отчетени в действащите Функционални спецификации за осъществяване на преносимост на различните видове номера, като изрично е посочено, че договора между приемащия доставчик и абоната/потребителя влиза в сила в деня на успешното пренасяне на номера в мрежата на приемащия доставчик. Действащите Общи изисквания обаче не позволяват предприятията да включват такъв текст в договорите си и съответно датата на влизане в сила да бъде определяема. За да бъде изпълнено изискването на чл. 43, ал. 2 от Общите изисквания, предприятията следва да изискват от абонатите си да посещават отново приемащия доставчик, за да бъде включена конкретна дата на влизане в сила след осъществена преносимост, респективно дата на изтичане на срока на договора. Последното в никакъв случай не може да бъде определено като облекчаващо условие за крайните потребители, а напротив компрометира в значителна степен принципа на „едно гише“, въведен в преносимостта, който принцип цели именно потребителите да посетят един път, едно предприятие, за да осъществи пренос на номер. С оглед изложеното, предлагаме чл. 43, ал. 2 от Общите изисквания да бъде прецизиран и да се добави изключението при сключване на договора под условие при преносимост на номера и съответно за начална дата на договора да се счита момента на успешно осъществяване на преносимост и да не се вписва изрично точна дата на влизане в сила на договора. Съответно предлагаме в тази хипотеза да отпадне изискването за изрично включване в договора на крайна дата, доколкото последната е функция от определяемата дата на влизане в сила.</p> <p>В допълнение, молим да имате предвид, че практиката показва наличие и на други хипотези на отлагателни условия</p>		
--	---	--	--

	<p>относно влизането в сила на договорите с крайните си потребители. Действието на договора би следвало да се отлага в случаите, когато предоставянето на услугата е свързано с инженерна инсталация. Такива са всички случаи, при които се налага изграждане на вътрешноградна инсталация - при жичен интернет, телевизия и гласова услуга, както и при монтаж на крайно оборудване - сателитна чиния с приемник и др. В подобни случаи е възможно удължаване на началния срок на предоставяне на услугата, поради спецификата на допълнителните дейности.</p> <p>Не на последно място, съществуват не малко случаи, в които потребителите посочват изрично конкретна дата, на която желаят договора да влезе в сила. Това например, в случаи на подновяване на действащи договори, клиентите желаят новите условия да се прилагат от следващия таксуващ период, прилаган в отношенията между страните. Също така, не рядко самият клиент желае друга дата, различна от незабавно влизане в сила или отлагателен срок от 7 дни, поради различни лични причини като пребиваване в чужбина, необходимост от предварително уреждане на отношения с друг обслужващ доставчик и др. В тази връзка, считаме че правилата за защита на крайните потребители не следва да стигат до степен, която ограничава договорната свобода и засягат неоснователно интересите на абонатите.</p> <p>6.2. Предлагаме разпоредбите на чл. 43, ал. 9-13 да бъдат заличени.</p> <p>Като алтернатива предлагаме от текстове на чл. 43, ал. 9-12 да отпадне изрече "след мястото, определено за полагане на подписа на абоната", както и ал. 13 да бъде заличена.</p> <p>Мотиви: Считаме, че при разписването на посочените ал. 9-13, КРС се е произнесла в противоречие със законовите разпоредби по отношение на даване на указания по индивидуалния договор, включително и извън законовите си правомощия. Посочените компетенции за произнасяне на КРС по индивидуалните договори се отнасят единствено до клаузите изрично разписани от законодателя в чл. 228, ал. 1 от ЗЕС. Произнасянето по всякакви други клаузи от страна на КРС е прекомерност в регулаторната намеса в противоречие с цитираната клауза и в тази връзка следва да отпадне като незаконносъобразно. За разписването в индивидуалните договори на изброените клаузи, КРС не може да се аргументира с правомощието си по чл. 73, ал. 3 т. 13 от ЗЕС, доколкото по произнасянето по отношение на индивидуалните</p>		
--	---	--	--

	<p>договори е налице специалната разпоредба на чл. 228, ал. 2 във връзка с ал. 1 от същата разпоредба на ЗЕС.</p> <p>Двустранните договори представляват изявление на страните по тях, като съдържанието на волеизявлението и волята се удостоверява чрез полагане на подпис. Наличието на разпоредби, които определят многократно мястото за полагане на подписите на страните представлява сериозно отклонение от принципите за сключване на договор. Считаме, че с оглед правна прецизност, подписите на двете страни следва да са положени еднократно след всички клаузи на индивидуалния договор, включително след волеизявления на абоната за приемане на условията по ал. 9-12 от Общите изисквания. Всяко друго решение има по-скоро правната формата на декларация на подписващата страна отколкото на договорно изявление.</p> <p>На следващо място, практиката за полагане на множество подписи затруднява крайните потребители при получаване на електронни съобщителни услуги. В допълнение, потребителите получават по-бавно обслужване в магазините поради опашките, които се образуват, в резултат на тромавата процедура по сключване на договор, което води и до намаляване на качеството на обслужване. Същевременно, Комисията не е публикувала данни, които да показват, че изискванията относно полагането на допълнителни подписи са довели до ползи за крайните потребители.</p> <p>Изследване на практиките в ЕС показва, че в нито една държава-членка не се изисква от абоната да полага множество подписа в договора, както е в България. Единствено в Австрия и Италия абонатът дава отделно съгласието си за предоставяне на лични данни на трети лица.</p> <p>6.3. Приемането на задължителна писмена форма за действителност на съгласието за получаване на маркетингови съобщения в текста на чл. 43, ал. 9 от Общите изисквания се явява незаконосъобразен и следва да бъде отменен. Незаконосъобразно е и задължителното му включване в съдържанието на индивидуалните договори.</p> <p>Разпоредбата на чл. 261 от ЗЕС не задължава страните да уредят задължително и писмено съгласието за получаване на маркетингови съобщения в индивидуалния договор. Законодателят дори е направил изключение от общото правило по чл. 261, ал. 1 от ЗЕС за предварително изрично съгласие - когато данните за контакт са придобити при търговска сделка търговецът има право да изпраща</p>		
--	--	--	--

	<p>съобщения, но е длъжен да осигури начин за отказ от получаване на такива съобщения, т.е. тук не се изисква предварително съгласие за получаване на маркетингови съобщения, а се изисква от търговеца да осигури правото на отказ от получаване на такива съобщения. Аргумент в подкрепа на изложеното е разпоредбата на чл. 228, ал. 1 от ЗЕС, където изчерпателно е посочено минимално необходимото съдържание на договорите. Включването на клауза за съгласие за получаване на маркетингови съобщения не е част от това съдържание и е предоставено на преценката на страните. Нещо повече, моментът на изразяване на това съгласие не е законово регламентиран като момента на сключване на договора.</p> <p>Не на последно място, моля да вземете предвид и факта, че разпоредбата на чл. 261 от ЗЕС не изисква съгласието и съответно отказът от получаване на такива съобщения да бъде писмено. Видно от посоченото, законодателят е предоставил на всеки търговец свобода да организира дейността си по начин, по който ще гарантира изпълнението на разпоредбата, но не е предвидил форма за действителност за изразеното съгласие или отказ от получаване на съобщения. По този начин законодателят е създад предпоставка за ползването на каквато и да е форма за обслужване на отказ или съгласие, включително SMS или електронна форма.</p> <p>Поради изложеното задължителното разписване на такива текстове в индивидуалния договор не кореспондира с нито едно задължение по ЗЕС или правомощие наКРС.</p> <p>6.4. В чл. 43, ал. 10 от Общите изисквания е предвидено, че условията, регламентиращи съгласието на абоната данните за единния му граждански номер да бъдат обработвани извън целите, посочени в чл. 249, ал. 1 ЗЕС, следва да бъдат включени в индивидуалния договор след мястото, определено за полагане на подписа на абоната. Считаме, че законовият текст не е предвидил форма за действителност на съгласието. В тази връзка считаме за необходимо да обърнем внимание, че нито чл. 249 от ЗЕС, нито Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/ изискват писмена форма за даване на съгласие за предоставянето на лични данни на трети лица. В § 1 т. 13 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД законът дава следната легална дефиниция на съгласието: "Съгласие на физическото лице" е всяко свободно изразено, конкретно и информирано волеизявление, с което физическото лице, за което се отнасят</p>		
--	--	--	--

	<p>личните данни, недвусмислено се съгласява те да бъдат обработвани." Освен самия закон за подобно тълкуване ни дава основание и Становище на КЗЛД относно искане с вх. № в-1905/ 24.09.2009 г. от „Юробанк И Еф Джи България“ АД. Съгласно посоченото становище на КЗЛД „Съобразно действащата нормативна уредба в сферата на защита на личните данни в Република България за изразеното съгласие на физическото лице няма изрично изискване за писмена форма."</p> <p>Съгласно Становище на КЗЛД относно искане с вх. № в-1749/26.08.2009 г. от "Е.Б." ЕАД за изразяване на становище по приложението на Закона за защита на личните данни: „По точка едно от искането за становище: Клауза в общи условия, с която се уговаря, че даден клиент /физическо лице/ с подписването на индивидуалният договор, препращащ към общите условия, дава съгласие по смисъла на чл.4, ал.1, т.2 от ЗЗЛД, търговецът да обработва личните му данни с цел анализ на кредитната история на клиента, събиране на изискуеми задължения на клиента към търговеца, произтичащи от договорните отношения между тях и предотвратяване на нарушения и престъпление не е в нарушение на ЗЗЛД и може да се приеме, че с нея лицето изразява своето "съгласие", по смисъла на параграф 1, т. 13 от ДР на ЗЗЛД, личните му данни да бъдат обработвани за посочените цели.</p> <p>По точка две от искането за становище: Изразено съгласие за обработване на лични данни по смисъла на ЗЗЛД, чрез отбелязване на поле "съгласен съм" в електронен вид в интернет страница е валидно дадено, в случай че дадено физическо лице е информирано относно получателите или категориите получатели, на които могат да бъдат разкрити данните, предоставена му е и информация за задължителният или доброволен характер на предоставяне на данните, както и последиците от отказ от предоставянето им, както и е информиран за целите, за които се предоставят данните."</p> <p>Доколкото правният режим на защита на личните данни създава възможност изричното съгласие да не е задължително в писмена форма, то предложеното в Общите изисквания, изискване противоречи, както на специалния закон ЗЕС, така и на общия в областта на защита на личните данни - ЗЗЛД. Не може да се приеме за законосъобразно да са налице по-тежки изисквания за даване на съгласие в хипотезата на ползване на телефонна услуга, при положение, че във всички</p>		
--	---	--	--

	<p>останали икономически сектори, включително банковия, условията са подчинени на общия режим. В действителност, ограничението на Общите изисквания се отнася най-вече за абсолютно идентични хипотези, като анализирани от КЗЛД - а именно обработване на данни с цел анализ на кредитната история и събиране на изискуеми вземания. В допълнение не може да се приеме че, моментът на изразяване на това съгласие е законово регламентиран като момента на сключване на договора.</p> <p>6.5. Противоречащо на ЗЕС е и изискването на чл. 43, ал. 11 от Общите изисквания, съгласно което условията, регламентиращи съгласието на абоната да не получава детайлизирани сметки, да бъдат включени в индивидуалния договор след мястото, определено за полагане на подписа на абоната.</p> <p>Съгласно чл. 260, ал. 1 от ЗЕС, абонатът има право да не получава детайлизирана сметка след изрична заявка. Моментът на подаване на тази заявка не е законово регламентиран като момента на сключване на договора. С така предложения текст се отнема възможността на абоната на следващ етап, след подписване на договора, да заяви желанието си да не получава детайлизирани сметки без това да се разписва като анекс към договора.</p> <p>Разпоредбата на чл. 260, ал. 5 от ЗЕС не изисква писмена форма за действителност за осъществяване на посочените права на абоната. Ето защо следва да се приеме, че Комисията няма правомощия да въвежда такова изискване с подзаконов административен акт.</p> <p>6.6. Изискването на чл. 43, ал. 12 от Общите изисквания условията, регламентиращи съгласието на абоната договорът да влезе в сила незабавно, да бъдат включени в индивидуалния договор след мястото, определено за полагане на подписа на абоната, също противоречи на ЗЕС.</p> <p>Прилагането на това условие води до извеждането на условията за влизане в сила на договора извън самия договор, т.е. извън обособеното „основно тяло“ с основните реквизити на договора. Съгласно разпоредбата на чл. 228, ал. 3 от ЗЕС договорът влиза в сила в седемдневен срок, ако абонатът не е изразил изрично желанието си да влезе в сила незабавно.</p> <p>Доколкото датата на влизане в сила на договора е свързана със срока на договора считаме, че единственото място на такива условия е в основното тяло на договора в примерния раздел „срокове“. Това е и единствено възможният извод, тъй</p>		
--	--	--	--

		<p>като от датата на влизане в сила на договора зависи и датата на изтичане на договора. При положение, че такава клауза е изведена извън основните елементи на договора, последното ще създаде сериозни предпоставки за допълнителни спорове и злоупотреби по отношение на точната крайна дата на договора.</p> <p>Същевременно, това изискване, тълкувано заедно с изискването на чл. 43, ал. 2 - за включване на точна дата на влизане в сила и точна дата на изтичане на срока на договора, практически поставя задължение за служителите в търговските обекти да броят срокове по смисъла на Гражданско процесуалния кодекс, в момента на сключване на сделката. Следва да се подчертае, че в правото не е познат случай, в който освен изискване за включване на срок, да е налице и допълнително изискване за посочване на точната дата на изтичане на този срок. Не е ясно и как биха се уредили различните хипотези на прекъсване на срока, ако такива са налице - например при заявено спиране от страна на абоната за определен период, за да не плаща месечни такси - например, ако пътува за шестмесечен период в чужбина. Това е обичайна практика при постигане на съгласие на двете страни и в тези случаи - съответният брой месеци, в които абонатът не дължи заплащане, се считат за спиране на срока. Такова спиране на срока няма да е възможно, в случай че е определена крайната дата на неговото изтичане.</p>		
47.	Близу	<p>Въпреки, че с настоящия Проект Комисията не предлага съществено изменение в разпоредбите на чл. 43 от Общите изисквания, молим да отчете становището на Близу във връзка с приложението на някои от изискванията на нормата: Съгласно разпоредбата на чл. 43, ал. 2 от ОИ, индивидуалният договор следва да съдържа точна дата (ден, месец и година) на влизането му в сила, а в случай че индивидуалния договор е с определен срок, същият следва да съдържа и точна крайна дата (ден, месец и година). Посоченото нормативно правило обаче не винаги е обективно изпълнимо.</p> <p>При заявяване на преносимост на номера от една мрежа в друга е налице сключване на договор под условие, доколкото влизането в сила на договора е предпоставено от наличието на успешна преносимост. Към момента на сключване на договора обаче, който е и момента на подаване на заявление за преносимост пред приемащия доставчик, не може да бъде определена точно датата на пренасяне на номера, т.е не може да бъде определена точната дата на влизане в сила на</p>	Не се приема	По мотиви, изложени в бележка № 46.

	<p>договора. Най-малкото следва да се има предвид, че процесът по преносимост може да бъде спрял за срок до 30 дни, или да бъде прекратен и договорът въобще да не влезе в сила. Посочените особености при сключване на договор при преносимост на номер са отчетени в действащите Функционални спецификации за осъществяване на преносимост на различните видове номера, като изрично е посочено, че договора между приемащия доставчик и абоната/потребителя влиза в сила в деня на успешното пренасяне на номера в мрежата на приемащия доставчик. Действащите Общи изисквания обаче не позволяват предприятията да включват такъв текст в договорите си и съответно датата на влизане в сила да бъде определяема. За да бъде изпълнено изискването на чл. 43, ал. 2 от Общите изисквания, предприятията следва да изискват от абонатите си да посещават отново приемащия доставчик, за да бъде включена конкретна дата на влизане в сила след осъществена преносимост, респективно дата на изтичане на срока на договора. Последното в никакъв случай не може да бъде определено като облекчаващо условие за крайните потребители, а напротив компрометира в значителна степен принципа на „едно гише“, въведен в преносимостта, който принцип цели именно потребителите да посетят един път, едно предприятие, за да осъществят пренос на номер. С оглед изложеното, предлагаме чл. 43, ал. 2 от Общите изисквания да бъде прецизиран и да се добави изключението при сключване на договора под условие при преносимост на номера и съответно за начална дата на договора да се счита момента на успешно осъществяване на преносимост и да не се вписва изрично точна дата на влизане в сила на договора. Съответно предлагаме в тази хипотеза да отпадне изискването за изрично включване в договора на крайна дата, доколкото последната е функция от определяемата дата на влизане в сила.</p> <p>В допълнение съществуват не малко случаи, в които потребителите посочват изрично конкретна дата, на която желаят договора да влезе в сила. Това например, в случаи на подновяване на действащи договори, клиентите желаят новите условия да се прилагат от следващия таксуващ период, прилаган в отношенията между страните. В тази връзка, считаме че правилата за защита на крайните потребители не следва да стигат до степен, която ограничава договорната свобода и засягат неоснователно интересите на абонатите.</p>		
--	---	--	--

48.	СЕК	<p>Предложение за допълнителни промени на чл. 43. ал.12 от ОИ Кумулативното тълкуване на чл.228, ал.3 от Закон за електронните съобщения и чл. 43. ал.12 от Общите изисквания създават ограничението договорите за електронни съобщителни услуги да могат да влизат в сила само в две хипотези, незабавно при подписването им или след 7 дни. Считаме, че това е рестриктивно и ограничително и е в противоречие с основните принципи на свобода на договаряне, заложен в чл.9 от Закон за задълженията и договорите, „ Чл. 9. Страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави". Считаме, че разпоредбата на чл. 43. ал.12 от Общите изисквания следва да бъде изменена в следния или подобен смисъл „Условията по ал. 1, регламентиращи съгласието на абоната договорът да влезе в сила незабавно на определена дата, следва да бъдат включени в индивидуалния договор след мястото, определено за полагане на подписа на абоната". Често срещана е хипотезата, в която клиенти искат да сключат договор, който да влезе в сила на конкретна дата, като тези клиенти остават разочаровани и обвиняват операторите, че не им се дава друга възможност, освен незабавно влизане в сила или след 7 дни. Освен недоволство в клиентите, че договорите им не могат да влязат в сила на желаната от тях дата, това създава и трудности и забавяне в обслужването им поради излишни обяснения, което създава допълнително недоволство.</p>	Не се приема	<p>Разпоредбата на чл. 43, ал. 12 от ОИ не е част от предложението на обществено обсъждане Проект. Освен това, КРС счита предложението за неоснователно. Съгласно чл. 228, ал. 3 от ЗЕС, индивидуалният договор при общи условия влиза в сила в 7-дневен срок след сключването му, освен ако абонатът изрично не е заявил писмено желание договорът да влезе в сила незабавно. Цитираната разпоредба урежда императивно два момента на влизане в сила на индивидуалния договор по чл. 228, ал. 1 от ЗЕС, респективно два момента, от които започва течението на срока на договора, а именно: 7 дни след сключването му или - незабавно (считано от датата на сключването му). Уговорки между страните (предприятие и краен потребител), които уреждат хипотези, различни от посочените, следва да се квалифицират като нищожни (арг. от чл. 26 от Закона за задълженията и договорите). КРС няма правомощие да урежда в подзаконов нормативен акт правила, противоречащи на ЗЕС. За горепосоченото тълкуване е налице публична позиция на КРС, обявена на интернет страницата на КРС в раздел „За потребителите“, секция „Позиции на КРС“.</p>
49.	Мобилтел	<p>Предлагаме чл. 46 да отпадне, а в случай че не приемете това предложение, предлагаме редакция на чл. 46, ал. 1 от Общите изисквания, както следва: "Чл. 46 (1) При изменение на срочен индивидуален договор по инициатива на предприятието не по-късно от 30 дни преди влизане в сила на изменението предприятието уведомява абоната по реда на чл. 47 и 48. " Мотиви: На първо място, бихме искали да посочим, че по българското право едностранната промяна на индивидуалния договор, без реда и условията за това да са изрично заложи в него, е правно невъзможна. Едностранна промяна е принципно възможна само чрез изменение на общите условия на оператора, но за този вид промени европейският и българският законодатели вече са предвидили достатъчни по характер и интензитет механизми за защита на потребителите. Въвеждането на изискване за уведомяване при едностранно</p>	Не се приема	<p>Разпоредбата на чл. 46 от ОИ не е част от предложението на обществено обсъждане Проект. Независимо от това, КРС счита, че задължението за уведомяване при изменение на индивидуалния договор (в случаите, когато такова изменение е допустимо) е в съответствие с чл. 20, ал. 4 от Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, поради което не следва да бъде отменен. Подробни мотиви КРС е изложила в таблицата към решение № 927/19.12.2013 г. на КРС: - http://crc.bg/files/bg/Tablica_stanovishta_ot_obshtestveno.pdf. С Решение № 5663/2016 г. по адм. дело № 3240/2016 г. на Върховния административен съд (ВАС) е оставено в сила решение № 304 от 12.01.2016 г., постановено по адм. дело № 8772/2015 г. по описа на ВАС, с което е отхвърлена жалба срещу</p>

	<p>изменение на договора би въвело в заблуда крайния потребител, че е възможно неговия договор да се измени едностранно от предприятията. С оглед на това, считаме, че чл. 46 следва да отпадне, като се направят и съответните промени в чл. 47, 48 и чл. 48а.</p> <p>В случай, че не приемете предложението ни, то моля да обсъдите, посочената по-горе редакция на чл. 46, ал. 1.</p> <p>Предложението цели по-голяма яснота относно приложното поле на нормата. Видно и от мотиви на КРС при приемане на новия чл. 48а, Комисията споделя разбирането, че „правото на абоната на предплатени услуги за прекратяване на договора не е ограничено във времето и при това прекратяване не се начисляват неустойки. В тази връзка, абонатът на предплатени услуги не следва да бъде уведомяван за правото да прекрати договора без санкции в съответен срок. ”.</p> <p>Посоченото е напълно относимо и при изменение на безсрочен договор. В този смисъл, наличието на задължение за уведомяване, съобразно разпоредбата на чл. 46, ал. 2 за срок, в който договорът може да се прекрати без санкции се явява невярна и подвеждаща абоната информация.</p>		<p>решение на КРС № 928/2013 г.</p>
--	--	--	-------------------------------------